

IOANNIS SECVNDI HAGIENSIS OPERA. Nunc primum in lucem edita.

Quorum catalogum proxima facies enumerabit.

Cum Gratia & Priuilegio Cæsario.

TRAIECTI BATAuorum Harmannus Borculous excudebat.

Anno XLI.

CATALOGVS LIBRORVM.

Elegiarum libri tres.

Funerum liber unus.

Epigrammatum liber unus.

Basiorum liber unus.

Epistolarum libri duo.

Odarum liber unus.

Syluarum liber unus.

Scripsit & alia nonnulla, quæ sunt a nobis heic omissa, quod in principes quosdam acerbius dicta uiderentur.

IOANNIS SECVNDI HAGIENSIS

Elegiarum Liber primus, cui titulus IVLIA.

Pierides alius dira inter bella cruentet,
Vulneraq; ingeminet sæua, necesq; uirûm;
Cuius bis fuso madefiant sanguine uersus:
Hei mihi, plus satis est quem cecidisse semel.
Nos Puerū sancta uolucrē cū Matre canamus,
Spargentem tenera tela proterua manu:
Sic ego, sic fanti, radiantibus astitit alis,
Cum face, cum cornu, cum iaculisq; Puer.
Fallor? an ardenteis acuebat cote sagittas?
Anxius in uultu iam mihi pallor erat.
Parce tuum, dixi, ferro terrere Poëtam,
Castra parat dudum qui tua sponte sequi,
Imperiumq; potens, & regna patentia latè,
Quæ te spumigena cum genitrice colunt,
Carmine uocali patrias resonare per urbeis
Aggreditur, tuus est, lædere parce tuum.
Ille nihil motus, lunato feruidus arcu,
Accipe quæ (dixit) multa diuq; canas,
Et non ignotæ celebra nunc robora dextræ,
Formaq; quid ualeat disce decentis Heræ.
Vix ea personuit, sonuit simul arcus, & una
Cum iaculo in uenas sensimus ipse Deum.

ELEGIA II

CVm noua nascēti nerēt mihi fata Sorores,
Ducentes fusis stamina tortilibus,
Aureolis Puer allapsus Cythereïus alis,
Dixit, in hoc puero sint mea iura mihi,
Fata canam uates, sacris absistite cunis,
Arbitrio uiuat deficiatq; meo,
Nec mora, procumbens sinuosum curuus in arcū
Si parēre negent, spicula dura parat.
Pârent, & Puerum Diuæ uenerantur, at ille,
Demulcens tenera stamina dira manu,
Risit, & Alcides specta hæc fortissime, dixit,
Et pudor antiquæ cedat ab ore notæ:
Verba deinde leui recinebat blæsa susurro,
Qualis in arboreis sibilat aura comis:
Non equidem audiui, Nutrix audisse putatur,
Et longum gelido diriguisse metu:
PARVE, sub ignoti lumen spirabile cœli
Edite, cura Deûm nostraq; cura puer,
Parue puer, nostris mox sudature sub armis,
Hæc præcepta meæ suscipe militiæ,
Cum tibi uernanteis ætas exurget in annos
Curre lubens Dominæ mite sub imperium.
Hæc tibi continget, thalamis quæ digna Deorū
Diuûm te nitidis anteferet thalamis,

Quæ

Quæ tibi postponet quicquid legit India rubro
Gurgite, felici gramine quicquid Arabs:
Quæq; tibi gemmis, & regum charior auro,
Ingenio uiuax surget in astra tuo,
Castalioq; tibi promens argentea fonte
Pocula, formosa porriget ipsa manu.
Illius è claris me sæpe stupebis ocellis,
Vibrantem occultas in tua corda faceis,
Spicula strigentem tacito lethalia neruo,
Vt uenit ignota fulminis ira uia.
Parue quid, heu, lachrymis insfitia lumĩa turgẽt?
Et concußa tremens horror in ora uenit?
Tempus in hæc aliud puer, ò, dulcißime, differ,
Cum tibi tot caußæ, cur lachrymeris, erunt,
Quotue sub arboribus, primis Aquilonibus anni,
Flauet deciduis tristis ager folijs,
Quot ue per excultos hortos, in uere rubenti,
Decußis zephyro floribus albet humus.
Sed tam nil durum, quod nõ tolerantia uincat,
Et magnum afflictis mentibus ingenium.
Victa soporatum dabit in tua brachia collum,
Collaq; languenti cinget amata manu,
Osculaq;, & quicquid superest post oscula dul-
Noctibus in longis continuabit amans. (ce
Ergo iucundo patiens insiste labori,
Nec malus in portu desere nauta ratem.

Vulnificisq; emissum oculis haurire uenenum,
Alternasq; oculis disce mouere faceis.
Disce gradum medijs suspensum ferre tenebris,
Et per dilectas ire, redire uias,
Et rigidos cythara posteis mollire per umbram,
Sertaq; cantatis addere cardinibus,
Dum nocturna tibi demulserit aura calorem,
Et matutinæ collachrymentur aues.
Disce leui uarias nutu conferre loquelas,
Disce uerecunda uoce diserta loqui:
Qualia me docuit, per me tamen ante peritus,
Naso, Tomitana non tumulandus humo,
Quem mihi rectorem lasciuos Mater ad annos
Legerat, effrenæ conscia nequitiæ.
Ille quidem famam Pelignis auxit amando,
Tu quoq; cum Belgis non inhonorus eris.
Nec te longa premet caligo mortis opacæ,
Nec teret obscuro te uetus urna loco.
Quæ fax ante tuis stridebit inusta medullis,
Hæc, faciam, cineres luceat ante tuos,
Tu modò semper ama, nec te tædebit amorum,
Dulcius his nostri nil habet aula Iouis.
Sæpe quidem infensus nostris fuit ille sagittis,
Et, memini, nuper dira minatus erat,
Arcũq;, & pharetrã fregisset, at optima Mater
Nostra sub arbustis condidit arma Paphi:

Mox

Mox tamē ille ferox ter mille per oſcula ſupplex
Orauit de me uulnus habere nouum.
Quid Tyrius ſine amore torus? qd mēſa Falerno
Vda? quid auratis nixa domus trabibus?
Quid iuuat Aßyriis ī odoribus elāguētē, (quæ?
Seu ſopor ad Cytharas, ſeu leue murmur a
Omnia nil ſine amore iuuant, ſed amore ſecūdo
Et ſopor in dura blandus humo trahitur,
Omnis & Aßyrium tellus aſpirat amomum,
Et uincunt humiles tecta ſuperba caſæ.
Nil tibi ſit terræ tractus aut dicere cœli,
Tethyos aut tumidas rauca ſonantis aquas,
Quidúe per occaſum, quid ſignēt aſtra per ortū,
Quæq; tenent medium, ſumma uel ima, locū,
Neu cantare tui uictricia Cæſaris arma,
Progenies Matris ſit licet ille meæ:
Sed facileis Elegos lento deducere uerſu,
Qui ualeant noſtram uincere mollitiem.
Tunc ego te croceïs euectum ad ſidera pennis
Parnaßi ſiſtam culmine conſpicuum,
Quē tibi ſi Pæan, ſimul & ſua ſerta negabit,
Monte Cytheriaco Myrtea ſerta geres.
Hæc ter Amor cecinit, Parcæ aſſensêre canenti,
At Venus excelſo riſit ab Idalio,
Et Natum miti uenientem fouit in umbra,
Quáq; odor e nardo, quáq; odor e caſia,

Eq; rosa Zephyri uitaleis imbuit auras:
Gramen & irriguas palpitat inter aquas.

ELEGIA III.

SIquis erit Iuuenum, Dominæ qui turpæ putabit
Vincula in ingenuo pectore serua pati,
Ille quidem certè quid sit Venus ignea nescit,
Et nondum ueris incaluit facibus,
Illius obriguit glaciali frigore pectus,
Qui tam dulce pati seruitium renuit.
Non onerosa mihi, non est formosa pudori,
Formosas Dominas Iupiter ipse tulit.
Eheu, q̃ mea me cœca face Iulia torret:
Non sic aßiduis ignibus Aethna calet,
Nec tanto uenas consumitur aridus æstu
Mole sub Aethnæa conditus Enceladus,
Sic agitur primo iuuenis furibundus in igne,
Cui iecur ignoto læsit Amor iaculo.
Nos tamē hāc lentè, cum sit formosa, feramus,
Et demus uictas uincla sub arcta manus.
Scilicet est aliquid specioso carcere claudi,
Et iuuat aurata compede posse premi,
Illa mihi leges uictrix præscribat, & in me
Regia formosis sceptra gerat manibus.
Illius imperio uentos patiemur, & imbreis,
Ibimus & solas nocte silente uias.

Nec

Nec graue frigus erit, nec Solstitiū, licet in me
Feruidus ingeminet sidera sicca Puer,
Illa uolet comitem sibi me quocunq; sequemur,
Quâ uia nulla rotæ peruia, nulla rati.
Illa meas torret, & torreat usq; medullas,
Prompta tibi sint heic spicula sancte Puer.
Nec mihi deficiat calor hic hyemantibus annis,
Nec, me cum tenebris obruet atra dies.
Tunc detur tremulis illam manibus complectar,
Et fugientem inter basia fundam animam,
Quæ tunc purpureïs labris remorata resistet
Forsan, & inceptum læta redibit iter,
Spernet & Elysias sedeis, uallemq; beatam,
Præ tam mellitæ basiolis Dominæ.

ELEGIA IIII.

MAius alit frōdeis, Maio sine frōde uirēti
Ire nefas, mos hoc, lux mea, priscus habet
Ergo, age, certemus: tibi, me sine frōde repto,
Munus quod niueum pectus adornet erit.
Corporis, ô, felix illa quod sede fruetur,
Cuius ab aspectu gaudia mille fero.
At tibi lex hæc sit, folij uiridantis ut orba,
Oscula cogaris mox dare pauca mihi,
Oscula quæ poßint fugientem sistere uitam,
Restet ubi nullis spes medicaminibus,

Pallidulamq; animam Stygiæ ſubducere lyntri,
In non conceſſas & reuocare uias.
Sic ego, depreſſo ſic lux mea rettulit ore
Pauca, ſed argutis multa loquens oculis,
Baſiaq;, & mea quo iurabis baſia uinci,
Accipies aliquid, ſi modo uictor eris.
Dixit, & os auidum roſeo mihi molliter ore
Preſsit, &, hoc cape nunc, cætera uictor, ait.
Victor ero certe, nec opem Cytheræa negabis,
Si tua, ſi Nati, numina ſancta colo.
Tunc ego laſciuæ potero contendere uiti,
Quæ ſe uicinis implicat arboribus.
Nec me hederæ uarius ſuperabit in ilice nodus,
Brachia erunt collo ſic mea nexa meæ.
At uos purpureï reges ignoſcite uicti,
Riſus erunt ueſtræ tunc mihi diuitiæ.

ELEGIA V.

VNa meas igitur uerſabit fœmina curas?
Vnaq; mi riſus, unaq; fletus erit?
Vna mihi dulceis facies moderabitur annos?
Quos mihi Perſephone non uolet eſſe diu.
Nam ſeu dura meos illa auerſabitur igneis,
Seu facilem ſeſe dat mihi, morte premor.
Nec mihi uita poteſt duci ſub amore ſiniſtro,
Inter mortaleis nec locus eſſe Deo.

Sed

Sed potius moriar te te, mea uita, tenendo,
Inq́; tuos humeros funera nostra cadant,
Funera de tereti melius pendentia collo,
Quàm si sublimi de trabe nexa forent.
Qualis Anaxaretes fastum puer ultus amarum,
Flebile curuata fauce pependit onus.
Exitus aut sic est, aut sic sperandus amanti,
O, natum tristi sidere quisquis amat.
Sed tamen in melius hæc omina tristia uertent
Lumina, sidereïs quæ mihi pro facibus,
Aspectu læto, torua seu luce, negántq́;,
Dantq́; frui uita, dantq́;, negantq́; mori.
Quæso, negate mori, uitam date lumina, quæso,
Non sum de cuius morte triumphus eat.
Labra columbatim committe corallina labris,
Nec uacet officio linguáue, dens úe suo.
Et mihi da centum, da mitia basia mille,
Da super hæc aliquid, lux mea, numen ero.
Nec super hæc aliquid, nec uis dare basia pauca
Labra nec humidulis continuare labris,
Notáq́; nec dentis, nec sunt tibi prælia linguæ,
Exsuperas Latias & tamen ore nurus.
Quas superas facie, iam iam superabis & arte,
Dent modò Dij nostris uersibus esse fidem.
Nos neq́; Chaonij uincet lasciuia nidi,
Nec Iouis omniuoli deliciosus amor.

Nam tibi quid prosit faciem corrumpere rugis?
Hæ uenient fronti, nec mora longa, tuæ.
Quid'ue superciliis oculos onerare niteneis?
Nec tota nigras spargere fronte comas?
Tempus erit, cariosa specu cum lumina condes,
Canus & in gelido uertice crinis erit.
Tunc frustra labris pallentibus oscula quæres,
Atq; aliquem obtusis figere luminibus.
Nulla corona tuos ornabit florida posteis,
Cantabit muto limine nullus amans.
Quin potius dum fata sinunt, & nigra Sororum
Stamina, uerq; uiret nobile carpe rosas,
Quæ nisi carpentur, languebunt sponte, cadẽtq;,
Et stabit lapsis spina inhonora rosis.
En tibi qui tecum redolentia munera carpet,
Tecum florenteis & parat ire uias.
Sparsa Dionæo uiridaria rore teremus,
Visemusq; hortos Flora decora tuos.
Illic & uiolas, & purpureos Narcissos
Decerpes teneris molliter unguiculis.
Ipse tibi nectam uario de flore corollas,
Imponamq; tuis Iulia temporibus.
Iamq; sub umbrosa recubabis languida Myrto,
Et modò me celeri læta sequêre pede,
Iamq; colorata prouoluar lentus in herba,
Et modò te celerem per loca læta sequar.

Inte-

Interea has flammas mihi si duplicarit eunti
Inuidus aurata Cynthius è specula,
Tu tu sola meis iucunda caloribus aura,
Humida de roseis flamina funde labris,
Quæ suscepta mei fornacibus oris anheli
Vsq; sub ambusti pectoris ima meent,
Restinguãtq; rogũ, quẽ nec uaga flumina terræ,
Tota nec exhausti frigeret unda maris.
Lumina cui seruas aurum iaculantia purum?
Cui tereteis digitos, artificemq; pedem?
Fascia lacteolis cui stat distenta papillis?
Cui risus? & cui mollia uerba paras?
Cuius dispositus nutritur crinis in usum?
Oscula felicis cuius erunt domini?
Ilicet ingrato seruaueris omnia Nautæ,
Lethæam ueteri qui rate uerrit aquam:
Huius ab amplexu uenies ad basia Ditis,
Maxima tergeminæ cura timorq; Deæ.
In te turba ruent æui uiolenta prioris,
Luminibusq; cauis, pallidulisq; genis,
Et Paris, & Theseus, & non bene fidus Iason,
Hæc ueniet formæ maxima fama tuæ.
Quare ne tibi sit tanti regalibus umbris
Posse frui, ut uiuus sim tibi uilis ego,
Te iuuet in nostris positam languere lacertis,
Me iuuet in gremio uita cubare tuo.

Et cum

Et cum ſuauiolis animam deponere noſtris,
Eq; tuis animam ſugere ſuauiolis,
Siue meam, lux, ſiue tuam, ſed ſit tua malim,
Ipſe tuo ut ſpirem pectore, tuq; meo.
Tali uernantem ſatiemus amore iuuentam,
Mors uenit æterna cincta caput nebula.
At uos qui iuuenes ſuſpiria noſtra notatis,
Et fractos oculos, & ſine mente gradum,
Ebria ridentes nullo cum pondere uerba,
Et ſi quis ſubito uenit in ora color,
Poſtmodo dicetis non infeliciter arſit,
Præmia cum noſtri nota laboris erunt.

ELEGIA VI.

NVnc mihi Praxitelis digiti, nūc Mentoris eſſēt
Nūc Lyſippeæ, Phidiacæq; manus.
Iulia namq; meo ſculpi cupit aurea cælo,
Nec tantum in libris nomen haberi meis.
Non ego ſum, fateor, cœleſtem effingere formā
Qui ualeā, at Dominæ ſpernere iuſſa nefas.
Non ego te, mea lux, faciam de marmore duro,
Illa decet rigidum materies animum,
Quin & cæla tuos formabunt aurea uultus,
Non facit ad molleis ferrea lima genas.
Iam iam fama meis maior uenit artibus, ipſam
Sculpere mi uideor cœlicolam Venerem.

Sed

Sed dũ te uideo, & propius tua lumina specto,
Aemula phœbeis lumina luminibus,
Ferre negant oculi iaculantem spicula uultum,
Cælaq; nota negat languida ferre manus,
Deficit, & torpet, nec iam sibi conscius artis
Vllius est animus, nec memor ipse sui.
Ah, nulli fas est mortali effingere Diuas,
Mens cadit, obstupeo, heu, et mihi surripior.

ELEGIA VII.

INsidiose Puer, Maternis sæuior undis,
Hac ne tuus uates fraude petendus eram?
Tu mihi iußisti, numeris leuioribus irem,
Assumpsi facileis ad tua iussa modos,
Materiesq; mihi curuato uenit ab arcu
Longa, sub undenos digna uenire pedes.
Vix opus incepi, Dominam Puer improbe tollis,
Ducis & externas in mea regna manus.
Et nunc ille uenit diuersa rusticus urbe,
Prætendens sancti fœdera coniugij,
Scilicet ut diris faciat sponsalia uerbis,
Impediant illi picus, & anguis iter,
Et cornix inimica uijs, & limine primo
Sentiat offensi signa sinistra pedis.
Quæ si non possunt illum terrere, quod opto,
Accipiat Diui quod monuêre malum,

Subq;

Subq; rota ponat odiosam in puluere uitam,
Multaq; proiecti uiscera carpat auis.
Aut mergatur aquis,& mõstra natãtia pascat;
Quanta Deo pelagi tunc ego dona feram?
Sic nec in amplexus ueniet, nec in oscula nostra
Improbus,& sceleris gaudia nulla feret.
Et Iuuenes alios uiolenta sorte monebit
Vatum delicijs non temerare manus.
At tu,siue tuos igneis transmittis in illum
Iulia,siue magis te tua fata trahunt,
Infelix nimis,et querulo mihi carmine flenda es;
Cogeris ignoto quæ comes ire uiro,
Et te captiuis hominum miscere cateruis,
Eq; breui uerbo ferre perenne malum;
Ah,poteras,lux,ah, poteras ius dicere nobis,
Oreq; formoso regia uerba loqui,
Inq; meo uersu sublimia regna tenere,
Prima fidis nostræ gloria,serus honos.
Inq; puellarum,quas olim carmine uates
Laudauère pij,nomen habere choro,
Qualis quæ falso Nasoni dicta Corinna est,
Deliaq;,& Nemesis, & bene culta comam
Cynthia,forma potẽs,nec nõ tua Galle Lycoris,
Quarum immortalis forma perenne uiret.
Digna quoq; hæc facies quæ carmĩe lõga uideret
Secla,nec in cineres omnis abiret,erat.

Et pote-

Vt sciret nostros ætas uentura furores,
Et tam formosam non uiolasse fidem,
Et culti iuuenes, non incomptæq; puellæ,
Expertæ dulcem militiam Veneris,
Myrtea serta tuo ferrent uiolasq; sepulchro,
Diceret atq; aliquis, sit tibi terra leuis.
Et poterāt aliquid nostræ præstare Camenæ
Fata nisi obstarēt, Et male faustus Hymen.
Non quia Virgilio primos concessit honores
Posteritas, Flacci spreuit iniqua Lyram,
Aut male reiecit, quem protulit Vmbria, uatem;
Sola cui longum Cynthia carmen erat;
Peligni uiuent opera ingeniosa poetæ,
Rectorem nato quem Venus ipsa dedit.
Nec te longa dies delebit culte Tibulle,
Ignibus atq; arcu dum potietur amor.
Nostra quoq; adueniens si non his inseret ætas,
(Quod sperare pudor sit mihi, sitq; nephas)
Non tamen obscura damnabit nomina nocte,
Fallor? an hoc olim mî Dea pollicita est,
Fragrantem quæ nexa comam, Myrtoq; decora
Vadit inæquali conspicienda pede?
Quàm bene priscorum currebat uita parētum,
Ingenuæ Veneris libera sacra colens?
Nondum coniugij nomen seruile patebat,
Nec fuerat Diuis adnumeratus Hymen.

Paſsim communes exercebantur amores
Omnibus, & proprij neſcius orbis erat.
Enſe maritali nemo confoſsus adulter
Purpureo Stygias ſanguine tinxit aquas.
Anxia non tenuit custodis cura puellam,
Nulla erat inuiſis clauſa domus foribus,
Nec ſacer agricolis ſtabat lapis arbiter agro,
Trabsq́; procelloſum nulla ſecabat iter.
At poſtq̃ domibusq́; fores, foribusq́; ſubiuit
Clauis, & æquoreas nauita ſpreuit aquas,
Non dubitans animam tenui concredere ligno,
Externas fragili puppe ſecutus opes,
Diſcretiq́; nouo iacuerunt limite campi,
Indixit leges & ſibi quiſq́; nouas,
Scilicet ex illo ſenſit fera iura, iacetq́;
Clauſa pedem dura compede ſerua Venus.
Mortales ſceleri leges præſcribite ueſtro,
Innocuam uinclis nec cohibete Deam.
An quia Lemniacis ſemel eſt eluſa catenis,
Digna erit a uobis quæ grauiora ferat?
Tempora, ſi fas eſt, iterum primæua redite,
Falciferoq́; iterum ſub ſene mundus eat.
Inſcia tunc raſtri, tunc uomeris inſcia curui,
Sponte ſua ſegetem terra benigna feret,
Et repetent iterum deſertas numina terras,
Et fruar, ô, longum tutus amore meo.

Interea qui falce meas inuadere meſſeis
Auſus es, ut uoto iam potiare tuo,
Aſſiduis uerſuta dolis te rideat illa,
Nec tibi componat ſe, faciemq; ſuam,
Sed iuuenum gregibus ſtudeat formoſa uideri:
Sic miſer, & nulli commiſerandus eris.
Quippe nec indignum feciſſe putabitur ulli,
Si fugit amplexus bella puella tuos,
Si fugit hanc faciem qualem Medæa *gerebat,*
In natos gladio cum ruitura ſtetit.
Hanc tamen illa poteſt pacato cernere uultu,
Nec ſpuit: obducta nec tegit ora manu:
Hanc ſpectare potes: corpus potes illud amare
Iulia: ſed capitur, dicis, amore mei.
Non ardenter amat, & amat nō dignus amari,
Et ſunt mille alij, quos tua forma rapit.
Iamq; diem uideo properantem, cum tuus illi
Et grauis aſpectus & graue nomen erit.
Iulia tum lentas producens frigida nocteis,
Optabis noſtras in tua colla manus.
Iulia non ueniam, ueniet, querulumq; ſubibit
Ille, peregrino laſſus amore, thorum,
Et tecum, mea lux, meliori digna cubili,
Vallatus denſa ueſte iacebit iners.
Tunc potes æternis hoc unum poſcere uotis,
Vt properent longas fata tibi tenebras.

 Parcite

Parcite fata tamen, formosas perdere crimen,
Gloria nos alia de nece magna manet.

ELEGIA. VIII.

ERgo dies uenit, qua se formosa mariti
Dedet in æternum Iulia seruitium:
Qua nostras alio cogar traducere flammas,
Qua delenda animo est illa adamata mihi,
Quãtum nulla fuit, quantũ nec amabitur ulla,
Seu me uita breuis, seu diuturna manet.
Iamq; peregrinæ committit fœdera dextræ,
Fœdera quæ Diui iam uiolata uolunt.
Mox dapibus, leuibusq; dies peragẽda choreis,
Et sine me tota est, tota sit atra, precor.
Phœbe, coloratum, si te bene credimus olim
Esse sacris patrem uatibus, abde caput.
At tu tela manu iaculare corusca rubenti
Iuppiter: hac sola luce sit alba dies.
Tuq; Iouis coniux, quantum connubia cures
Talia, demißis amnibus ipsa doce.
Fallimur: an certe condit sua Cynthius ora:
Condit, & obscura nocte teguntur agri,
Præcipitãtur aquæ, marę pẽdet in aëre densum,
Ignibus excußis dißiluêre poli.

ELEGIA. IX.

Petre

PEtre sodalitij pars synceriſsima nostri,
Felix Maclinia cui licet urbe frui.
Me tenet Augusti celebris Bruxella triumphis,
Fontibus æternas quæ iaculatur aquas.
Heic mihi nec desunt gratiſsima turba Poetæ,
Nec quibus a lingua diuite uenit honos,
Quorum Posteritas operoso grata labori
Nomina sub longa luce uidenda dabit.
Hic ueterumq; manus animato miror in ære,
Subq; meum aspectum turba togata uenit.
Multaq; quæ gentis æquant miracula priscæ,
Quæ modo Romulidū dædala mittit humus.
Scilicet argutis urbs hæc me ponit Athenis,
Scilicet hic media sistor in Ausonia.
Mille uel hic oculos poſsunt retinere, uel aureis,
Nulla tenent aureis, nulla tenent oculos.
Non queat hoc alius præter te credere quisq̃,
Forte nec ipse queas credere, crede tamen.
Nimirum nostri iampridem conscius ignis,
Vna geris mecum pectore tela tuo.
Vnius ex oculis fax est accensa puellæ,
Qua iecur Idalius torret utriq; Puer.
Quæ tua si forsan leuiter præcordia lambit,
Quam tibi duritiem pectoris eſse putas?
Mî neq; lux, neq; mî noctis leuat umbra dolorē,
Vror, & in uenis flebile uulnus alo.

Semper in abſenteis ſuſpiro mœſtus amores,
Inq; cupidineæ mœnia Macliniæ,
Illa ſed abſceßit, peregrino iuncta marito,
Quâ uoluit uirideis in mare Scaldis aquas.
Abſceßit: doleo. quid tum? ueſtigia reſtant,
Et loca quæ nobis gaudia longa dabant,
Et ſi iſthic fuero, fuero uicinior illi,
Eſſe putas hæc tu ludicra? magna loquor.
Tum q̃ multa foro noua ſiſteret eſſeda ueſper,
Noxq; rateis tarda ſera referret aqua,
Ipſe rateis omneis audax ſpeculator obirem,
Cunctaq; defixis eſſeda luminibus,
Si quæ forte meam mihi redderet hora puellam,
Seu uectam Veneris ſuaue ſonante rota,
Seu raptam tereti uada per cryſtallina concha,
Seu lapſam roſeo Cypridis è gremio,
Nam neq; te retinet coniux tuus, aut tibi lõgis
Noctibus incumbit, Iulia, pondus iners.
Te Venus Idalios inter fouet aurea lucos
Et Venerem geminam nunc locus ille colit.
Suppoſuit pro te ſcortillum turpe marito,
Afflauit uultus cui decus omne tui:
Barbarus ingratis illam complexibus urget,
Teliger intactam te mihi ſeruat Amor.
His ego ſolarer curas, dum tempora nobis
Tarda fluunt, ægras inter amarities.

Hoc quoq;(nã poteris plures admittere cauſſas)
Viſere Maclimam cur properemus,habe.
Inter finitimas, experti credimus,urbeis
Illa ſibi formas uendicat:illa daret
Forte nouas flãmas,ueteres quæ pellere poſſint,
Hei mihi, ſed uereor, (Dij prohibete malũ),
Ne calor hic alia poſſit conſiſtere ſede:
Hactenus hunc certe Iulia ſola tenet.
Candida quantumuis, & non deformior illa,
Et uerſatilibus ebria luminibus,
Sæpe meos oculos in ſe Domitilla moretur,
Oſcula quæ facilis ad mea ſponte uenit.

ELEGIA X. SOMNIVM.

ITe procul mœſtum lachrymæ genus, ite querelæ,
Et comes aligeri cura uigil Pueri,
Cinge triumphanteis uictrici fronde capillos
Laurea Phœbææ grata corona comæ,
Miſit in amplexus illam Venus aurea noſtros,
Prima mihi quæ fax,quæ mihi ſerus amor.
Non fora,non portus, nõ iam populoſa theatra,
Templaq; ſunt noſtris conſcia blanditijs.
Mater abeſt,digitis legem quæ ponat,& ori,
Et cogat tremulo murmure pauca loqui,
Oſculaq; aridulis non continuanda labellis
Carpere, quæ iuret barbara, quiſqs amat,

Et cœlare faceis, & amici obtexere nomen,
Multaq́; quæ solers fingere discit Amor.
Sola iacet mecum semoto Iulia lecto,
Sola tamen solos non sinit eſſe Venus,
Et Puer, unanimeis comitatus in omnia uitas,
Certus & exanimeis, certus & oſſa sequi.
Forte uident & nos, qui spectant omnia, Diui,
Delitijs nostris inuidiosa cohors.
Dij precor, ô, nostris ne lusibus inuideatis,
Non ego nunc uestris lusibus inuideo.
Iulia te teneo, teneant sua gaudia Diui,
Te teneo, mea lux, lux mea, te teneo,
Iulia te teneo, Superi teneatis olympum,
Quid loquor? An uere Iulia te teneo? (hæc,
Dormio ne? an uigilo? uera hæc? an somnia sunt
Somnia seu sunt, seu uera, fruamur age.
Somnia si sunt hæc, durent hæc somnia longum;
Nec uigilem faciat me, precor, ulla dies.
Et quicumq; meo pones uestigia tecto,
Parce pedum strepitu, comprime uocis iter,
Sic tibi non unq̃ rumpant insomnia galli,
Tardaq́; productæ tempora noctis eant,
Plurima cũ rubris tibi gẽma legetur, ab undis
Pactolíq; domus tota liquore fluet.

ELE-

ELEGIA. XI.

HOs tibi, ſancte Puer, primos ſacraui-
(mus igneis
Has tibi primitias dedico, ſancta Venus,
Dij, quorum noſtri uiuent ſub nomine uerſus,
Sæpe colenda Venus, ſæpe colende Puer.
Hactenus optato dant indulgere furori
Et mos, & leges, purpureusq; pudor,
Hactenus &, credo, uos me uoluiſtis amare:
Iamq; mihi iaculi ferte medentis opem,
Et quod inaurati terebratum cuſpide teli
Sollicitum toto pectore uulnus hiat,
Sentiat arcanas obtuſa in arundine uireis,
Mox dolor, & queſtus, & labor exul eat.
Halitibusq; increta meis ſuſpiria, cumq;
Languida ſpinoſo cura ſatellitio.
Tunc ego uos dicam mitiſſima numina Diuûm,
Ipſe Deûm ſine queîs Rex quoq; triſtis erit.
Corq; geram ueſtris ſemper penetrabile telis,
En patet in uulnus pectus inerme nouum.
Non ego deſertor fugio quæ caſtra ſequebar,
Abſecuit longas ſpes properatus Hymen.
Ah, Hymen genus uraniæ, cur Theſpia rupes
Non te detinuit, Lympha nec Aoniæ?
Cum te nigra dies inuiſa ad ſacra uocabat,
Et pactum infauſtis coniugium alitibus.

Ipsa ubi Tisiphone tædas a funere raptas
Ferali tenuit, omina dira, manu.
Nonne fuit satius cantus haurire sororum?
Cernere uel, sacræ quâ fluit humor aquæ,
Veste Deas posita teretes abscondere suras?
Quam miseram turpi dedere seruitio?
Et me, cui Cypris tot basia mitis alebat,
Exturbare meæ brachiolis Dominæ?
Quæ nunc, in longa raucescēs mœsta querela,
Discit amatoris omina uera sui?
Heu, quæ non longo meditabar gaudia ductu?
Vnde nihil, præter somnia uana, fero?
Sic segete ex uiridi flauas præsumit aristas
Rusticus, atq; animo iam sua uota metit,
Vota quibus miseris grādo fraudabit & imber,
Seu ualidi flatus, fulmina siue Iouis.
Sed quid ego toties fatis contendere pergo?
Quæ non mutandis stant rata limitibus?
Tu Puer, ô, Pueriq; parens, Ioue nata, Dione,
Soluite me ingratis sollicitudinibus.
Et mihi, si merui, nocituras demite flammas,
Ne sim famosis fabula porticibus,
Vinosasq; meo producant nomine mensas,
Ignorentq; malum compita nulla meum:
Et, si quando nouo pallentem afflabitis igne,
Efficite ut miserum me iuuet esse diu.

Et mihi

Et mihi feliceis extendant gaudia curas,
Dum ueniant capiti candida fila meo.
At, quocumq; mei tabescent lumine uultus,
O, saltem possim dicere, talis erat,
Nobile quae pa; uo nomen sortita libello,
Prima meae spolium Iulia mentis habet.
Interea hos elegos, primi monimenta caloris:
Accipite, & risum iungite cum gemitu,
Dicẽtes, nostri pars hic quoq; parua triũphi est
Semper amet dulci semper amore fruens.

Elegiae solennes tres. consequentibus tribus post adamatam Iuliam annis, Mense Maio Cupidini dedicatae.

ELEGIA SOLENNIS I.

TEmpus adest iterum, quo stat pulcherrima tellus,
Effundens uarijs germina seminibus.
Nigrescit uiridi uelata cacumine sylua,
Garrula flebilium carmine Dauliadum,
Illa sonans tremulum Zephyro spirante, uiroris
Tempora conqueritur non diuturna sui.
Ipsa nouo Cytheraea choros agit aurea mense
Nuda coronatas inter Hamadryadas,
Quas inter medius tenero pede gramina pulsat
Candidus in crocea ueste proteruus Amor.

Haec sacris

Hæc sacris nostræ semper solennia Musæ
Tempora, Dij magni sic uoluistis, erunt,
Siue peregrinum uia me deducet in orbem,
Siue sub ignoto sidere pontus aget.
Hic etenim nostros primum pallescere uultus
Mensis & euinctum uidit acerba pati,
Aligeriq; faceis oculis greßuq; fatentem
Ire uacillatim per loca sola pede,
Et dominæ seruare foreis, pluuiasq; molestas,
Et sæuas Boreæ non timuiße minas,
Vidit & ille idem carpentem gaudia mille
Lenibus ex oculis molle tuentis Heræ.
Ergo, Puer, uenis hominum qui spicula tingis,
Inseris & mœstis gaudia lachrymulis,
Hæc affixa cape Maternæ carmina Myrto,
Annua quæ semper, sis modo mitis, erunt.
At uos, florenti, Iuuenum grex floride, Maio,
Gensq; puellaris deliciosa chori,
Non intellectum dū uer fugit, & fugit æuum,
Ludite, iam glaciem Bruma niueisq; feret,
Canaq; subrepet taciturnis paßibus ætas,
Morsq; tenebrosa nube reuincta caput.

ELEGIA SOLENNIS II.

ET cœli facies, & rerum mitis imago,
Pictaq;, quæ uario flore renidet, humus

Pendulaq;

Pendulaq́; obſcuris diſtricta umbracula ſyluis,
Blandaq́; ſylueſtreis quæ mouet aura comas,
Antraq́; cum Satyris fuſæ per opaca Napeæ,
Et Puer arcitenens & Venus ipſa monet
Aduentare meis iterum ſolennia ſacris.
I, puer, unguentum fer mihi, fer uiolas.
Vina coronatis ſpument nigrantia menſis,
Nec ſine multiplici ſtet mihi flore caput:
Impoſitæ fronti mecum languete corollæ,
Ad latus accedat fuſca puella meum,
Quæ nigris oculis & nigro crine decora,
Antiquæ memorem me facis efficiat,
Nec peiora meis infigat baſia labris,
Serpat in amplexus nec minus apta meos:
Quàm quæ prima ſuis uictum me cepit ocellis,
E faſtu referens prima trophæa meo.
Vos quoq́; Pierides, ad tempora læta uocatæ,
Fundite concordeis ore fauente ſonos.
Primus ego ingredior, nullo de more, Sacerdos
Annua nequitiæ ponere ſacra meæ.
Tranſeat hic, poſitis immota per aëra uentis,
Et ſine nube dies, & ſine ſole graui,
Tranſeat hic totus ſine ſollicitudine menſis,
Hei mihi, de Maia qui male nomen habet.
Vel Veneri dominæ, uel, ſi ſibi legit Aprilem,
At Puero Veneris debuit eſſe ſacer.

Quamuis

Quamuis Maiá Ioui iucundo cognita furto
 Formosum peperit cãdida Nympha Deum,
Insignem neruis, insignem uoce diserta,
 Conspicuumq; genis, conspicuumq; coma.
Ille uelit mecum materno applaudere mensi,
 Implicitus multa tempora flaua rosa,
Ebriaq; in longa ducens uestigia palla,
 Argutum facili pollice pulset ebur,
Quem circumsiliens huc illuc crure proteruo,
 Lasciuus domito uate triumphet Amor.
Atq; eadem grauida depromat tela pharetra,
 Quæ primum uenis irrubuere meis.
Ac petulante ferox insultans uoce iacenti,
 Verset in aspectu spicula nota meo.
Tunc ego commonitus iuratum soluere uotum,
 Perficiam toto sacra iocosa thoro.
Hæc quoq; quæ cecini, ne quid solẽnibus absit,
 Suspendam myrti carmina de folijs,
Quæ strepitent teneris aßuspirantia ramis,
 Pulsa susurranti leniter a Zephyro.
Accedet uersus, uates tuus, alme Cupido,
 Hæc tibi pro miti dedicat imperio.

ELEGIA SOLENNIS III.

Ille ego, qui Maio solennia carmina mense
 Suspendi templis, sancte Cupido, tuis,

Cum melior tellus meliore in amore teneret,
Mulcentem tepido pectore dulce malum,
Nunquid ab hac poteram liber desistere curæ?
Reiectus dulci tam procul a patria?
Tam procul antiquo infelix diuisus ab igne,
Qui primum nostris oßibus incaluit?
Quin etiam, te autore, graueis expertus amores
Cum fueri, & dominæ regna superba nouæ,
Quum mihi crudeli faceret ludibria uultu
Insultans capiti torua Neæra meo,
Certe ego si pacto iuratus stare recusem,
Vnde petam ueniam, uel tua mater erit.
Illa sua fixum conseruat in arbore carmen,
Annua deuoui quo tibi sacra Puer,
Dum mihi mansuetas afflares leniter auras,
Durus ades, duro frigeat ara Deo.
An, mea si Lybicas nauis ditauerit undas,
Aurea Lædeis dona feram pueris?
Aut, ego si moriar longinquis exul in oris,
Decernam reduci sacra opulenta Ioui?
Abnuat hoc hæres, &, si sub iudice certet,
Turpiter a causßa Iuppiter ipse cadet.
Vltriceis igitur tædas metuemus, & arcum,
Plusq̃ fulminei feruida tela patris?
Iuppiter ignoscas, cedunt tua sceptra Nepoti,
Et trifidum Pueri sub face fulmen hebet.

Illius æternis halabunt templa corollis,
Vndabit pecudum ſanguine pingue ſolum,
Maſcula ſudabunt uerbenæ thura peruſtæ,
Et focus in uiuo ceſpite ſemper erit.
Ipſe ego, nude Puer, ſignum tibi nobile ponam,
Quale Cnidus matri ſeruat aquoſa tuæ.
Aureus in niuea ludet ceruice capillus,
Aurea cum fulua tela dabo pharetra:
Penna duplex humeris auro radiabit, & arcus
Ille nocens, Parium cœtera marmor erunt.
Proxima ponetur, nec erit tibi Sancte pudori,
Vatis amatoris Iulia ſculpta manu.
Interea roſeo demus ſua carmina Maio,
Sepius ut remeans floreat ille mihi.
MAIVS *alit flores, Maio pulcherrimus annus*
Vernat, Acidaliæ gaudia Maius alit,
Spem ſegetis, ſpem Maius alit florentis Iacchi,
Spes, memini, quondam fouit & ille meas.
Et primos miſeri gemitus audiuit amantis,
Et primas lachrymas uidit, & indoluit.
Tūc Zephyrum ſocias mecū miſcere querelas,
Quâ tremit ignotis umbra ſub arboribus,
Et trepidum lachrymas iußit ſiccare cadenteis,
Solis ad afflatum ros uti uernus abit.
Maie decus menſum, paſtorum Maie uoluptas,
Diues opum, Terræ luxuriantis amor,

En tibi

En tibi cum Puero communia ſacra uolucri,
En tibi purpurea ſpargitur ara roſa,
Et noua cantamus ſolenni carmina plauſu,
Quæ tibi parue Puer, quæ tibi Maie damus.
Adſis & faueas florum Dea uerſicolorum,
Te roſa, te uiolæ, te thyma cana uocant.
Narciſſus tibi ſuaue rubet, tibi lilia fulgent,
Candida uirginea lilia carpta manu,
Omnia dotaleis olim quæcunq; per hortos
Nutrit amatoris fertilis aura tui.
Ecce tibi noſtri cedit pars tertia ſacri,
Linque tuos hortos, diua iocoſa ueni,
Qualis eras Zephyro, cum te formoſa ſecutus
Securam pennis mollibus implicuit.
Qualis ab ætherio ſpectabas culmine ludos,
Quos tibi ſolenneis Martia Roma dabat.
Romanis tibi pro ludis Romana Secundus
Carmina, diuerſa cantat in Heſperia,
Qua rutilas Tagus aſſiliens eiectat arenas,
Sub matutinis cantibus alituum,
Carmina ſpectaclis longe potiora uetuſtis,
Suſtulit hæc ætas, illa perenne manent.
O, ita, cum blando blandiſſima Mater Amore,
O, ita Bacche uelis, ô, ita Phœbe pater,
Semper ut illius maneant monimenta caloris,
Quem mouit tremulis ignea luminibus,

Magnum quæ paruo, nomen ſortita libello,
Prima meæ ſpolium Iulia mētis habet.

IOANNIS SECVNDI HAGIEN. ELEGIArum Liber Secundus.

Elegia prima.

CVi damus hos elegos? tibi qui legis iſta libenter,
Cui micat in læta fronte ſerena Venus.
Seria qui curas, procul hinc age ſeria, ferri
Nos ſine, quo pueri iura uolantis agunt.
Tempora q̃ longum iucundo florida uere
Stant, neq; nix atris crinibus ulla uenit,
Et Nymphæ, et charites, et capripedes Syluani
Et ſiluæ, et uirides ſint mihi carmē aquæ,
Et Venus, & Veneris lateri laſciuus adhærēs,
Gaudia qui curis dulcia miſcet Amor.
Cum glacialis hyems calidos extinxerit æſtus
Naturæ libeat tunc mihi ſcire uias,
Immenſumq; ſuis ſectum regionibus orbem,
Quæq; malū ſpondent ſidera, quæq; bonū.
Non ego Virgilij maneis Acheronte ciebo,
Florida ſacrato ſerta ferens tumulo.

Per

Per me Mæonides ſecura dormiet urna.
Aſcræo cineri uictima nulla cadet.
O, tantum faueas Vmbri leuis umbra poëtæ,
Cynthia ſi noſtro ſemper in ore ſonat.
Tu caput hoc circum pennis allapſa ſonoris,
Ter ſtrepe, procũbens ter bona uerba canã;
Deinde ubi Panchæo fumauerit ara uapore,
Placatum Lethes & mihi numen erit,
Aſperſam lactis niueo te rore remittam,
Cynthia ne charo uate ſit orba diu.
Ignauæ tenebræ, longiq; obliuia ſecli;
Quæſo ſoporiferas hinc cohibete manus!
Hunc etiam Veneris ſeruat tutela libellum,
Hunc etiam ſacra luſtrat Amor facula.
Si tamen iſta cadent ſenio defecta caduco,
Et fiet nomen litera trita meum,
Aequius occumbam ſi, poſt mea fata, ſuperſtes
Nicoleωs frater, uixerit aut Marius.
Vatis amor uates, germani gaudia fratres,
Carmine fas ueſtro ſit ſupereſſe mihi.
Ingenioſe Mari uentura in ſecula tecum
Me tua Cymba uehat, non graue podus ero:
Cymba, renidentem qua mutet Cypria concham,
Quamq; columbino præferat ipſa iugo,
At tu formoſas Dryadesq; & Naiadas inter
Rure tuo ſedem da mihi Nicoleωs.

Tu diuina canis Serrati culmina montis,
Is tibi monstrauit primus in astra uiam,
Laurigeroq; cauas ferienti uertice nubeis
Ad iuga Parnaßi iam lene fecit iter.
Barbarus ad ripas nuper te Cynga canentem
Audijt antiqui delicias Latij,
Narcißum uitrei morientem fontis ad undam,
Florem de riguis purpureum lachrymis,
Omnes ut puerum suspirauere puellæ,
Omnes ut puerum deperiere Deæ,
Vt puer instanteis spreuit per rura puellas,
Vt puer erranteis per nemora alta Deas.
Quarum quæ flammis arsit grauioribus Echo
Cantibus applausit Diua canora tuis.
Ipse tuos numeros tenebris audiuit ab imis,
Vritur & proprio iam magis igne Puer.
Nec speculũ Stygiæ modo cõsulit ãplius undæ,
Emicat in uersu pulchrior ille tuo.
His allecta modis pridem superasse putatur
Læta Pyrenæas Calliopæa niueis.
At tibi pro merito felix Hispania lauros
Virgineas hortis seligat Hesperijs,
Et tibi Cyngiades intexant ordine Nymphæ
Narcissos lentæ puniceos hederæ.

ELEGIA II.

TEmpore cur dicto cessas Venerilla uenire?
Ecce tibi thorus est, ecce parata Venus,
Qualẽ Tyndaridi, spaciosa per æquora raptæ,
Tutus in Iliaca soluit adulter humo.
Ipsa Venus uiolis, & puniceis Amaranthis,
Et totum Cyprio sparsit odore thorum,
Ipse thorum face lustrauit flammante Cupido,
Transiliens agili candida fulcra pede.
Quid cessas formosa? tuum sic ludis amantem?
An magis, exiguo tempore discrucias,
Obsequio ut meliore moram lasciua repenses?
Dilatusq; auida mente bibatur amor?
Ah, nimium mihi tarda, & tarda tardior hora,
Quũ male dinumeras tẽpora, quæ numero?
Sed cur dinumeres, cum malis fallere amãtem?
Forsitan hæc alijs hora parata fuit.
Dumq; ego blanditiasq; tuas, & roscida mente
Oscula præcipio, multipliceisq; uiceis,
Dum uacuum falsis complexibus aëra capto,
Dum mea in absenteis porrigo colla manus,
Et, quecũq; mouet strepitũ leuis aura p ædeis,
Dilectos Dominæ suspicor esse pedes:
Demulces alium tepido periura cubili,
Cum quo disperdas gaudia pacta mihi.
Forsitan & de me, teneros motura cachinnos,
Miscetur uestris fabula nequitijs.

 Hei,

Hei, quid in immeritā tā turpia crimina fingo?
Credo equidē, facileis iā mouet illa gradus,
Iamq; pedem thalamis ponet cultißima nostris,
Fallor? an in nostro limine latrat Hylax.

ELEGIA III

FLāmeolis mea lux oculis cū cūcta pures,
Frigidius Scythica cur niue pectus habes?
An malus ille Puer, terror matriq;, Iouiq;,
Quod tam formosa es, lædere te metuit?
Non metuit certe, taleis amat ille triumphos,
Et formosarum uulnere semper ouat.
Lumina sed radijs tua non cedentia Phœbi
Idalias hebetant discutiuntq; faceis.
Ille dolet, rubor ora calens puerilia signat,
Vix, ô, uix lachrymas lumina torua tenent.
Lente Puer, Matriq; pudor rediture dolenti,
Mitte facem, iaculis hæc tibi præda uenit.
Aut si formosum non uis transfigere pectus,
Candida ne liuor membra cruor ue notet,
Extinctas faculas Dominæ sub lumina mitte,
Illa iterum flammas quas rapuêre dabunt.
Mox ubi languidulam carpet nocturna quietē,
Clauserit atq; illi sidus utrumq; sopor,
Ignaram totis furtim succende medullis,
Hauriat & longum corde tepente malum.

At tibi

At tibi si monitis ueniet uictoria nostris,
Sancte Puer, uatem mitius ure tuum.

ELEGIA QVARTA.

CHara meũ gelida ferijt niue Lydia pectus
Dicebã flammis hæc, puto, tela carẽt,
Næc caruère tamen, sub aqua latuère fauillæ,
Flammaq; per uenas stillat aquosa meas.
Hei mihi, securi quâ declinabimus ignem?
Frigore duratas si metuemus aquas?
Frigore fax nata est, tolletur frigore nullo,
Sperandum simili de face frigus erit.
Sume pareis igneis, miserũq; leuabis amorem.
Lydia, frigoribus semper acerba noces.

ELEGIA V.

NOn tã mite mihi pectus Natura dedisses,
Calcæret nostrum nulla puella caput
Nec paterer toties tumidi ludibria uultus,
Iratisq; oculis oscula blanda darem,
Riualemq; meum Domina laudante probarem,
Adstrictus turpi sedulus obsequio,
Dura puella, puella meis indigna camœnis,
Alpinis animum frigidior niuibus,
E mentita tuæ facio præconia formæ,
Vt qualis non sis esse putère mihi.

Te laudo uates, laudatam amplectitur alter
Barbarus, & nostros arrigit ad numeros.
Aspicio fractosq; oculos, & colla notata
Dentibus, & quaeso non bona signa thoro.
Diceris interea, fateor, castißima nobis,
Multaq; narramus de probitate tua.
Tu quoq; mentitum ne me rear, ore pudico
Respuis usq; meas dura Neaera preces.
Cumq; alijs toto pateat tua ianua poste,
Multus & è foribus laßus amator eat:
Vni casta mihi perstas, haec praemia uates
Debita pro falso munere uanus habet,
Heu crudelis Amor, tuq;, ô, crudelior illo,
Siue hostis, seu non, pulchra Neaera tamen,
Tempus erit certe, curis cum liber amaris,
Excutiam uestras despiciamq; faceis.
En mihi iam silices, en circum pectora ferrum
Nascitur, & uinco uos quoq; duritie,
Infidum genus, ah, nuper mea cura, puellae,
Mentis pernicies insidiosa bonae,
Non ego uos posthac humili prece lentus adibo,
Asperaq; obtutu uerba feram tacito,
Laesus & a uobis, laesas uos eße fatebor,
Et placatrices ipse feram lachrymas,
Contemptusq; superba pedes ad limina cogam
Inuitos, pereat quem iuuat ista pati.

Dura

Dura Neæra, Neæra meis indigna camœnis,
Alpinis animum frigidior niuibus,
Non ego, cum ueniet pallæ melioris amator,
Quælibet abscondã iußus in antra caput,
Scilicet ut poßis, diuis iurare uocatis,
Per caput illius, perfida, perq; tuum,
Illi te uiduas intactam ducere nocteis,
Et tritum nullis limen habere uiris.
Non ego, cum ueniet loculi grauioris amator,
In famulas uertam basia nostra tuas,
Scilicet ut ridens dicas, ignosce proteruo,
Insanit famulæ captus amore meæ.
Hæc quicunq; potest nullo perferre dolore,
Idem Caucaseas & tolerabit aueis,
Sysiphij gaudens prouoluet pondera saxi,
Tantaleæ sitiens non inhiabit aquæ.
Ille premet gemitum, conclusus in ære Perilli,
Ne det mugitus machina fumificos.

ELEGIA VI.

SAucius Aligeri languebat arũdine quondã
Moxq; necis gelidæ spicula sensit amãs,
Corpore in exangui restabãt tela duorum:
Hæc uulsura suum uenit, & ille suum.
Vulsit Amor nigrum scelerata cuspide ferrum:
Heu, quid agis? non sunt hæc tua tela Puer.

Spicula Mors ſumpſit manibus radiātia furuis,
Ceſsit in aërias & male ſana uias.
Nec mora, digreſsi repetūt lachrymabile mun9
Ille ſuos quærit, quærit & illa ſuos.
Miſsa peregrinis ſparguntur uulnera neruis,
Et manus ignoto ſæuit utrinq; malo.
Irrita Mors arcus ualidi molimina damnat:
Plorat Amor teneras tam ualuiſſe manus:
Donec, fallaci repetito ſæpius ictu,
Erroris ſenſit crimen uterq; ſui.
Fœdabant iuuenes primas in puluere malas,
Oſcula quas, heu, ad blāda uocabat Amor.
Canicies uernis florebat multa corollis,
Perſephone crinem uulſerat unde ſibi.
Quid facerent? falſas procul abiecêre ſagittas:
De pharetra iaculum prōpſit uterq; nouū.
Res bona: ſed uirus Pueri penetrauit in arcum:
Ex illo miſeros tot dedit ille neci.

ELEGIA SEPTIMA:

Alieno nomine, & in gratiam Conſalui Pere-
zij Hiſpani conſcripta.

SI qua uenit ſummo poſitis in culmine rerū,
Illa ruina ſuo pondere magna uenit.
Mitius infelix accuſat fata colonus
Arida depoſitum ſi male ſoluit humus,
Quàm

Quàm si, maturis quæ iam flauebat, aristis,
Succumbat pluuijs imbribus atra seges.
Cum rudis á primo religauit littore funem
Nauta, necaturas lenius haurit aquas:
Idem, permenso patriam si uiderit orbe,
Canaq; naufragis fluctibus ora tegat,
Heu, quæ non tumida iactat conuicia lingua
Cæruleis Nymphis, cæruleóq; Patri?
Expertus queror, ah, mendaci lusus amore,
Non minor est illis nostra querela malis.
Vrebat formosa meas Iustina medullas,
Digna Iouis thalamis, sed magis apta mihi.
Candor erat, qualẽ Veneris flos albus habebit,
Purpureo Bacchi si natet in latice.
Lumina fulgebant nitidis æquanda lapillis,
Quos niger Eoa colligit Indus aqua.
Illorum ex acie torsit noua tela Cupido,
Plusq;, ait, hæc nostris arma furoris habẽt.
Vera Deus monuit, sed enim, quia dignior illa
Nulla fuit titulum cladis habere meæ,
Sustinui indomitas obiecto pectore flammas,
Sensus & ex tanto uulnere paruus erat.
Sic aliquis, Bacchóq; animum furiatus & ira,
Sumpsit ubi attonita feruidus arma manu,
Irruit in gladios, & centum uulnera paßus,
Viribus infractis acer ab hoste redit,

Abstergens tepidos & pro sudore cruores,
Quàm sentire queat conspicit ante malum,
Donec succiduo tellurem poplite quassans,
Corruit, & fuso sanguine uita fluit.
Repit Amor sensim totos infusus in artus,
Suscitat ut magnos parua fauilla rogos,
Pallorem nostri iam mirabantur amici,
Demissosq; oculos, instabilemq; gradū,
Ridentes gemitusq; meos, & inania uerba,
Roranteisq; nouo sæpe liquore genas,
Nec mihi luce graues aberāt neq; nocte dolores
Nec mihi grata Ceres, nec mihi Bacchus erat
Irrita lucebant obscuro sidera mundo,
Cynthius obducta nube premebat equos,
Et sine frōde frutex, et erat sine gramine cāpus,
Et sine lucenti fons inamœnus aqua.
Vmbra leuis tantum nostro de corpore mansit,
Inter & extinctos annumerandus eram.
Sola suis Iustina oculis pulcherrima uitam
Reddebat muto, lene tuens, cineri.
Gaudia tunc lucesq; mihi nocteisq; ferebant,
Grataq; erant Cereris munera, grata meri,
Aurea fulgebant rutilanti sidera mundo,
Formosus croceos Phœbus agebat equos,
Frōde frutrex uiridi, uernabat gramine cāpus,
Et pellucidula fons saliebat aqua.

Hoc

Hoc est infandum quodcunq; uocatur amare,
Sollicita alternis gaudia cum lachrymis.
Nec fuit auxilio, quod mitigat omnia, tempus,
Mutauit flammas nec uia longa meas.
Ad fineis ueni Latios. glebamq; feracem,
Vectus Tyrrheni per freta Thusca maris,
Pulsatus raucis ubi uocibus Appenninus
Sæpe tulit questus in freta surda meos.
Austriacos uidi populos, ubi maximus Ister
Cantatas gemino nomine uoluit aquas.
Quin etiam Hungaricæ me conspexêre ruinæ
Flentem, non miseri tristia damna soli,
Non furias hostis uicino Marte cruenti,
Tædia difficilis nec sinuosa uiæ:
Sed fastus Iustina tuos, ô, durior illis
Cautibus, æterna quas niue tundit hyems,
Hinc quoq; Belgarũ populosas uectus adoras,
Vnica cum Nato quæ Venus arua colit,
Centum candidulas uidi per compita formas,
Omneis innocuis, lux mea, luminibus.
Est aliquid seruare fidem: miserata doloris
Reddidit Hesperiæ me Cytherea meæ.
Tu quoq; fidorum iam non ignara caloris,
Cœpisti nostris uicta dolere malis,
Atq; aliquid sentire meis adsine fauillis,
Damnans longa tuæ tempora duritiæ:

Nec

Nec mora, iã cingenda dabas formosa lacertis
Colla, dabas blando murmure basiolum.
Et quiddã haud tacitis permittẽs maius ocellis,
Languebas fusa per mea colla manu.
Hora breuis poterat coniungere molliter ambos
Et dare concordi gaudia plena thoro.
Basia nexilibus dũ iungimus humida linguis,
Dũ uolat huc illuc mißa proterua manus,
Et sine mente oculi uoluuntur utrinq; salaces,
Dulciaq; ad Veneris sacra paratur iter:
Ecce, pedem thalami feralem in limine ponens
Improba propositum Laruia rupit opus.
Det tibi, tristis anus, inopẽ Cytherea senectã,
Et sero lacerum torreat igne iecur.
Nec tibi contingat turpeis satiare furores,
Semper at indomitæ more feraris equæ.
Et, quæ tam sanctos uiolarunt lumina amores,
Non unq̃ placida feßa tegantur humo:
Illa sed ante rogũ rabidi canis ira reuellat,
Spargat desertis & lacerata locis:
Colligat illa furens, magicasq; exusta per aras
Carmine sacrilego dira fatiget anus.

ELEGIA OCTAVA. *Ad lectulum.*

LEctule, qui domini lentũ sine cõpare dulci
Pondus habes, nullis conscie delicijs

Heu,

Heu, quæ torpentem somno me semper inerti
Imposuit fulcris sors inimica tuis?
Dignus es, & certè mecum felicior esses,
Afflarat si me lenis, ut ante, Deus:
Siue meo facilis penderet Iulia collo,
Iulia feruoris prima fauilla mei,
Altera seu mecum longas uariaret in horas
Labra columbinis roscida basiolis,
Difficilis nimium, nimiumq; infida Neæra,
Nec merito numeris nobilitata meis,
Seu quæcunq; meis uersaret in oßibus ignem,
Digna thoro facies, digna furore, meo.
Non ego dedecori fierem tibi lectule mollis,
Sponda ueternosum nec tua ferret onus.
Non Venerem malles nudo cum Marte iacentē,
Dulcia nec uarij furta fouere Iouis.
Nunc tristes unà toto tabescimus anno,
Inq; parem sortem te mea fata trahunt.
Mollis Amor, terræq;, Puer, cœliq; uoluptas,
Quæq; uolas concha per freta summa leui,
Languida qui blandis mordetis pectora curis,
Vnde patens aër, unda solumq; uigent,
Cur nos tam miti cruciatis pectore uates,
Aut nullo miseros, aut in amore malo?
Optabam, memini, cum nuper amore uacarem,
Vester in hanc animam ne foret ignis iners:

Hæc

Hæc mihi quã multos peperit uox una dolores?
Traditus indignæ præda fui dominæ.
Illa tribus didicit ter eandem uendere noctem
Improba, & exclusis sola cubare tribus,
Dicere, iam uenias, uenientem fallere, seq;
Esse domi clausa dissimulare sera.
Scit bene qua iuuenis, scit qua moderatior ætas
Et qua delirus ducitur arte senex.
Quum uoluit, periura quatit singultibus ora,
Et tepido lætas irrigat imbre genas.
Quãuis munera amat, nõ prosunt munera dãti,
Sed tantum longi sunt mala uincla mali.
Qui dedit, hunc ueteres inter fastidit amãteis,
Qualis in euersa stat uetus æde Deus. (illis
Qui modo dat, nimiũ nouus est, neq; dignus, ut
Præferat hũc, iunxit quos sibi prisca fides.
Semper habet caussas cur murera poscat amãtẽ,
Semper habet, noctem cur dare lenta neget.
Nam modo formosus puer est uenturus ad illã,
Ignea cui niueo fulget in ore rosa,
Leuia cui nulla sordescunt inguina pube,
Scilicet effecit quem modo prima uirum,
Et modo in alterius se iurat amore perire,
Nec uacuũ ad flãmas pectus habere nouas.
Et modo tam nota nullum de plebe salutat,
Vt semel est neruum experta tribunitium.

Sæpe

Sæpe grauem capitis caußatur, pallida morbũ;
Sæpe noua ſignat relligione diem.
Sæpe dolet, fictamq; ruens igneſcit in iram,
Baccha repentinis ut furit acta ſacris.
Ilicet, exhauſtis loculis diſcedit amator,
Ilicet, egregius iam ſubit ille puer,
Curua labaſcenti frangens ueſtigia nixu,
Dixißet Pylius quem, puto, Neſtor auum;
Vda ſub hirſuta torpent cui lumina ſylua,
Herniaq; effœtis pendet ab inguinibus.
Tolle tuas arteis, nimium cognouimus iſta.
Simplicius poteras dicere, uade foras,
Et grauis es nobis, & ſunt tua munera parua;
Et nimium uera quæris amare fide.
Si tamen haud fallit Phœbi cortina poëtas,
Et ſacer ætherijs uatibus ardor ineſt:
Sera tibi ueniet faſtus uindicta ſuperbi,
Aetatis teneræ crimina flebis anus,
Cum tibi cœlatum laxis, pulcherrima, rugis
Luridus inficiet pallor anile caput,
Conductamq; trahens tremebundo pollice lanã,
Inuolues fuſo ſtamina longa graui:
Aſpiciet lachrymas ridens Erycina ſenileis,
Et leuis excußa plaudet Amor pharetra;
Et iuuenes omneis, & me tua probra iuuabunt;
Lux, precor, ô, fato ſit prior illa meo.

Tunc ego candentis, Venus, ò, formosa, columbæ
Ante tuas aras uiscera pura feram.
Interea, flammis iecur hoc melioribus ure,
Dum res, & uitæ tempora uerna sinunt.
Me recreet placidi tranquilla Cupidinis aura,
Sit procul ex animo turbida cura meo.
Me iocus, & risus iuuet, incertiq; penates,
Me lyra, me calices, me rosa tincta mero,
Me sine nube dies, & me sine nocte tenebræ,
Et sine nox tenebris, & sine dote thorus,
Rixa uacans odijs, & nullo uulnere bellum,
Et matutino uicta sopore Venus.

ELEGIA IX. Ad Somnum.

SOmne, tenebrosæ necis ignauissime frater,
Et tantum uanis dulcis imaginibus,
Parce meæ Dominæ natitäteis claudere ocellos,
Noctis promissæ dum breuis hora fluit.
Pacta mihi est, nō, Sōne, tibi: Cur improbe pēnis
Subrepens tacitis in bona nostra uolas?
Desine, si pudor est, onerare amplexibus atris,
Membra Pyrenæa candidiora niue.
Te sibi, deserto ducens suspiria lecto,
Noctibus in uiduis multa puella uocat.
Te uocat eneruis coniux formosa mariti
Plurima, & instanti gaudia nulla negat,

Tunc

Tune obſcura putas tua, laſciuiſsime, furta,
Immunis quorum nulla puella fuit?
Parua licet matris charis indormiat ulnis,
Et rudis, & nulli contemerata uiro,
Te tamen experta eſt reſolutis ægra medullis,
Et fruſtra matris muta uocauit opem.
Cuncta patent tibi, Somne, cubilia formoſarum,
Nocte breui uigilet, ſcilicet, una mihi.
Ipſa negat tibi ſe, cubitoq; innixa ſupino
Erigitur, noſtrum labitur inq; ſinum.
Sed rurſum nitidos oculos deuicta remittit,
Fractaq; anhelanteis uox cadit in gemitus.
Quid faciã mea lux? quo te medicamine tãgam,
Vt ſopor iſte tuo defluat ex animo?
Nam neq; ſubducam lapſuro brachia collo,
Nec tibi ſtridenti uoce moleſtus ero,
Nec digitis uellam digitos tibi, nec pede duro
Vrgebo ſuras, marmoreumq; pedem:
Vda papauereo detergam lumina ſucco,
Siue meis oculis, ſeu magis ore meo:
Inq; tuum mœſtus flectam ſuſpiria nomen,
Muſsabo magicis carmina lecta ſonis,
Quæ mihi, Theſsalici quõdam doctiſsima ritus,
Nocte relucenti commemorabat anus,
Cum me, cuſtodes calcans ſecura iacenteis,
Virginis intactum detulit in thalamum.

Phryxæam uigilans ſeruabat bellua lanam:
Seruabat uigilans aurea mâla Draco.
Tu quoq;, fac uigiles, iuuenem complexa uiremẽ
Delicias rapiat ne qua puella tuas.
Somnus abit, ſenſi, leuiori pectus amatum
Iam grauat illa mihi pondere, ſomnus abit.
Iam fas eſt maiore ſono cantare, nouumq;
Mittere recluſas carmen in auriculas.
Nondum Luna teres tetigit faſtigia cœli
Ardua, fraternis diſsita luminibus.
Tu tamen ah pigro iamdudum immortua ſomno,
Turpe thoro pondus, me uigilante, iaces.
Nil agimus, iam ſe dedet ſecura quieti,
Norit ubi roſeum tam procul eſse diem.
Hoſpitis Oceani ſpumoſa cubilia linquit
Phœbus, & ardenteis in iuga cogit equos:
Sidit Athlantæas Phœbi germana ſub undas,
Obtundunt aciem ſidera uicta ſuam,
Terq; dedit lucis ſignum criſtata uolucris,
Tu tamen aſsiduo preſsa ſopore iaces.
Vxores iaceant ſic, deformesq; puellæ,
Quæq; parant laſsis tædia fœda uiris,
Tu mecum longa ludas, licet, ô, mea, nocte,
Et mecum longa delicioſa die,
Inclinata ſopor nunq̃ mea lumina ſoluet,
Qui dormit, ſecum non habet ille ſuam.

O nunc

O, nunc, ô, uigiles, illud ne protinus addam,
Quæ dormit, ſecum non habet illa ſuum.
Hoc non admittes in te, dulciſsima, crimen,
Somnus iucundis iam fluet ex oculis.
In niueo lapſos formauit pollice crineis,
Lumina permulſit ſemirecluſa manu,
Et mihi baſiolum ſtrinxit trepidante labello,
Quale uiro in ſomnis nulla puella tulit.
Iam dormiſse decet, iam te formoſior ipſa es,
Mollior ex oculis iam tibi flamma uenit,
Sic, ubi nocturnos rupit Tithonia ſomnos,
Purpureum flauo fundit ab ore decus,
Sic nitet ambiguo Titan gratiſsimus ore,
Cum ſe non totum nubibus exeruit.
Talia per denſos Myrti Latonia ramos
Deijcit in tremuli lumina fontis aquam.
Nunc licet intonſi ueniat ſub imagine Phœbi
Somnus, Athlantiadis uel gerat ora Dei,
Exemplóue Iouis, liquido nitidiſsimus auro
Diffluat, aut niueo tectus olore gemat:
Spernet Apollineos præ me Venerilla capillós,
Mercurijq; genas, Mercurijq; lyram,
Excludet gremio croceæ ludibria guttæ,
Et fruſtra ad thalamos dulce queretur olor

ELEGIA DECIMA.

De secundis nuptijs Nicolai Grudij fratris.

AEquora sulcabat picta Venus aurea cōchā
Cui comes ardēti cū face Natus erat
Aliger, aligera miscens fera bella sagitta.
Illius latè pontus ab igne calet.
Senserunt pisces infectas æquoris undas,
Nereidesq́; imis delituêre uadis.
Ad magni tandem uenerunt ostia Scaldis,
Diuertit cursus quo Dea sancta suos.
Excipit, & Matrem senior ueneratur Amorum,
Naiades glaucæ concomitantur heram,
Iamq́; suum Diuæ felix Anuerpia portum
Pandit, & alliciunt mœnia clara Deam.
Quæ postq̄ uiridi religauit ab arbore concham,
Diuinum magna ponit in urbe pedem,
Ponè subit Puer arcitenens, acuitq́; sagittas,
Inflectitq́; arcus, cui Dea mater ait:
Nunc, age, tinge puer casto tua tela ueneno,
Formosa est Vati danda puella meo.
Grudius, Hesperia nuper bene cognitus ora,
Narcissi miseras dum caneret lachrymas,
Cæsareasq́; aquilas per funera mille secutus,
Scriberet arcanis dum sacra iussa notis,
Ad patrios redijt amissa coniuge Belgas,
Inpatiens uidui tædia ferre thori:

Iamq; etiam tædas hac ambit in urbe iugaleis:
Digna meo res est, digna fauore tuo.
Ille meas dulci decantat carmine laudes,
Et nostrum latè prorogat imperium.
Vrbs hæc formosas nutrit cultasq; puellas,
E quibus est Vatis dignior una thoro,
Quæ tantum reliquas formæ præcellit honore,
A forma quantum uincitur ipsa mea.
Dixerat, at rutilis subito secat aëra pennis,
Virgineumq; Deus labitur in thalamum,
Lectaq; Gnosiaca depromit tela pharetra,
Figit & in tenerum spicula casta iecur.
Rursus &, ætherias pennis sublatus in auras,
Ad Iuuenem motis uenit Amor facibus,
Atq; ait, ò, nostras toties experte sagittas,
Hoc quoq; supremum nō graue uulnus habe.

ELEGIA XI. Ad Carolum Catzium.

CArole iucūdos potuisti linquere amores,
Terribileisq; tubas, & fera bella sequi?
Crede mihi, non est armorum gloria tanti,
Vt fleat ulla tuas mœsta puella uias.
Siccine sperasti uitare Cupidinis arcus,
Martia sanguinea dum capis arma manu?
Falleris, absenteis maior premit æstus amāteis,
Nullaq; sollicito prælia amore uacant.

 Deseruit

Deseruit charum nunq̃ Venus ignea Martem,
Nec timet in castris accubuiſse Deo.
Cæsareas acies in primis Diua tuetur,
Aeneæq; genus, progeniemq; suam.
Tu licet extremos properes bellator ad Indos,
Ad latus usq; tuum callidus ibit Amor,
Induet & galeam, surasq; includet in ære,
Et sparget tenera tela cruenta manu.
Difficile est pugnare Deo, quo longius ibis,
Erronem tanto durius uret Amor:
Inq; acie media, dum fulgurat ægide Mauors,
Occurret dominæ tristis imago tibi,
Tum pugnæ oblitus, Martemq; exosus acerbum,
Malles in molli bella mouere thoro.
Ah, pereat duros primum qui protulit enseis,
Ille fuit ferro durior ipse suo.
Ille autem scelere ante alios immanior omneis,
Tormenti inuenit qui genus arte noua
Infandum, horrendum,, dirũ tremuêre quod ipsæ
Eumenides, & rex horruit ipse Erebi.
Quâ ruit, occumbunt urbes, syluæq; tremiscũt,
Turbatiq; sonat regia uasta maris.
Non sic irata iaculatur fulmina dextra,
Nec tonitru cœlum Iuppiter omne quatit.
Excutit ingenteis immani pondere moleis,
Inuoluens fumo nigricolore diem.

Quid

Quid falſo innocuum tonitru Salmonea damnas
    Iupiter? iſte tuo fulmine dignus erat.
At tibi dent, fama clarum, ſpolijsq; ſuperbum,
    Ad patrios ſuperi poſſe redire lareis.
Vt uotiua Deum ſuſpendas munera templis,
    Armaq;, & ereptas hoſtibus exuuias.

IOANNIS SECVNDI HAGIEN. ELEGIARUM Liber Tertius.

ELEGIA PRIMA.

CArminibus potuit torrentia ſiſtere quōdā
    Flumina, & arrectas ſæpe tenêre feras,
Carminibus rigidas potuit deducere quercus
    Orpheus, & celeres continuiſſe notos.
Carminibus durum potuit mollire Charontem,
    Adplicuit ripæ protinus ille ratem.
Carminibus potuit, qui ſeruat peruigil atra
    Limina, tergeminum perdomuiſſe canem,
Carminibus mulcêre Hecaten, mulcêre Sorores,
    Siſtere & anguineæ ſibila dira comæ.
Carminibus potuit crudelem flectere regem,
    Triſtiaq; inferni ſoluere iura fori.

Carminibus tandem uicta omnis turba, petenti
Euridicen Vati restituêre suam.
Sed non carminibus potuit reuocare relapsam,
Nec rata tartarei fallere pacta Dei.
At, bene si cautus, quod carmine fecerat ante,
Muneribus stygias sollicitasset anus;
Munera Plutoni, Rhadamantho dona dedisset,
Sensisset facileis in sua uota Deos:
Irrita lex fuerat, fuerat mox reddita coniux,
Et fuerat rursum lex data nulla uiro.
Orpheu, quid tantũ tua carmina posse putabas?
Vt non credideris munera posse magis?
Iupiter ad Danaën non carmina inania misit,
Misit in optatos aurea dona sinus.
Illa, leueis fuerat quæ reiectura Camœnas,
Cœpit inauratum læta fouere Deum.
Carmina, formosis olim haud ingrata puellis,
Iam pridem uacuum nil nisi nomen habent.
Munera sola beant, sola addunt munera formã,
Munere sollicites Pallada, Cypris erit.
Carminibus falsos, Vates, meditabere amores,
Cantans ad surdas carmina uana foreis:
Muneribus dulceis mercabitur intus amores
Barbarus, & ludet teq; tuosq; sonos.
Munera fecissent cunctos ex ordine sponsos
Participes thalami Penelopæa tui,

Sed non dona dabant, uel, si tibi dona dederunt,
Falsa tuæ fertur fama pudicitiæ.

ELEGIA SECVNDA.

Ad Carolum. V. Romanorum Imper.

P. F. A.

CArole qui solus patuli simul omnia mundi
Inuicta poteras regna tenêre manu,
Ni, fortuna fauens, sibi non uoluisset abesse,
Quo posset charum sæpe beare caput:
Hoc quod adest signum, uenit à sculptore poëta:
Concedes ueniam si minus artis habet.
Ex una Herculeas spectabis parte columnas
Stare procelloso, quæ tua signa, mari.
Pars tenet Augustum felicior altera uultum:
Hunc quid defixis ipse stupes oculis?
An quid in hoc subito uenerandum, lene, decorū,
Et, quod plebeium non queat eße, uides?
Scilicet, ista tui est, mitißime Cæsar, imago
Oris, at, heu, digiti quam poliere rudes.
Lysippi manibus fuit hæc formanda, uel illis,
Pallada quæ priscis, & posuere Iouem.
Tunc poterat uultus inter lucere deorum,
Inuidiosa Deis, inuidiosa Ioui.
Nunc, mea cū fecit manus hāc temeraria, quāta
Maiestas operi, gratia quanta perit?

Illa

Illa tamen poterit, qualis sit cumq́;, remotis
Testari populis de pietate tua,
Atq́; tuis præstare fidem per sæcula gestis,
Inter & historias, Cæsar, habere locum:
Qualis enim quisq́; est, qualis fuit, indicat oris
Forma, gerit certas pectoris illa notas,
Arguet æternum crudelia facta Neronis
Ex fuluo quod adhuc ære numisma manet,
Illud habet dextram cognata cæde madentem,
Signaq́; materni sanguinis illud habet,
Vrbis opes dominæ flagranteis igne nefando,
Totq́; necatorum corpora trunca patrum,
Sic, uultus si secla tuos uenientia cernent,
Et pietas illis, & tua nota fides,
Relligioq́;, & mens obseruantissima iusti,
Nulla licet de te charta loquatur, erit,

ELEGIA TERCIA.

In libellos Catulli Tibulli &
Propertij.

INtemerata uides linguæ monimenta Latinæ,
Delicias dominæ lautitiasq́; togæ.
Scilicet, heic omne est, colles audire Quirini
Molle, uel argutum quod potuere prius.
Heic & Pompeia spatiaris serus in umbra,
Subq́; tuos oculos multa puella uenit,

Laxa

Laxa comam, religata comã, distincta capillũ,
Culta, nigris oculis, crine decora nigro,
Inter quas prima procedit Lesbia pompa,
Passeris interitu nunc quoq; mœsta sui.
Torq; tibi blando promittit basia uultu,
Lenis amatori quot dedit ante suo.
Proxima progreditur lasciuo Delia passu,
Felicem Nemesis quam prope radit humum.
Fortunatæ ambæ, quarum sacra fama uirebit,
Pectora dum uatum paruus aduret Amor.
Cynthia deinde, potens oculis iaculantibus ignẽ,
Subsequitur Coa mobilis in tunica.
Hæc domuit fortem, tactumq; Cupidine nullo,
Et fastus spolium celsa tuentis habet.
Tu quoq; qui cernes, caue ne lædaris ab illa,
Spirat adhuc flammas, & sua tela gerit.

ELEGIA QVARTA.

Ad Ioannem Dantiscum, Episcopum & Poëtam.

REgis honos uenerãde pij, cui dulce sonantẽ
Barbitos argutis tinnit in auriculis,
Cuius temporibus & laurus & infula certant,
Hæc premat ut sacras, & premat illa comas,
Sit tibi uita diu, nec te Dantisce malignis
Inuoluat tenebris illa nec illa dies.

Inuiolata

Inuiolata tuos extendat fama labores,
Atq; alia, atq; alia in sæcula serpat anus.
Fragmina qui pius & cineres legis extinctorũ,
Corpora de tumulis & rediuiua uocas.
Per te Mercurium Scaldis post fata canentem
Audiet, attonitas & reuocabit aquas.
Per te Mercurium noscet, notumq; loquetur,
Quæq; riget cano pallida turba gelu,
Quæq; trahit nigrum uicino sole colorem,
Quæq; poli tepida sub regione iacet.
Viue diu, præsul uenerande, & uiue suaue,
Inq; leuem flatum cum tenuatus eris,
Ipse tibi Phœnix iteratæ tempora uitæ
Produc, magnanima mente, canore pio.

ELEGIA QVINTA.

In reditum Erasmi Roterodami ad Belgas, sed falso nunciatum.

AD patrios fineis uenit grãdæus Erasm9,
Venit amor recti, uenit & ipsa Fides,
Venerunt Charites, & uincta Sororibus octo
Floribus instrauit Calliopæa uiam.
Dicite, quæ primum sacro pede contigit arua?
Perpetuo lauros illa hederasq; ferant.
Dicite, quo primum clausit uestigia uallo?
Semper honoratus sit locus ille mihi.

Siue uiam terris carpsit, seu flumine curuo
Vexit adoratum cymba beata senem,
Et nullo intactæ lædantur uomere terræ,
Et semper nitido gurgite flumen eat,
Sole nec arescat, gelidæ neq; sidere brumæ
Aspera concretas ungula pulset aquas,
O, tanti quæ terra uiri cunabula seruas,
Debita Dijs magnis cum prece thura refer:
Et pete, qui uenit uestris ne cedat ab oris,
Ad cœli donec sidera serus eat:
Vt, cunis quæ læta sacris per secla superbis,
Accedat titulis nobilis urna tuis,
Ad quã longinquus toties lachrymabitur hospes,
Inspargens tenera clara sepulchra rosa:
Et dicet, felix quæ talem terra tulisti.
Tu mihi uel magno non minor es Latio,

ELEGIA SEXTA. De Vere,

EN modo, post imbreisq; uagos, gelidasq;
pruinas,
Permutat sedeis aspera bruma suas,
Iamq; nouo Antipodũ perstringit frigore gẽteis,
Et uehitur Borea per noua regna graui.
Interea niueis aduentant tempora pennis,
Illa quibus ueniunt dulcia nulla magis,
Tempora quæ Veris nomen sortita beati,
Iure sibi primum promeruêre locum:

Iam

Iam libet umbrosa recubare sub arbore lentum,
Rauca ubi perpetuis unda susurrat aquis,
Et canere auriti stupeant quæ carmina Fauni,
Carmina declivieis quæ remorentur aquas:
Aut tumidos magni uersus recitare Maronis,
Carmina Pindarici uel numerosa senis,
Vel legere infestas qui Cæsaris intonat iras,
Et deflet Magni colla resecta sui:
Cernere uel teneris quæ det præcepta puellis,
Quæq; uiris, media dignus in urbe mori,
Quẽ Puero molli uoluit Venus esse magistrũ,
Naso, Tomitana non tumulandus humo.
Vel quæ lasciui dat musa iocosa Catulli,
Dicere uel numeros culte Tibulle tuos,
Aut audire suos recinentem molliter igneis,
Versibus à cuius Cynthia nomen habet:
Et quoscunq; alios Musæ docuêre canoræ
Dicere quod menteis anxietate leuet.
Iam libet & curuos inflectere uiribus arcus,
Certaq; in oppositum figere tela scopum.
Iam campis errare libet florentibus, & per
Aëris incertas spargere tela uias.
In noua iam niuei mittuntur pascua tauri,
Lanigeri saliunt per noua prata greges.
Nocturnumq; gelu iam matutinus Apollo
Ridet, & in liquidas omne resoluit aquas.

Iamq;

Iamq; focum agricolæ fumoſaq; tecta relinquũt,
Rusticaq; in tepido gramine turba iacet.
Arboribus miti Zephyrus iam flamine reddit
Præripuit Boreas quas uiolentus opes.
Et modo quæ iacuit rigidis obducta pruinis
Terra, nimis uultu, conſpicienda fera,
Iam uario herbarum & florum depicta colore,
Vicinum latè complet odore locum.
Iam, tremulus multo qui ſedit tempore, paſſer,
Gaudet delicijs incubuiße nouis.
Iamq; reuecta ſuis rostrata ciconia uentis,
Hoſpitis antiqui culmina nota petit.
Deſertosq; lareis peregrina reuiſit hyrundo,
Prima tepeſcenteis aduehit illa dies.
Quæq; diu gelidæ ſiluit per tempora brumæ,
Integrat dulceis iam philomela modos.
Et tu ſturne loquax cunctas imitate uolucreis,
Vno q̃ uarios reddis ab ore ſonos?
Deniq;, tam placidis paßim aſpirantibus auris,
Aſſumunt habitus cuncta reuecta nouos.
Nimirum talis tenui ſpirare ſuſurro
Semper in Elyſijs creditur aura locis.
O, fortunatas tali ſub tempore terras,
Tempore quo nullum lætius amnis habet,
Si non, quiſquis erat, quondam uoluiſſet iniquus
Gaudia tam magnis hæc temerare malis.

Nomen enim, factumq; nocens utcunq; tacebo,
Dum modo deuoto carmina dira canam,
Carmina quæ sæuis dent præmia cōsona factis,
Quæ moueant magnos, ter repetita, Deos.
Dij facite, Elisijs procul ut distractus ab aruis,
Incolat æternos tristia regna dies.
Atq; illic siccamq; sitim ferat usq; famemq;,
Et capiat sortem Tantale prisce tuam,
Tuq; satur sedeas, poma ille fugacia captet,
Et captet liquidas, nec potiatur, aquas.
Aut epulis potius multis ante ora paratis,
Non ausit uetitas uel tetigisse dapes.
Quin mox illa simul furiarum prima recumbens
Surgat, & ultricem tendat in ora facem.
Tandē Erysichthonia rabie compulsus edendi,
Dilaceret maneis si queat ipse suos,
Sic tamen, ut nequeat sibi mortē inferre secundā,
Nec finem tantis imposuiße malis.
At nos interea picti florentia ueris
Tempora gaudentes transilijße iuuet.

ELEGIA SEPTIMA. AD HIERONYMVM MONTIVM MEDIOLANENSEM PRO *acceptis ab eo Epitaphijs ac Elegijs quibusdam.*

Feßus

FEßus eram, & ſenſi grauioris tædia curæ,
Obtulit ante oculos ſe Dea bina meos:
Altera, lugubrem prætendēs mœſta cupreſſum,
Scalpebat memores in caua buſta notas:
Altera fragrabat myrti genialis odore.
Sancta Venus, quanto clauſa decore fuit?
Vtraq; uiſa mihi prius, utraq; culta libenter,
Et fuerant requies pectoris una mei.
Rorantis ſed enim ſpecies diuina capilli
Diffuſiq; ſinus, purpureæq; genæ,
Penè mihi abſtulerant uultus diſcrimina noti,
Cum ſubito taleis reddidit una ſonos,
Imparibus tibi nota modis Elegeïa pridem
Ebria cum caneres lumina mollis heræ,
Quæq; tuas curas, & quæ tua gaudia noui,
Adſum, ait, ornatu ne moueare nouo.
Virginibus Latijs crineis ita uoluere mos eſt,
Illis & tenueis aura mouet tunicas,
Illis & tereteis diſtinguit purpura mâlas,
Multus & arguto gutture ſpirat odor:
Adſumus Italia, taleis nos terra remittit
Aurea, quæ nobis patria ſola manet:
Quæ cineres mutos Vatum uenerata priorum,
Quos fouit gremio Dædala Roma ſuo,
Parturit uſq; nouos, & Iura tuetur auita:
Qualis erat, cœli qui peragrauit iter,

Mobilium decreta canens immota rotarum
Pontanus, cuius laudibus aura sonat.
Pontanus, puerum docui quem prima sonare
Alitis Idalij uincula, tela, faceis.
Qualeis Strozigenæ laus, & duo sidera gentis,
Ille decus nostri, uel decus ille chori,
Ille pharetrati uel fama Cupidinis ille,
Quorum per populos nomina iuncta uolant.
Quid referã Graia genitum de stirpe Marullũ,
Aptantem Latijs Dorica sacra modis?
Quid Bembi? magniq; Vidæ quid nomẽ? & Actis
Et quorum titulos nulla recondet humus?
Alciatumq; meum? patrijs qui tractus ab oris,
Alteriusq; Deæ sacra uerenda colens,
Non tamen illarum uestigia mouit ab hortis,
Nascentem placidis quæ rapuêre oculis,
Qui, docta cum gente sua, facit, ut sit & ista
Vrbs Biturix nostræ non aliena uiæ.
Talia dicebat, uel talia dicere uisa est,
Mouit inæqualeis & Dea læta pedes.
Cumq; sorore sua murmur modulata canorum,
Fugit, & ambrosio sparsit odore locum.
At mihi subsiluit grauibus mens eruta curis,
Visus & ex illo purior ire dies.

ELEGIA OCTAVA.

De pace

DE PACE CAMERACI FACTA, inter Carolum imperatorẽ & Franciscũ Galliæ Regẽ. Anno 1. 5. 2 9.

EN rata magnanimo cũ Cæſare fœdera (Gallo,
En per fœmineas fœdera pacta manus.
Dicite, ïo, iuuenes, &, ïo, bis dicite cani,
Et pellat curas fœmina uirq; graueis.
I procul obſcuras Mars ferree Ditis ad umbras,
Aufer & hinc furias ſeditioſe tuas.
Te Bellona ferox, teq; hinc diſcordia demens
Proripe, & accenſis ira ſuperba genis.
Prodit ab aſtrifero, tandem, optatiſsima cœlo,
Laureola placidas Pax redimita comas:
Altera cæruleæ ramum prætendit oliuæ,
Effundit fruges altera larga manus.
Sũt comites, ſuperos quæ quõdã Aſtræa petiuit,
Impia ſanguinei bella peroſa Dei,
Quamq; licet iuſtæ germanam dicere Diuæ,
(Ah nimis arcani prodiga Diua ſui)
Incorrupta Fides, niuea circundita palla:
Et uos Pierij turba nouena chori:
Quis inter medius radianti uertice phœbus
Increpat argutæ fila canora Lyræ.
Hos procul a tergo greſſu titubante ſecutus,
Mercurio cœcus cum duce, Plutus adeſt.

Quæ Puer, Idalij ſpeculans è uertice montis,
Plaudit Amor pennis, & ſua tela nouat:
Deſuetaſq; nouo uireis explorat in arcu,
Ipſa nouam pharetrã cui ligat alma parẽs:
Ergo, age, Pauperies cunctorum cauſa malorũ,
Quæ patrare iubes omnia, quæq; pati,
Et ſuadens mala cuncta Fames, ſpinoſaq; Cura,
Luctusq;, & tenebris Mors fera cĩcta nigris,
Ite per extremas gemeis, atq; ite per undas,
Nulla ubi, q̃ rabidis, ſint loca trita, feris.
At uos in falceis gladij nunc ite recuruas,
Atq; aciem in flauas uertite frugis opes.
Quiq; prius rigidas clypeus decuſſerat haſtas,
Nunc habilis paleas uentilet ille leueis
Et modo quæ preſſit fugientia lancea terga
Scindat frugiferam uomer aduncus humum.
Vos qui bella prius, Iuuenes ætate uirentes,
Geſſiſtis cruda ſanguinolenta manu,
Pro dura galea, roſeis ornate corollis
Tempora, pro tubis ſumite plectra manu.
Bellaq; laſciuis nocturna mouete puellis,
Figite & optato uulnera grata loco.
Signentur memori felicia tempora uerſu,
Tẽpora ſolenneis ĩter habẽda dies. (fVLſIt
LVX ſIMVL aC feLIX aVgVſtI qVInta re-
ProdIIt & popVLIs paX bona Lõga tVLIt.

Elegia

ELEGIA NONA. IN MORbo Andreæ Alciati.

SIc est, humanæ legem transcendere sortis,
Fata uetant omnes, cœliuagæq; rotæ.
Consortemq; pati Diuûm gens inuida non uult,
Atq; uiros gemina deijcit arte polo,
Debilibus morbis, & morbis morte propinqua,
Cui Nox & fuscas stat Sopor ante genas.
Alciatus languet: quid nunc iuuat omnia scire,
Et fama populos ire per & maria,
Febris in angusto quem uersat pallida lecto?
Diua sacrum Musis lædere parce caput,
Tunc ego te dicam posuisse cubilia cœlo,
Semper ubi niueo semita lacte fluit,
Non Stygias inter Furias in ualle profunda
Degere, quâ Bello stat domus, atq; Fami.
Et tibi uotiuas persoluam carmine laudes:
Tu modo de sancto limine tolle pedem.
Sic tibi, nec macies, nec sit tibi pallor in ore,
Siccaq; profusa labra rigeris aqua.

ELEGIA DECIMA.

HEi mihi, curarũ cur me tam lęta fatigant
Põdera? Mensq; suo uicta dolore iacet?
Anne, q̃ extremas fato propellor in oras,
Aurea quâ flaui splendet arena Tagi,

Visurus populos quos Sol uicinus adurit,
Dum parat occiduas amne lauare rotas?
At qui tunc alacer soleo uegetusq; uideri,
Esset in aspectu cum uia longa meo.
Libera nec curis unq̃ magis ocia duco,
Quàm cum dura premo terga fugacis equi.
Nec mihi formosis iniecit uincla lacertis,
Pendet & a collo nulla puella meo,
Quæ mihi blanditias & uerba minantia dicat,
Ominaq; in nostrum tristia fingat iter,
Quæ mihi cum lachrymis conuicia fundat eũti,
Asperet & magnos in mea damna Deos,
Talis nulla meis insedit cura medullis,
Et tamẽ, heu, quãtus pectora languor habet?
Dij, nostri tutela, Lareis & numina ripæ,
Quam curuus flaua Delus inundat aqua,
Tuq; Geni, tu sancte Geni prænobilis urbis,
O, quæ sera meos accipiat cineres,
Irrita sint, precor, hæc animi præsagia mœsti,
Vecta tepescenti per freta summa noto.
Et mihi quas doleam natas exponite caussas,
Ne tuba uenturi sit dolor iste mali.
Sic ego: muscoso genitor sic Delus ab antro,
Intextus placidas fronde fluente comas,
Quot pisces uada nostra colunt, quot gramina ripis
Mollia nexilibus luxuriant folijs,

Tot

Tot tibi ſunt cauſſæ, Iuuenis, ne quære, doloris,
Ah nimis in curas ingenioſe tuas.
Sacram urbem Veneri, Phœboq́; patriq́; Lyæo
Linquis, & ignotum curris in exilium,
Vt uideas alio populos à ſidere toſtos,
Et repetas uotis multa relicta tuis,
Suſpires matremq́; piam, fratresq́; ſuaueis,
Et germanarum pectora chara trium,
Et longe ante alios dulcem de fratribus unum,
Pars ſine quo uitæ non ijt ulla tuæ.
Adde tot unanimi iunctos tibi corde ſodaleis,
Adde & honoratos tot tibi iure uiros,
Quos inter, primo Craneueldius ordine, pro te
Votis æternos ſollicitat ſuperos.
Proximus inſequitur patrio Mulardus amore,
Antiquaq́; colens teq́; tuosq́; fide.
Hæc igitur linques, & te mirare dolentem?
Curq́; iniuſſa tuo lumine gutta cadat?
Deſine uenturis mœrorem aſſcribere fatis,
Par eſſe inſtanti non ualet ille malo.
Dixerat, & cum uoce caput depreſſit in undam,
Raraq́; turbatæ ſigna reliquit aquæ.
Omine quo gaudens, ſenſi miteſcere curas,
Et mutata nouus uenit in ora color.
At uos iucundi, chariſſima turba, ſodales,
Mens quibus a nobis non aliena fuit,

Quiq; meos lusus, & qui mea seria nosti,
Cultor Apollinei Petre iocose chori,
Moribus & niueis cultißime Carole, quorum
Arguet immemorem me neq; summa dies,
Viuite felices, dum me tenet ultima tellus,
Viuite seu uiuam, uiuite seu moriar.

ELEGIA VNDECIMA

ARragonũ mõtes, excoctaq; gypsa calore,
Aruaq; nec Baccho cognita, nec Cereri,
Nullus ubi, trepidantis aquæ confinia circum,
Frigerat humidulo gramine cespes humum,
Aura ubi Phœbæas contra flans irrita flammas
Ipsa calet, motas conduplicatq; faceis.
Rara comis ubi luxuriat frondentibus arbor,
Rara stat artifici marmore fulta domus.
Sed miser excisis in rupibus incola uiuit,
Et crescit toto nil nisi spina solo,
Et paucæ ficus, &, non hic grata Mineruæ,
Arida liuenti languet oliua coma.
Quando erit, ut uestris liber de finibus, arua
Et tua flaua Ceres, & tua Bacche petam?
Multus ubi trepidantis aquæ confinia circum
Frigerat humidulo gramine cespes humum?
Aura ubi Phœbæos mitißima temperat igneis?
Demulcens flabris aëra frigidulis?

Densa

Densa comis ubi luxuriat frondentibus arbor?
Multa stat artifici marmore fulta domus?
Tunc ego procumbens myrti genialis in umbra,
Calculus argutas quâ strepit inter aquas,
Carmen Diua *tibi gratus* Fortuna *dicabo,*
Quod trahat agricolas ad loca blãda Deos.

ELEGIA DVODECIMA

In Cæsaream Augustam
urbẽ Arragoniæ.

N*Obile ab Augusto nomẽ cui Cæsare mã-(sit*
Vrbs uetus, Heroũ quã posuêre manus,
En tibi uictriceis undarum porrigit undas
Maximus Hesperias inter Iberus aquas.
Te Dominã ueneratur, & hæc tua mœnia sẽper
Stare iubet ripa, dum fluet ipse, sua.
Limina regificis surgunt tibi mille columnis,
Nubilaq; aërijs turribus alta quatis.
Te blandis, te molliculis Cytheræa puellis
En beat, Augusto proq; nepote colit.
Hei mihi, cur nutris pullas lachrymosa cupres-(sus?
Grata magis Phœbo nõ satis arbor erat?
Serta dares ut læta tuo uictricia regi,
Qui tibi Barbarico uictor ab hoste redit?
Rex idem, Cæsarq; idem, mitißimus idem,
Qualis ab Augusti non fuit imperio.

ELEGIA DECIMA TERTIA.

In Romanum Cardinalem Toletanum iter facientem Compostellam.

CApripedes Satyri, quibus est tutela uirorũ
Lõga per externos quos uia iactat agros,
Facundo soboles non inficienda parenti,
Cui micat in flauis aurea penna comis.
Seu nemus argutũ, seu uos iuga montis adorant,
Siue susurriferis flumen arundinibus,
Dicite, num uestras equitatũ duxit in umbras,
Nũ sacer ad uestras constitit hospes aquas,
Ille cui Latio circum uelata galero
Candescunt leni tempora canicie,
Qui regit æquatis Hispanum legibus orbem,
Ocia pacatis festa parans populis,
Præsule quo celsi spirat nunc ara Toleti
Suauius, & fumo dexteriòre calet.
Vos iterum Satyri, mixti leuibus Satyriscis,
Et nemorum, Satyris præda cupita, Deæ,
Ipsum ego si quondã, per uerna crepuscula, uidi
Pana Deum, socijs unicus è pueris,
Cum teneri patrijs discursaremus in hortis,
Cypridis ad Lucum qua uiret Haga mea,
Sedulus & seras inflaret quisq; cicutas,
Et quateret parua tympana parua manu,

Si puerũ

Si puerum primo afflastis me numine Vatis,
Vt canerem syluas, flumina gramen, aueis,
Vosq; meo capiti gestamina prima dedistis,
Gratior & lauro tunc mihi primus erat,
Dicite, quo uultu? quonam fuit ille colore?
Ardores capiti num nocuêre sacro?
Quid? rabiosa Canis, Nemeæiq; ira Leonis
Nubila quæ radijs opposuêre suis?
Cynthius insano furiatum sidere currum
Carmine quo domuit? quaue liquoris ope?
Ardentem ne globum liquidi tulit orbita lactis?
Fluctus an excelsi stellifer Eridani?
Qui dominum montes? quæ sunt arbusta secuta?
Adblandita leuis quæ fuit aura Seni,
Vnius à facie fumosum pulueris imbrem
Discutiens udis roscida flaminibus?
Quæq; cateruatim uolucres mulsêre uagantem,
Surgeret æoo lux ubi flaua thoro?
Quotq; locis fontem uenienti uena reclusit,
Quā prius ī tenebris parca premebat humus?
Quos cecinêre modos? quas ductauêre choreas,
Obuia fontanas numina propter aquas?
Hæc ego uidissem, uestigia lætus adorans
Mitis Heri, magnæ pars quotacunq; domus.
Narrassem cupidis & multa reuersus amicis,
Et testata meis plura forent numeris,

Importuna

Importuna meis ni febris in oſsibus hærens,
Vinxiſſet triſti compede uota mea.
Tecum magne tamen Princeps ſecurus abeſſem:
Semideûm comites, non grauat ira Deûm.

ELEGIA DECIMA QVARTA.

Ad Ioannem Statium.

QVô tã præcipiti rapitur mihi Statius aura,
Et tantũ uiſam deſerit Heſperiã?
Barbara num Tellus gentiq; aliena Latinæ
Facundum Auſonio non capit ore uirum?
Quô fugis, ah demens, medijs Aquilonibus anni,
Omnis cum glacie mortua torpet aqua?
Flumina non metuis niuibus creſcentia? quæq;
Sparſa Pyreneis nix iacet alta iugis?
Nonne times gelidum Capricorni ſidere cœlum?
Quasq; puer largas Phryx modo fũdet aquas?
Nymphæ q̃s Tagus, et magnus ueneratur Iberus,
Quas Cynga, & Sicoris ripa uetuſta colit,
Cogite torrenteis laxis de fontibus amneis,
Quadrupedẽ prĩceps qua feret ille gradum,
Perplexis Dryades fugitiuum inducite ſyluis,
Neſcius ut repetat, qua fugiebat, iter.
Eq; hedera nexis religatum brachia nodis
Erronem, noſtris ſiſtite liminibus.

Sed

Sed cur dilecti remoramur uota sodalis,
Quem uocat ad patrios Belgica terra lareis?
Pro cuius reditu moriens Antonia curis
Sollicitat multis numina cum lachrymis,
Præcipuè, hortorum custos membrose uirentum,
Suspendit peni grandia serta tuo,
Ne quid ab Hispanis sua mentula læsa puellis,
Aridior redeat languidiorue domum:
Hæc, tot culta procis quot Penelopen adamabāt,
Vnum conqueritur tristis abesse tamen,
Sub cuius tunica quiddam neruosius esse
Credit, quale nihil grex popularis habet.
Ergo felici cursu patriamq́; domumq́;,
Et Dominā, & Dominæ basia blanda pete.
Mox ad Sarmatiæ proceres, gentemq́; uirilem,
Quam penes est unam prisca tenaxq́; fides,
Gercanumq́; tuum contendas, alite fausto,
Maximus ille armis, maximus ille toga,
Cuius & Hesperias migrauit fama per oras:
O, quanta est uirtus buccina lausq́; sibi?
Et quantum est coluisse uiros, quorū ore diserto
Sæpe patet uirtus, quæ latitura fuit?
Quorum de Borea uox exauditur ad Austrum,
Transit & æoas, occiduasq́; domos,
Ignauoq́; rogo & tenebris nigrantis Auerni
Educit celebreis in noua secla uiros.

Sic quoq; Gorcanus (namq; hoc te teste moretur)
Siue meo uiuet munere, siue tuo.
Hunc pete, nã te iam desyderat, & tibi pridem
Dolia quadrimo seruat onusta mero.
Iam non te stupidæ teneant Aquilonibus auræ,
Sidus & hyberni sit tibi mite Capri,
Dardanius clausas urnas compescat ephœbus,
Pacatumq; tibi reddat & ipse Iouem.
Non tibi, non obstent fusi de montibus amnes,
Nec Dryadum amplexu te liget ulla soror.
Ast ego seruabo uultus referentia charos,
Nata sub articulis uiuida signa meis,
In quibus eximio spirabit Statius ore,
Artis Phidiacæ dum remanebit honos.
Ille mihi uaria fingetur sæpe figura:
Nam modo candebit marmore de Pario,
Et modo flauebit specioso diues in auro,
Sæpe oculos pascet cerea forma meos,
Et iam Sarmatica, patria iam ueste nitebit,
Et iam Romanæ clarus honore togæ.
Et laurus frontẽ modo uestiet, & modo myrtus,
Et modo cærulea pallade cinctus erit.
Sic ego me uultu solans absentis amici,
Implebo sanctæ munus amicitiæ,
Donec te nobis felicior hora reducet,
Vel tibi reddemur candidiore die.

Elegia

ELEGIA XV.

In Historiam de rebus à Theseo gestis, duorumq; riualium certamine, gallicis numeris ab Illustri quadam matrona, suauissime conscriptam.

AVsa sacrã tẽtare lyrã prius unica Sappho
Prima uiris fastum tollere digna fuit;
Inter laurigeràs sedem sortita Sorores,
Lucida Pegasei qua fluit unda pedis.
Et tamen illa leueis tantum cantauit amores,
Fœmineæ tenerum debilitatis opus.
At modò quæ nata est seclis labentibus orbi,
Cyprida cum domino bellipotente canit,
Inter Francigenas prænobilis Heroinas,
Quam leget, & Latias Gallia discet opes;
Et quæcunq; latent Argiuis tecta ruinis,
Quoq; Dei miseros tela uolucris agant;
Fortunæq; uiceis, & ineluctabile fatum,
Scissaq; ueloci stamina pulla manu
Victoris iuuenis, qui uxore potitus amata,
Iuit ad infernas non satiatus aquas,
Et sua deuicto concessit iura sodali,
In quem sanguineas strinxerat ante manus;
At tu quæ patria tam molliter omnia lingua
Hæc canis, æternum docta per ora uola.

Et quoniam tellus quoq; te tenet immaturè,
Nec data sunt longæ laurea serta comæ,
In tumulo saltem Phœbi tibi germinet arbor,
Cuius in umbrosis stans Philomela comis,
Dũ lachrymatur Itym, longis arguta querelis,
Te quoq;, cum charo funere, sæpe gemat.

ELEGIA *Decima sexta.*

Ad Hieronymum Suritam Cæsaraugustanum Poëtam.

VNica nata meis requies, Hieronyme, curis
Qui facis Hesperiæ iã mihi dulce solũ,
Cuius in auriculis argutis Iulia gaudet
Laudatos tenera uoce sonare modos.
Cuiq; mea ante alios non dedignata Neæra est
Humida adhuc labris basia ferre meis.
Quæ te cunq; mihi lux obtulit, optime rerum,
Inter solenneis hæc mihi semper erit.
Hæc mihi cum Maij celebretur sæpe calendis,
Credo equidem, chari mensis & ipsa fuit.
Sed quæcunq; fuit, mihi te donauit amicum,
Quo mihi non alius charior ante fuit.
Tu mihi labenteis solito breuioribus horis
Ire iubes Phœbo candidiore dies.
Quàm iuuat antiquos pariter cantare Poëtas?
Magna quibus ueteres Roma tuetur opes.

Cumq; pio Aenea Laurentem quærere Tybrim,
Securos, Turno quam paret ille necem.
Aut legere infestas qui Cæsaris intonat iras,
Et deflet Magni colla resecta ducis.
Quin & Claudiani doctas euoluere chartas,
Hic Reges etiam, nec minus arma canit.
Et raptam siculo Cereris de littore natam,
Quam nunc & manes, & stygis unda colit.
Dein uatis uarias per siluas Parthenopæi
Ire Amphioniæ mœnia in alta lyræ,
Et fera Thebanos armare in prælia fratres,
Et procul è tuto bella uidere loco.
Mox bello fessas in blanda reducere Musas
Ocia, Pegasei quà fluit unda pedis.
Adsunt, & dominas per odora uireta sequuntur
Lesbiaq;, & Tyrios culta Corinna sinus,
Deliaq; & Nemesis, tortoq; superba capillo
Primus amor Latij Cynthia Callimachi.
Quam multa interea subeunt iucunda relatu?
Vna mihi tecum quot parit hora iocos?
Seu uarios hominum mores ridemus, & arteis,
Seu Complutensis Grammatici cerebrum.
Dij mihi dent tecum, iuuenis lectissime, longum
Degere, & insulsos ludere Grammaticos.

ELEGIA *Decima septima.*

De Statuis & Sepulchris in Templo Urbis. S: Dionysij spectandis prope Luteciam.

PRoxima Parthysiæ iacet Vbrs Dionysia (ualli,
Heroũ tumulis relligiosa uirũ.
Hic monumenta tenent longæuis inclyta saxis
Nomina quæ nuper Franca timebat humus.
Sub quorum titulis bellum subiêre tot urbes,
Ad quorum nutus tot uoluêre mori.
Et dispersa iacent. fluidoq; natantia tabo
Corpora, purpureo quæ iacuêre thoro,
Aurum quæ toties pede calcauêre superbo,
Iamq; uiatorem marmore clausa rogant,
Regaleis precibus iuuet ut popularibus umbras,
Depreßosq; pia uoce leuet cineres.
Hæc rerum series, & lex uariabilis æui est:
Cuncta alit, ut rapiat cuncta, maligna dies.
Sæpe tamen fati raptum solatur acerbum
Litera in antiquis garrula marmoribus,
Effigiesq; uirûm saxo seruata uel ære,
Quæ uiuat longos, post sua fata, dies,
Multaq; uenturis de se non muta loquatur,
Ablatæ speciem mentis in ore gerens.
Feliceis arteis rabiem quæ uincitis Orci,
Atq; aliquid fati demitis imperio:
Vos ego sæpe meis, uos uersibus exornabo,
Et dicam Aonijs cantibus eße pareis.

RAPTVS *ad Elyſias annis iuuenilibus auras*
Carolus, hic molli ſpirat in ære tamen,
Longa ſeneſcentis uiſurus ſecula mundi,
Cui ſua lugubri carmine geſta canet,
Britonas ut forteis uictrici fuderit haſta,
Auſus in hoſtileis ſe glomerare manus:
Vtq́;, trahens gelidas idem ſua ſigna per alpeis,
Terror concuſſæ uenerit Auſoniæ,
Multaq́; quæ uultus docet in uiuente metallo,
Pugnacem referens cum pietate manum.
ARTIS *opus tantæ ſuperat ſublime ſepulchum,*
Marmore de Pario quod Lodouicus habet,
Hic quem ſupremum ſepeliuit Gallia regem,
Expertum dominæ ſortis utramq́; uicem.
Hoc ubi conſpexi, ſtupui, & primæua uetuſtas
Viſa ſuas arteis eſt reuocare mihi,
Phidiacasq́; manus mecum meditabar, equosq́;
Spiranteis longum colle Quirine tuo,
Quiq́; diu artificem Romam decorauit, & altis
Aurea porticibus carmina Phœbus hiat.
Troianũq́; ſenem, quem, nunc quoq́;, Palladis ira
Anguibus implicitum, poſt ſua fata, necat.
Cedite Pyramides, & pendula Mauſolæa,
Dicebam, & quicquid Græcia uidit opum.
Quattuor extremos ſeruabant numina fineis:
E quibus, infracta mente manuq́; ualens

Nerucrum reliquas uincit compage Sorores,
Diua potens fati uincere sola uiceis,
Et conferre manum Sorti uiolenter utriq;,
Neu premat hæc animũ, neu leuet illa, cauẽs.
Stabat Diua sagax, terrasq; tenebat, & astra,
Docta Deos, homines, instabilemq; rotam,
Omnia quæ Phœbus per longa uolumina uidit
Arduus, in longa conspicietq; uia.
Stabat & infreneis animi quæ temperat æstus,
Contemptrix flammæ Diua Cupidineæ,
Palluit, è lympha, credo, qua diluit uuas,
Plenaq; uirgineæ simplicitatis erat.
Iuncta chorum sancti claudebat quarta senatus,
Iusta bonis librans præmia, iusta malis.
Illa quidem, cœlum prius ausa relinquere nunq̃,
Marmoris in duro cortice tuta latet.
At circum statuis cinxère minoribus urnam
Priuata culti relligione Dei
Nostra quibus pietas aras, & templa dicauit,
Quòd bene pro Domino non renuère mori.
Planiciem uero præstantia regis obibant
Gesta, Dei durum bellipotentis opus,
Arte nitens mira, quali Vulcania dona
Lumina Dardanij detinuère Ducis.
Parte alia trepidæ fugiunt sine lege cateruæ,
Parte alia densos curritur in gladios.

Hic

Hic torquata trahunt seruileis colla cathenas,
Hic rapitur mœstas funus in exequias.
Deijciunt alibi telorum nubila nimbos,
Et cadit ex ipso mors numerosa polo.
Candida diffusas stillantia marmora guttas,
Tot flent irriguis sæpe neceis lachrymis.
Vertice sublimi, genibus subnixus utrisq;,
Ora gerens, senio ter ueneranda graui,
Ipse suos cineres Rex despiciebat in urna,
Visus ad astanteis dicere, Talis eram,
Excepêre meos miserantia marmora uultus,
Scilicet, hanc prædam surripuêre solo,
Sensus abest, animáq; carent spirantia saxa,
Eripere hanc prædam nō uoluêre polo,
At consors Regina thori, consorsq; sepulchri,
Nunc quoq; blanditias dicere uisa seni,
Coniugis a læua paulum distracta sedebat,
Si liceat, propius progreditura, reor.
Inuide quid libuit diuellere sculptor amantem?
Quantum erat, ut sineres oscula ferre uiro?
In medio monumenti, humilem sortita cauernam
Amborum læto corpora fusa iacent.
Et tumuli que uiua uirent in uertice saxa,
Arida iam morti succubuêre suæ.
Pendet laxa cutis, latebris clauduntur opacis
Lumina, rarescit triste capillitium,

Exileis nareis, tenuataq; crura, manusq;,
Quicquid & in uitam mors cariosa potest,
Contulit in saxum, rigidæ manus æmula morti,
Fictaq; stant uno Vitaq; Morsq; loco.
Scilicet, hoc certe in simulacro integra superbit,
Arsq; peregrino non eget auxilio.
Expallet marmor; Mors hunc petit ægra colorē,
Conticet, exanimes dedidicere loqui.
Marmora felici multum debentia cœlo,
Marmora iam uitæ reddita, iamq; neci,
Qua uos nata manu, sic nos eludere dicam,
Sensibus ut credam uix satis ipse meis?
Nimirum digiti uos expoliêre Latini,
Talia Barbaricæ non potuêre manus.
Viuite dum Cnydiæ simulacrū fama Diones
Praxitelis rarum sera loquetur opus.

ELEGIA decima octaua.

Ad Ioannem Ottingerum Germanum Poëtam.

SIc ne meas etiam colis Ottingere camœnas,
Carminis ut partem te iuuet esse mei;
Et si forte suo iactat se Iulia uate,
Tinnitum mutæ quæ dedit una fidi,
Non dubitas nostris elegis committere nomen,
Carmine quod meruit nobiliore cani.
Scilicet hoc uatis, quem protulit Hessia, magni
Musa per Heroos euehat alta pedes.

Hoc Logus, hoc cantet qui nō bene nomē ab urſa
Velius arguto carmine notus habet,
Nos, ut conſuemus numero ludamus inerti
Sæpe pharetrati delitias pueri.
Cantemusq́; genas dominæ, cantemus ocellos,
Labraq́; purpureis inuidioſa roſis,
Quæq́; deos poſſunt incendia mollia uerba,
Multaq́; quæ precium dulce laboris habent.
Non tamen interea poſſum reticeſcere Diuæ
In me ſynceri tot benefacta uiri,
Dicta ſed hæc uobis cupio uulgate per auras,
Ne taleis animos neſciat ulla dies.
Ille ſuas nuper peregrinum duxit in ædeis,
Pocula, ſpumantis appoſuitq́; meri
Miſcuit & Latio Lænei munera Phœbo,
Carminis exhilarans corda lepore noui,
Doctus Teutonico quod miſit ab orbe Sabinus,
Dulce fluens, tenerum, mobile, molle ſonans,
Pro quibus officijs ubi me nil reddere cernit,
Abſtinet officijs non tamen ille nouis.
Quin & Eraſmiacæ carmen quoq́; lene ſenectæ
Exhibuit, Flaccus quale ſonare ſolet,
Quale ſua natum cupiant & in urbe Quirites,
Quale canit tremulo gutture blandus olor.
Quorū me ſemper memorem fore dicite Muſæ,
Siue prememus humū, ſiue prememur humo.

IOANNIS SECVNDI HAGIENSIS FVNERUM Liber unus.

In Obitū Clarißimi uiri Nicolai Euerardi Middelburgi Patris Pientißimi. Querela.

ILicet, inuenit uox interclusa meatum,
Exiguamq́; uiam per tot suspiria duxit,
Et condensatæ ruperunt claustra querelæ
Pectoris angusti, nunc, dum licet, ite per auras
Clamoresq́; graues, & fœminei singultus,
Sublimisq́; meo pulsetur regia questu,
Agnoscantq́; suum, fatalia sidera crimen,
Palleat & Phœbus, nigrescat & ignea Phœbe,
Stellaq́; nulla uago lucem diffundat Olympo,
Nox tenebris incincta caput nigrantibus adsit
Mors tenebris, longoq́; oculos immersa sopore,
Quicquid & obseruat nigra limina flebilis orci
Ante meos oculos pallentia proferat ora.
Aspiciam cunctos hodierna nocte dolenteis,
Aspiciam nullos ridenteis luce sequenti,
Non leuis occurrat, sponsæ placiturus amatæ
Purpureus iuuenis, nec compta puella marito,
Omnibus in uicis mihi se pullata caterua

Offe-

Offerat, infelici humeros oneratra pheretro.
Quos circum, nigra frontem uelata cupreßu
Funereas plebs tota faceis per compita quaßet.
Huc ueniāt lachrymæ, Niobe qbus obruta mater
Non abstergēdas tulit in noua marmora guttas,
Huc ueniant gemitus, gelidus quos audijt olim
Hæmus, & indoluit uidui bis sorte mariti.
Quosq; graueis plāctus, p & æthera fudit et æ-
Coniugis agnoscens, ah, non sic expectati, (quor
Pallidulum cano quaßatum gurgite corpus,
Flebilis Alcione, plumis tectura dolorem.
Et quoscunq; sonos, infelicißima Progne,
Vel, dedit, audita crudeli morte Sororis,
Vel cum tam misere superesse uidebat eandem.
Et quicqd Priamus lachrymauerat hectore fuso,
Et quicquid Priamo cæso, Priameïa coniux:
Proruat huc, geminetq; meo de uulnere uireis.
Quæq; meis lachrymis nōdū maduêre sepulchra
Chara sepulchra, sepulchra patris mœstißia cha
Nec nostras habuêre rosas, nec olētia serta, (ri,
Has uoces, has accipiant de gente remota
Luctisonas uoces, quas & Nabatheius Eurus,
Frigida flabra mouens orientis conscia Solis,
Audiat, & Zephyrus decliui sole tepescens,
Quæq; iacet Phœbi tellus ignota quadrigæ,
Suspirentq; meis longinquæ fletibus auræ.

Hæc

Hæc pater infelix, hæc ſubſidentibus annis
Præmia debebas operoſæ ſumere uitæ:
Fas erat, emenſis agitati fluctibus æui
Tranquillo in portu corpus componere feſſum,
Et lætam poſitis curis euoluere uitam,
Quæ nũc uecta procul Lætheas nuda per undas,
Ingemit humani molimina uana laboris.
Forſitan atq; animas, ſi quas redeuntibus annis
Fata iubent iterum ſuperas euadere ad auras,
Conſuetóq; nouum moderari flamine corpus,
Admonet, ut curis nunquam innectantur amaris,
Sera neq; extendant in longum uota ſenectam.
Tu ne igitur loca pallida, tu ſqualentia regna,
Ignauíq; nigrum Cocyti littus oberras?
Nec uirtus tua, chare pater, tibi profuit uni?
Nec pietas? iuſtíq; amor inconcuſſus & æqui?
Quin iter obſcurum fatis urgentibus, ires,
Et natis miſeris & multum flente marita,
Et populo indignante, & ſuſpirante ſenatu.
Nos pietate tua ſtudíjsq; fidelibus orbi,
Tædia deſertæ traheremur in aſpera uitæ:
Qualiter implumes celſa ſuper arbore pulli
Amiſſum trepidante parentem uoce requirunt,
Quem, dum pauca ſuis pro pullis grana legebat,
Agricolæ rigidi telum confixit in herba,
Flent illi, tenuíq; ſono loca frondea complent,

Si

Si qua expectatum uideant reuolare parentem.
Felices illi, quia nunq̃ certa uidebunt
Signa necis patriæ, Nos cogimur omnia ſcire,
Et nobis homines, & nobis muta papyrus,
Et nocturna malum funeſtum ſomnia narrant.
Si tamen eſt aliquid quod de tellure ſepultis
Fertur, & antiqui non fingunt omnia uates,
Innocuæq; animæ mundo meliore fruuntur
Colle ſub elyſio, uel ſi quid amœnius illo eſt,
Inter odoratas Lauros, ad flumina ſancta,
Sole ſub ambiguo, traducis in ocia lætos
Lenta dies, neq; nocte unq̃, neq; nube tegendos.
Et quocunq; moues greſſus, tibi totus eunti
Aſſurgit latè populus, tibi magnus eunti
It comes Elyſia redimitus tempora quercu,
Iuſtus Ariſtides, teq; in loca deuia ducit
Manibus ignorata nouis, ubi florida tellus
Felices Zephyros meliori aſpirat odore,
Flumina qua liquidi ſeptem flauentia mellis
Et totidem niuei labuntur flumina lactis
Luxuriantis opus Naturæ, ubi porticus arcu
Innumero frondens trunco dependet ab uno
Ordinibus paribus, media conſurgit in umbra
Arbor Tænariæ ſpeciem mentita columnæ,
Summa operis pulchri: terramq; cacumine pũgit
Implicito, annectitq; comam radicibus imis
Diffu-

Diffusis latè per opaci iugera campi,
Et circum labyrintheos curuatur in orbeis,
Floribus & uarijs, & pomo multicolore
Et uirideis ramos plumis distincta uolucrum,
Mulcentum liquidis puram concentibus auram
Illic Heroës, *proles inuicta* Deorum,
Et qui magnanimæ Virtutis *castra secuti,*
Heroum per facta alacres iuere, Deûmq;,
Frondosis tecti cameris spaciantur, & arteis
Exercent, uitæ memores in secula priscæ:
Et ueteres reuouant curas, ueteresq; labores,
Curarum immunes, onerósorumq; laborum.
Obuius ingredienti omnis ruit agmine longo
Cœtus, & antiquis socium te manibus addunt,
Manibus antiquis, qui ius coluêre, fidemq;,
Tunc cum sola sibi merces pulcherrima Virtus
Esset, & utilitas nunq̃ certaßet honesto.
Cumq; Solone *suo te* Græcia *cumq;* Lycurgo,
Cũq; Numa *ueteri* Latium *ueneratur, &* Anco.
Quid tamẽ hæc psũt? (q̃uis tamẽ hæc quoq; psũt
Et lachrymis nostris cursum tua gaudia sistũt)
Si nunq̃ post hac te te pater aspiciemus,
Visuri in gelido tantum tua nomina saxo,
Cum nos ad patrios fortuna reduxerit agros,
Ingratos agros, ubi te, charißime rerum,
Cernere non liceat, ubi magni membra parentis

Occu-

Occulit exigua tellus iniusta cauerna,
Mater ubi longo tabescit saucia luctu,
Turgenteisq; oculos in flumina salsa resoluit,
Fumanteis in aquas nix ut nocturna residit,
Cynthius afflauit quam sidere matutino:
Frater ubi, & scißis mœret germana capillis,
Vdaq; frigidulis singultibus ora fatigant.
At si fata sinent tamen ibimus, ibimus illuc,
Cernemusq; lareis, qbus, heu, quibus optimus ille
Extremæ moriens submisit lumina nocti:
Visemus tumulum, & tumulo sua dona feremus,
Tercentum tepidas thuris pro munere guttas,
Tercentum gemitus, tercentum tristia uerba,
Pro uiolisq; rosisq;, & puluere suauis Amomi,
Et sanctam magna ter uoce uocabimus umbram.
Illa sacros lucos, & fortunata uireta
Diuitis Elysij, tunc læta libensq; relinquet,
Et pennis allapsa petet pernicibus urnam
Ipsa suam, ridensq; sui ludibria busti,
Pauca aspirabit leni mihi uerba susurro,
Demulcens curasq; meas, & tædia luctus
Longa superuacui, placidáq; ita uoce loquetur:
Nate, meæ nuper lenimen dulce senectæ
Et nuper mea cura, & nunc mea cura, beati
Si curare tamen poßunt mortalia manes,
Quo mihi tot lachrymæ? nō has mea funera poscunt,

Poscunt

Poſcunt illorum quorum mors omnia finit.
Vixi, & naſcenti dederant q̃ longa ſorores
Stamina, maturo deuoluit pollice Clotho.
Ipſe meos annos, uitæ ſine labe peregi
Exiguumq; mei tellus obſcura recondit,
Cætera tam parua non compeſcuntur in urna:
Pars ſed in æthereas ſedes natalia regna,
Ceßit, pars Famæ niueæ plaudentibus alis
Ingenti uehitur uentura in ſecla triumpho.
Quoq; magis uario uita eſt mihi ducta labore,
Hoc magis elucet fatis exercita uirtus.
Namq; ubi (Fabor enim, ſi ſic tua forte leuentur
Vulnera) poſt primos æui iuuenilis honores,
Principis inuicti dono pars una ſenatus
Ipſe forem magni, Cuius ſub legibus olim
Antiquæ Belgarum urbes, populiq; potentes
Submißi, iuſtumq; colunt, æquumq; tuentur,
Continuo Batauas præſes dimittor ad urbeis
Effreneis populos, qui tunc uix ulla tenebant
Fœdera iuſtitiæ, ſed ui, ſed cæde cruenta,
In commune malum contempta lege ruebant,
Mutua ciuili miſcentes uulnera bello.
Quæ mala non illic, quæ non diſcrimina ſenſi,
Improba dum meditor confringere facta potẽtũ
Nobilium, innocuosq; homines arcẽre rapinas
Sed fretus iuſtisq; Deis, & principe iuſto,

Frau-

Fraudibus obsessũ, atq; minis, gladijsq; nephãdis
Obnixus perrupi iter, Astrææq; potentis
Signa per obstanteis acies interrita duxi.
Armatumq; domans sacratis legibus hostem,
Ocia paulatim populis tranquilla paraui:
Iamq; mali tanti uestigia rara manebant,
Et iam bis nouies sol circumuoluerat axem,
Ex quo cœpissem Batauæ moderamina gentis,
Cum me, supremo Cæsar dignatus honore,
Mandauit rebus magni superesse Senatus
Maclinia in clara, sinuoso ubi gurgite Delus
Fert flauas opulentus aquas, æquataq; cœlo
Templaq; diuorum, procerumq; palatia surgũt,
Mœniaq; hostili nunq̃ calcata tumultu.
Illic, in magno dominatu, mitia lætis
Iura dedi populis (sunt hæc tibi cognita nate)
Semper in obtutu mentem defixus honesti:
Non amor hanc, non hanc odiũ, nõ gratia flexit,
Non metus, & domitrix regina pecunia rerum.
Sæpe uidens reiecta alto sua munera uultu,
Attonitum nostro retulit de limine gressum,
Indoluitq; nocens, quòd non minus integer essem.
Sic ego cum fidus Domino consultor, & idem
Litibus implicitis iudex æquissimus essem
Pauca mihi aggessi malesuadæ pondera gazæ:
Quod tamen aggessi multo preciosius istis,

Innocuam famam uobis, nomenq́; relinquo
Quod non una terat reuolutis solibus ætas.
Viuite felices, & nostras ite per arteis,
Naturæq́; datum consumite legibus æuum.
Tempus erit, cum uos ater quoq; puluis habebit,
Vestraq́; cum nostris calcabunt ossa nepotes
Immemores, & de tam multis rara superstes
Litera nominibus trita euanescet in urna.
Interea speciem nostri tamen orbis habebit
In uobis (neq; enim mea me præsagia fallunt,
Nec monitus uentosa meos discerpserit aura)
Quod si uos etiam tenuis fortuna sequetur,
Præmiaq́; accedent laudato parca labori,
Sic etiam simileis non sit pudor esse parenti,
Magnarum ne forsan opum tam dira cupido
In diuersa trahat sensim uestigia uitæ
Ignaros, & dum similes non esse parenti
Vna in re cupitis, similes non sitis in ulla.

IN MORTEM *Mercurini a Gattinaria Caroli. V. Imp. magni Cancellarij.*

Mercurius moritur. quid? maia natus? an ille,
Dignus qui Maia, qui Ioue partus erat,
Quem sibi uult socium terrenus Iupiter olim,
Siue paret pacem, seu graue Martis opus?

Scili-

Scilicet, ille iacet quid nō fata improba tentāt?
Hei mihi, numinibus Mors quoq; dira uenit.
Iam tibi fatalem prædico, Iupiter, horam,
Qua fratris uenias hospes ad antra tui.
Tu quoq; nigranti uectus nouus aduena regno,
Phœbe Poëtarum Pieridumq; decus,
Primus inaßueta pinges albedine regnum,
Quod mœstum tenebris nox inamœna tegit.
Magna cohors Diuûm, tumulos, urnasq; parate,
Improba falcifera Mors petit astra manu.

MERCVRINVS ad Viatorem.

DIsce sequi fatum, quicunq; tenētia nostri
Nescio quid cineris marmora dura uides.
Disce sequi rectum, quicunq; loquacia saxa
Ferre uides laudes per freta longa meas.

MARGARETAE, Maxæmiliani Cæsaris filiæ, Epitaphium.

CAesarib9 pauis, et Cæsare clara Nepote,
Margareta Austriaci sata semine Maxæmiliani,
Illa ego, q̄ miti rexi moderamīe Belgas
Et per fœmineas percußo fœdere dextras
Discordeis populos tranquilla pace beaui,
Heic fato depreßa cubo, tellusq; tenebit

Neſcio quid noſtro de corpore pulueris atri.
Luſtra decẽ uitæ Lacheſis uix neuerat, & mox
Stamina Parca ferox fatalia rupit, iterq́;
Ire per obſcurum nulli remeabile iußit.
At uos plebeio geniti de ſanguine, quando
Ferrea nec nobis didicerunt fata nec ullis
Parcere nominibus, patientius ite ſub umbras.

IN EANDEM
morientem.

Ergo, nigra dies, et adeſt quoq́; flebilis hora
Fœmĩa dia tibi? nec mors diademata curat?
Ergo longa quies tibi iam properatur & iſta
Lumina perpetuis claudet nox una tenebris?
Nec pietas, nec ſanƈta fides, nec nobile ſtemma,
Belgica nec diuos tellus miſeranda mouebit?
Scilicet hoc fuerit tumidæ monuêre quod undæ,
Et terræ lachrymas ſuggeſſerit Amphitrite.
Illa orbanda ſua reƈtrice, orbanda parente,
Iam nunc in riguos meditatur abire liquores.
Parce pijs lachrymis, tellus, & parce querelis
Nec mutari opta, quod ſtat fatalibus olim
Ignibus impreßum, nullis reuocabile uotis.

EPITAPHIVM
Puellæ Caſtæ.

Mill

MIlle procos habuit, contēpsit mille Lycoris,
Pacta fides uni ne uiolata foret.
Vni fida uiro cantetur mille poëtis,
Viuat & in canis inclyta marmoribus.

IN OBITVM DOctissimi uiri Iacobi Volcardi Bergensis.

Nænia.

ERgo ne Volcardus tenueis quoq; cessit ad ūbras
Aduena Lethæū flebilis ad fluuiū:
Regnaq; Persephones uidit lugubria furuæ:
Et rabiosa canis guttura tergemini:
Flectere nec potuit tetricas galeata Sorores
Diua, secatrices uel cohibere manus:
Infernisq; pium uatem prohibere tenebris,
Lenta q; sub seram ducere fata diem:
Talia debuerat sancto dare præmia mystæ,
Vertice de patrio quam saliisse ferunt.
Debuerat uati medicus succurrere Phœbus,
Si quid habent herbæ, carmina si quid, opis.
At non cura Deos hominū ulla remordet, & unā
Iustus & iniustus cogitur ire uiam.
Et perstamus adhuc prece, thure, bidētibus, auro
Non audituros sollicitare deos:
Nempe iacet raptus primis Iacobus in annis.
Heu, noua Belgarū gloria nempe iacet.

Et iam de ſacro quid tandem corpore reſtat?
Oßa, cinis, puluis, nomen inane, nihil.
Scilicet omne ſuos repetit, repetetq; recurſus,
Et gaudent reditu ſingula quæq; ſuo.
Terra tulit cunctos, cunctos quoq; terra reſoluit,
Mutat & in cinerem quod cinis ante fuit.
Nec iuuat in longas uitam traducere curas,
Pectore cœleſteis & penetrare domos,
Venturumq; loqui, cantu pollere, uel herbis,
Artibus, heu, nullis mors remorata uenit.
Illa manet ſeruos, diteis manet illa Tyrannos,
Illa manet pueros, & manet illa Senes.
Ergo, age, qui legis hæc, fati cape iura ſuperbi,
Teq; para tumulo, mox moriture, pari.
At tu muſarum formator prime mearum
Viue, uale, tellus molliter oßa tegat.
Nos, quæ ſola manēt pallenteis munera maneis,
Quos ſemel inferna Nauita uexit aqua,
Carmina ſculpemus memori longæua ſepulchro,
Quæ tua de Stygia nomina ualle trahant,
Carmina flebilibus lugubre ſonantia chordis,
Carmina lõginquus quæ legat, & lachrymet.

EIVSDEM EPITAPHIVM

HOſpes, qui calcas loca triſtia defunctorũ,
Siſte gradũ, cineres heic Iacobus habet,

Aſpera

Aſpera quem fata, & noſtro nimis inuida ſeclo,
Non ſunt maturos paſſa uidere dies.
Volcardo cognomen erat, primordia uitæ
Berga dedit, quo ſtas, nunc habet oſſa, locus.
Quicq̃d Roma docet, quicq̃d docuiſtis Athenæ
Nouerat, obſcurum non minus iuit iter.
Illius ad tumulum Nymphæ Parnaſſides udas
Effundant lachrymas, Pallas & ipſa gemat
Illius ad tumulum ſuccreſcat Apollinis arbor,
Mixtaq; cum uiolis Lilia, cumq; roſis.

Iacobi Platpaijs Morini, Muſici Imperatoris Caroli. V.
EPITAPHIVM

CVi ſors innocuo fruſtra quæſiuerat hoſtẽ,
Armauit ſocias in mea fata manus.
Perfidus incauto ferrum demiſit in armos,
Labentem ſolis deſtituitq; locis.
Sanguine rorantes cædem lachrymãtur oliuæ,
Sub quibus exſpirans ultima uerba dedi.
Et mea turmatim gemuerunt fata uolucres.
Hæc fuit una meæ conſcia turba necis.
Flete piæ uolucres: et nos quoq; fleuimus ũbras,
Claraq; ſunt cantu multa ſacella meo.
Infantem tellus Morinûm nutriuit amœna.
Arragonum montes ſunt mihi pro tumulo.

Cæsaris ante focos solennia sacra peregi,
Quam peterem moriens non fuit ara mihi.
Cæruleos sparsi fumos ante ora Deorum,
Sanguine styx latè nunc rubet atra meo.
Tu quicunq; cupis meliori occumbere fato,
Suspectum Fidei nobile nomen habe.

IN OBITVM
Ioannæ Fontanæ Bituricensis Matronæ Clariss. Næniа. Ipsa loquitur.

MVneribꝰ quos terra suis dulcissima nutrit
Hæc legite (ô, quorũ de grege nuper erã)
Quæ muti cineres alieno dicimus ore,
Et semel humana discite lege mori.
Fidite nec formæ, nec opes numerate, nec annos:
Omnibus his poteram uincere, uicta cado.
Nec si longa graues circundant atria ceræ,
Nec si multa pia uictima cæsa manu est,
Nec si plura sacras fragrarunt thura per aras,
Nec, si arteis uobis mille dedere Dei,
Linguaq; contigerit, quæ possit flectere Ditem,
Credite lanificas fallere posse deas.
Talia si possent rigidas mollire Sorores,
Nunc quoq;, qua terimur, cõtereremus humũ,
Non paruũ in gelido gereremus marmore nomẽ,
Nomine cum ueteri quàm male conueniens?

Nomen

Nomen quod toties lachrymis gemituq; sequetur
Coniugis orbati, nunc quoq; magnus, amor.
Vnde prius risus carpebat & omnia læta,
Melle quod Hyblæo dulcius ante fuit,
Hei mihi, quem uideo longo raucescere questu,
Tondentem gemina pectora mœsta manu,
Horrentem impexisq; comis, & uestibus atris,
Manantem lachrymis insatiabilibus,
O dulcis coniux, sunt hæc rata iura Deorum:
Omnibus ad maneis una eademq; uia est.
Ante tuos obitus sibi me Libitina sacrauit,
Hoc est, quod superos sæpe precata fui.
Me tibi fles raptam: gaude posuiße dolores.
Clade cita perij: sum cruciata minus.
Non ego tergemini Canis indignantia rostra
Vidi, non oculos terruit Hydra meos.
Mœnia non hic sunt triplici circundata muro
Flammāti Phlegeton quæ ruber ambit aqua.
Saxa, rotæ, scopuli, fugientia flumina, uultur,
Tale nihil noster mitior orbis habet.
Blanda quies habitat, & longis ocia festis,
Et Pax Palladia fronde reuincta caput.
Hinc curas hominum tot despectamus inaneis,
Et mixta alternis gaudia falsa malis.
Hinc tumuli ridere mei ludibria poßem,
Ille foret uestræ ni pietatis opus.

Tu facis obscura ne putrescamus in urna,
Inscribens querulis clara sepulchra notis,
Quæ, tam concordeis longum testantia flămas,
Diffundant titulos in noua secla meos.
Pro quibus officijs, longam tibi numina uitam,
Et uacuam curis dent, uacuamq; metu.
Ne teneræ soboli geminent tua funera luctum,
Quorum onus in patrio nunc iacet omne sinu.
Ast ubi sera dies fatalem uexerit horam,
Quæ soluat uinclis te quoq; corporeis:
Lætus in Elysia mecum spaciabere ripa,
Qua Lauri uitreas lucus inumbrat aquas.

Eiusdem Ioannæ Fontanæ EPITAPHIVM

HOspes, Ioănæ hoc Fŏtanæ habet ossa sepulchrŭ
Hanc Venus, et Iuno flent, simul et Charites,
Matronale decus Iuno, Venus aurea formam,
Illius extinctam flent Charites charitem.
Nobilitatem, & opes ab origine duxit auita,
Virtutem uariam mens generosa dedit.
Splendida de puro gestabat nomina fonte,
Qui puto Pægaseo de pede fudit aquam.
Pectora crystallo pellucidiora gerebat,
Nouerat & quicquid Franca poësis habet:

Docta melos, digitis, liquido ſeu fundere cãtu,
Quale canit dulci gutture ſerus Olor.
Non ignara iocos, & non ignara choreas,
Docta loqui blandum, ſed mage docta fidẽ.
Moribus his uiſa eſt digniſſima coniuge, cuius
Sæpe tulit facilem regia charta manum.
Nupta cui primo uiridantis flore ſub æui,
Enixa eſt ſocij pignora quinq; thori.
Cum quo communi partita eſt omnia fato,
Forſitan & cuperet nunc quoq; flere ſimul,
Mitius ut ferret diuiſos ille dolores,
Inconſolandos qui modo dat gemitus.
At uos mortales, quorum non læſerat ullum,
Ferte roſas illi, quæ roſa nuper erat.

Hieronymi Moreſini Mediolanẽ. Biturigibus *in lacum una cum equo, cui inſidebat, demerſi,*

EPITAPHIVM

HAc Moreſinus habet cineres Hieronymus urna,
Mœnia qui uoluit dum peregrina ſequi,
Nomen ut acciperet a uulgi nomine diſpar,
Auſonidum dulci de regione procul,
Merſit in obſcœna iuuenilia uota palude,
Perq; necatrices ad Styga nauit aquas.
At tu qui tranſis, umbræ iace uerba ſilenti
Qualia uis cineri ſera uenire tuo.

For-

FORMOSI IVVENIS
Hedui Caroli. V. Imp. Pocillatoris
Epitaphium.

MArmorea iuuenē facie croceoq; capillo
Miſcentem noſtro pocula caſta Ioui
Iupiter ætherias cur inuide tollis in arceis?
Quod Puer Iliacus, non erit iſte tibi.
Vlta tuum, melius nunq̄, Saturnia crimen,
Formoſum thalamis inferet ipſa ſuis.

Epitaphium Petri Euerardi Monachi,
Fratris optimi.

NObilis & legū titulis & Præſide patre,
Molliter exactis uitæ uiridantibus annis
Aeſtas occiduum dum feruida tangeret æuum,
Petrus ego heic iaceo, non me plorate ſepultum.
Tunc plorandus eram, cum me uis inuida ſortis
Lugubri iuuenem fato, quo lenius hoc eſt,
Inuoluit, claroq; uiam præcluſit honori.
Venimus ad metā, (lachrymis hæc dicite ueſtris
O, quicunq; meo lugetis funere mœſti)
Naſcenti leges quam præfixere Deorum.
Viuite felices, nec me duxiſſe dolete
Tempus in hoc uitam, quod pertranſire negarat
Fatorum ſeries, cæliq; uolubilis ordo.

Epitaphium Faustini cuiusdam.

FEruēti Veneris Faustinus ab igne perustus
Heic iacet, & tecto stillāteis excipit undas
Quæ uel inextinctas sedent post funera flāmas.
Tu quicunq; pareis sensisti forte fauillas
Hospes, & ista legis, dic molliter oßa quiescāt,
Nullaq; sentiscant onerosæ pondera terræ.

EPITAPHIVM
Michaëlis cuiusdam Senis
ab se ficti.

QVē cernis, numerosa unus de plebe Michaël,
Extremo in uico pueros elementa docebam,
Insuper, ædilis complureis peruigil annos,
Sacram Christiparæ seruabam uirginis ædem:
Ignotam ignotus duxi sine crimine uitam:
Dum prope tricenos ageret ter Cynthius orbeis
Ignotus moriturus eram, sed noluit illud
Quisquis erat plastes, nostri studiosus opinor,
Qui uultus formam rari miratus, & ausus
Tentare ignotam digitis renuentibus artem,
Os, oculos, frontem, nasum, rugasq; senileis,
Aßuetosq; habitus, argilla duxit ab uda,
Meq; heic spectandum seclo posuit uenturo,
Exemplum uiridis, bene portatæq; senectæ.

At tu qui transis, dic saltem, molliter huius
Ossa cubent, nullaq́; graui tellure premantur.

EPITAPHIVM
Menelai cuiusdam.

INter opus medium lasciua morte solutus,
Heic situs est, & init iā Menelaus humū.
Qui blandæ Veneri uitæ sacrauerat annos,
Haud aliter uitam ponere dignus erat.

EPITAPHIVM
Henrici Duystij Delfen.

HVnc tumulū gnati charo posuêre parenti,
Pro patrijs curis, pro dulci munere lucis,
Lugubreisq; notas tristi inscripsère sepulchro.
Hoc tumulo Henricus seruat sua Duystius ossa,
Illum flent quicunq́; colunt iustumq́; piumq;,
Delphica præcipuè tellus, primordia uitæ
Quæ dedit, officiumq; experta est cuius abūdè:
Sed longè ante alios illum deplorat egena
Turba hominum, illius nutriti largiter ære.
Viuentûm namq; is iuxta uitæq; sequentum
Prospiciens hominū, quos indiga fata morātur,
Corpora multa suis opibus per secula pauit.
Illum igitur Rex cœlicolûm, pro talibus actis,

Felicem

Felicem uocet ad nitidi templa ardua cœli:
Pax ubi læta habitat nullis obnoxia curis.

EPITAPHIVM *Clarißimæ Matronæ Franciscæ ab* Haro *Vxoris Maximiliani Transsyluani.*

HOc saxo Frãcisca tegor, quæ stemmatis (Hari
Cõiugio felix Maxmiliane tuo
Transsyluane fui, potui cui nupta placere.
Quis fuerit genitor quæris? Iberus erat.
Belga fuit genitrix, lustris uix quinq; peractis
Egit in ignotas me fera Parca uias.

ALIVD.

HEus, Hospes, heus, qui negligẽter præteris
(Sortis memor fortaße non satis tuæ)
Loca hæc sopori destinata mortuûm,
Sta, donec heic quæ dormiat cognoueris,
Francisca claris clarior parentibus,
Virtute, castitate, moribus probis,
Bonisq; quæ uere beant clarißima,
Formam cui suæ parem dederat Venus,
Terra sub ista, nescio quid pulueris,
Habet ueiusti, & obsoleti & putridi

Heu,

Heu fata sæuis sæuiora tygribus,
Num sic decebat, obsecro uos, ut prius
Quàm se uideret uiuere, & lustrum satis
Quintum peregißet, nigrantem regiam
Proserpinæ subiret intractabilis,
Illa illa longis digna seclis uiuere?
Et nunc maritus heu misellus in thoro
Vacuo gemens, lugensq́;, & incusans Deos,
Frustra suam desideraret turturem.

In obitum Ornatißimi Adolescentis Caroli Sucqueti Flandri Iurisconsulti eximij.

NAENIA.

TRistia defleram mendacis nuncia Fati,
Sucqueti miseram quæ retulere necem;
Idem ueracis deflebo nuncia fati,
Dij facerent, labor hic uanus, ut ille, foret,
Et nostras iterum damnaret fama querelas,
Iret & in iustos irrita charta rogos:
Sed nimium ueris rumoribus omnia constant,
Si qua uenit toties fama, timenda uenit.
Dic puer an ne aliquis lætũ perscripsit acerbũ?
Et si aliquis, quisnam? dic age, quoq́; modo?
Litera lugubris Taurina uenit ab urbe,
Ah dolor, & fidæ sunt quoq́; signa manus.

Quis

Quisquis es, o, uellem ſcriptor mendacior eßes:
Hoc melius, q̃ q̄, ſic moreretur, erat,
Sic moreretur amor Charitumq́, nouẽq́ Dearũ,
Aſtreæ ueteris ſic moreretur amor,
Iret & in cineres tabumq́ liqueſceret atrum,
Quo nihil in uitam uenit amabilius,
Seu circumfuſæ ſublimia iura cateruæ
Dictaret, celſa conſpicuus cathedra.
Nobile ſeu caneret facili teſtudine carmen,
Siue puellareis duceret arte choros,
Siue ſuos inter dulceis conuiua ſodaleis
Mulceret uarijs fata propinqua modis.
Ergo fatali lex hæc rata ſtat decreto,
Seruiat ut nulli uita fugax domino,
Sed modo præripiat quem uix conceßerat uſum,
Lenta modo effœto in corpore deſideat.
Sic uiuunt homines quos ægra ſenecta fatigat:
Improba nec poßunt per ſua uota mori,
Sic Sucquete iaces, & dulci florida uere
Membra ſuperiecta nempe teguntur humo:
Qualia, cum rigido pede conculcantur arantis,
Lilia fœdantur quo uiguêre ſolo.
Nec frater muto perſoluit iuſta ſepulchro,
Nec Soror, effuſas præſecuitq́ comas,
Nec longè ante alios infelicißima mater
Leniuit morbi tædia longa tui:

Et cum supremæ tetigit confinia metæ,
Ore suo uitam carpsit ab ore tuo,
Luminaq; occlusit longo damnata sopore,
Et dixit morti, cur mihi tarda uenis?
Tunc tempestiuè poteram migrare sub umbras
Charus adhuc natus cum mihi saluus erat.
Ille suis manibus nostros clausisset ocellos,
Rorasset lachrymis & mea busta suis:
Mollibus & uiolis sparsisset triste feretrum,
Dixisset cineri uerba suprema meo.
Talia non questa est genitrix in funere mœsto,
Multa sed ijs queritur nunc grauiora tamen.
Et uellet partus bona non sensisse beati,
Et uellet nato iam caruisse diu:
Et mallet cœlebs, ut non foret orba, fuisse.
Nam mala respectu sunt grauiora boni.
Te quoq; credibile est opulẽtas, Flandria, glebas
Respersisse uagi fluctibus Oceani,
Vt fleres longè uenerandi funus alumni,
Tollere qui poterat nomen in astra tuum.
Mitte malas lachrymas, iã nũc tibi nomẽ ab illo
Flandria, pars melior quâ patet orbis, habes.
Tu modo, tu iuueni uacuum compone sepulchrũ,
In patriam maneis & reuocato pios.
At tumulo in uiridi, quam uiuo læta parabas
Effundat castas Laurus opaca comas,

Ta-

Taleq; perpetua cæletur carmen in urna,
Colle sub hoc nullus membra sepultus habet,
Hunc tibi uel tumulum posuit Sucquete *uel aram*
Carole sat felix Flandria *te genito,*
Gentibus Alpinis *mortis concessit honorem:*
Quisquis es in longis disce pericla uijs.

EPITAPHIVM *Lucij Tabellarij, in uia ab Latronibus occisi.*

E*T tumuli, & mortis sedem sortitus eandẽ,*
Hac situs est, moriens quã rubefecit, humo
Nuncius infelix, uita spoliatus & auro.
Securum uacuus carpe uiator iter.

EPITAPHIVM DESYDERII E-*rasmi* Roterodami.

D*Efunctus uita, longiq; laboribus æui,*
Hac situs est tãdẽ doctus Erasmus *humo.*
Quem licet in sera rapuerunt fata senecta,
Et uitæ saturum sopijt alta quies,
Nos tamen hunc, uelut immaturo funere raptũ,
Flemus, & effusis diffluimus lachrymis.
Ille igitur perijt, & quondam illa illa diserta
Et dulci manans nectare lingua tacet.

Ingeniumq; sagax, & amor uirtutis, & æqui,
Omnia sub paruo condita sunt tumulo.
Illum igitur canos Virtus lacerata capillos,
Et Charites lugent, luget & ipsa Fides.
Collectasq; rosas Permeßi ad flumĩa, Nymphæ
Inspargunt sacro Pierides tumulo.

EPITAPHIVM *Nicolai Hacquini Iuriscon. Henrici Octaui Anglorum Regis ad Carolum. V. Impera. Legati.*

MIßus ad occiduos regis legatus Iberos,
Cuiꝰ cœrulei uenerãtur sceptra Britãni
Sic ne iaces, sicca Arragonum tumulatus arena,
Quâ Barbastra uetus, rapido iacet accola Cigæ
Hacquine: & legum studijs & diuite præstans
Eloquio, Regisq; decus patriæq; remotæ:
At tibi rex reditum incolumem, dulceisq; tuorum
Amplexus, senioq; tuo tranquilla parabat
Ocia, nec meritos non adijciebat honores,
Auratoq; pedo dextram, mitraq; capillum
Exornans, sed fata deos superantia reges
Vota caduca tua & domini fregêre potentis:
Totq; tibi exhaustos terraq; mariq; labores,
Et studia, & uarias arteis, & inutile nomen,
Omnia

Omnia tam paruo clauſerunt dura ſepulchro.
Eſt tamē eſt aliquid quod inertia buſta relīquēs
Aetherias longè uiuax prorumpet in auras,
Euectum niueis famæ per inania pennis.
Atq; aliquis ueniens longinquis hoſpes ab oris,
Marmor ab externa clarum uenerabitur umbra
Et dicet lachrymans, Heu non tibi debita tellus
Iſta fuit, teneriſq; roſis miſcebit amomum,
Et nigras urnæ uiolas & lilia fundet,
Mânibus & longam optabit, cineriq; quietem.

IOANNIS

SECVNDI HAGIENSIS EPIGRAMMATUM LIBER VNUS.

In Scholam Bituricenſem, in qua Andreas Alciatus Leges Ciuileis interpretabatur.

AEde quis hac habitat? Deus an Dea? iam mihi mentem
Cynthius inſolita relligione mouet,
Et mihi iam uerſus facili naſcuntur in ore:
Seu Deus heic habitat ſeu Dea, Numē adeſt.

Et Deus hæc, & diua potens ſacraria ſeruat,
Quæ Dea? de cœlo quæ modo ſera redit,
Ae qua bonis nec iiqua malis quæ premia librat,
Quis Deus? alato qui pede carpit iter,
Arcas, Athlantiades, magno ſatus è Ioue, cuius
Molle ſub arguto pollice tinnit ebur.
Et potuit rurſum cœlo dea iuſta relicto
Cæde coloratas orbis inire uias?
Quæq; prius metuens ſcelerum cunabula fugit,
In mala nunc audax inueterata ruit?
Scilicet hac cœlum uirgo ſub lege reliquit,
Vt duce Mercurio carpere poſſet iter.
Carpſit iter, primumq; uaga heic ueſtigia fixit,
Iuncta ubi facundo cum duce regna tenet:
Inſuetoq; modo, mentis decreta ſeueræ
Ornat feſtiui dotibus eloquij

IN PETRVM *quendam.*

CVm tu ſis leuior uolante fronde,
Pluma, cortice, quiq; ſole puro
Per leueis atomi feruntur auras,
De petra tibi nomen hoc parentes
Mirabar tribuiſſe ponderoſum,
Sed petram quoq; pumicem uocamus.

AD CAROLVM
Catſium.

IAnus ancipiti uetuſtus ore,
Labentis tacitè nouator anni
Adeſt Carole, quid moramur? eia,
Viuamus, neq́; creduli futuris,
Carpamus ſpacium uolantis anni
Sic, o, ſic tua cuncta, dij, deæq́;,
Non iſthoc modò, pluribus ſed annis
Fortunent, ſeriesq́; tota cœli
Sit patrona tuis amica uotis.
In primis dea, quæ creata ponto,
Vndoſos animis mouet tumultus,
Et, nunq̃ uacua grauis pharetra,
Et ſemper uigili timendus igne,
Laſciuæ comes Aliger parenti,
Sint mites tibi, proſperentq́; molleis
Quas dabunt tibi, uel dedêre flammas,
Multis baſiolis fruaris, & te
Amantem ſibi quæq́; quærat, & ſe
Subſternat tibi, læta mollicellis
Formoſiſsima quæque de puellis,
Nec poſcat neq́; gratiam, nec æra,
Nec rubri ſpolium maris, nec aurum:
Sed charus magis ipſe ſis uel ære,
Vel rubri ſpolio maris, uel auro.

In Imaginem Herculis, Cupidinem tergo gestantis, ac prope scuccumbentis oneri.

ANte quibus cœlum fuerat leue pondus, iijsdem
Nūc grauis est humeris sarcina, paruus Amor.

In Charinum deformis Vxoris maritum.

NVper Charine coniugem
Vidi tuam. tam candidam,
Tam lacteam, tam floridam,
Cultam, modestam, blandulam,
Vt si mihi taleis bonus
Concesserit treis Iupiter,
Diti daturus sim duas,
Auferret ut superstitem.

In medicum Sicarium & Veneficum.

ES simul medicus, simul Cherurgus:
Cur mittis Stygium uiros ad orcum,
Et manu simul, & simul Veneno.

In Passerem Glyceres.

HOstili Passer felis raptatus ab ore,
Lāguit, exiguā deposuitq; animam,

Quem

Quē postq̄ Glycere illachrymās fouitq́; papillis
Frigidulum, & tepido rore rigauit amans,
Palpitat, & teneros repεat noua uita per artus,
Moxq́; uagus rosea prosilit è latebra,
Et fugit aërias non obseruatus in auras:
Illa dolet, gemitus & ciet ore graueis,
Guttaq́; per nitidas distillat uitrea malas,
Distinctum gemmis quale renidet ebur.
Ingrate heu nimium paßer, qui deseris illam
Quicquid habes animæ munere cuiushabes
Dißimilem, ô, sortem. te lux mea, te sequor unā,
Cum toties dulci me spolies anima.

IN ALIVM PASSEREM *eiusdem Glyceres.*

IMproba de Dominæ gremio dū puolat Ales,
Corripitur Dominæ cōprimiturq́; manu.
Illa quidē moritur, sed sic iuuat ire sub umbras,
Sæpe mori simili non nece poße, dolet.
Hoc bene scit Glycere, formæ sibi conscia tantæ
Inq́; sinu tepido callida condit auem:
Nec mora, uisa mouêre suas, & mouerat alas,
Atq́; iterum Dominam peßima deseruit:
Illa manu celerem sequitur, cupit illa teneri,
Et manibus rursum uirginis immoritur.

Inuidi, infelix, tam dulcia fata uolucri,
Optauiq́; ijsdem posse mori manibus.
Illa negat, sortem, o, miseram, cur impia, curnā,
Cui uitam renuis, rennuis interitum?

IN POSTHVMVM.

CVr posthumus cœnat foris?
Vt ne domi cœnet suæ.

IN MARVLLVM & Varium.

MArullus Variusq́; Septimillæ,
Donauêre toga noua maritum.
Nunc ille ambulat huc & huc togatus,
Et transit fora, porticus, tabernas,
Vicos, balnea, fornices, popinas,
Nec toto decies reuisit anno
Relictam dominis domum nouellis.
Securi modo sæpe luce prima,
Securi modo sæpe sole sero,
Securi medio die fruuntur
Marullus Variusq́; Septimilla.

IN LYDIAM FOEDVM *amatorem auidè amplexantem osculantemq́;.*

Ditis

DItis amatoris cur lurida basiet ora
Lydia, miratus sæpius ante fui,
Desino mirari, uidi cum pinguia nuper
Nobilis ignaui lingeret ora canis.

IN LYCORIDEM Toletanam.

SEx faciem drachmis diuēdit Ibera Lycoris,
Iure quidem, tanti uenditur illa foro.
Si bene perpendas, tantum cupit illa rependi
Quæ facit in uultu damna proteruus amās,
Vix libanda dedit summis sua labra labellis,
Pars empti subito magna coloris abit.
Disceditq; labris pictis rubicundus amator,
Et sibi lucenti plus placet in speculo.
At si quis positos turbauit fronte capillos,
Fit cito crinitus qui modo caluus erat.
Forte senex patulo improbulus lasciuit in ore,
Dentibus efficitur ditior innumeris.
Callidus hanc Caius, tot ne dispendia formæ
Sic redimat, mœcham mane fututor adit.

IN EANDEM.

MItte peregrinis opplere coloribus ora:
Nudus Amor nudæ munera frontis amat.

In anto-

In Antonium Moßicam cum Tauro pugnantem.

INcauto iuueni Taurus ruit obuius, ille
Corripit iniecta cornua bina manu,
Praecipitisq; ferae cursum confregit & iras,
Et iam fracturus cornua uisus erat,
Noluit, Alcidae dedit hoc, ne fama taceret
Voluat adhuc mutilas cur Achelous aquas.

DISTYCHON Ensi inscriptum.

PRo domino sontem mihi fas haurire cruorē,
Cum furor innocuū iustus in arma uocat.

INSCRIPTIO imaginis, formosae uirginis, ad uiuam effigiem a semetipso caelatae.

FErripotēs meli9 poterat Mars ducere caela
Sed Veneris uinci non tulit ora suae.

IN CAROLVM Quintum Imperat. P. F. Aug. Cum in Aphrica pugnaret.

Aeneae sanguis, formosi sanguis Iuli
Carolus, in regnum uenit Elisa tuum,

Vindicet

Vindicet à sæuo pius ut tua busta Tyranno,
Armatas ducens per freta mille rateis.
Illius auspicijs prisco reddentur honori
Mœnia, Romana quæ cecidêre manu.
Ergo age, in Aeneadas odium fatale remitte,
Spectatumq́; ueni Cæsaris ora Dei.
Crede mihi, dices, huius si ardore perißem,
Causa meæ fuerat mortis honesta magis.

IN GRAMMATICOS
Ad Hieronymum Suritam Cæsar-
augustanum.

SI *te ruris opes iuuant beati,*
Si te liberioris aura cœli
Salubris iuuat, arborumq́; fœtu
Distinctus uiror omnium colorum,
Si lenis tremula quies in umbra,
Quâ fagus patulis comata ramis,
Laurus ue innuba, Populus ue pallens
Confringit rabiem Leonis usti,
Quâ centum quærulæ strepunt uolucres,
Et centum superat modos uolucrum,
Crudum Threicij scelus Tyranni
Longa Daulias integrans querela:
Quâ stringit uirideis amœna ripas,
Cristalloq́; liquente serpit unda,

Mox cum murmure bulliens sonoro
Pugnanteis aqua concitat lapillos.
Hæc si te recreant, amice dulcis,
Nec cœnare poëticis patellis,
Lactucasq́; times cucurbitasq́;,
Huc ad nos propera, ferasq́; tecum
Totum quicquid habes facetiarum,
Et quicquid salis, atq́; risionis,
Triginta solidis diebus absens
Seruasti accumulans tuo Secundo.
Sed te per genium tuum, meosq́;
Per Faunos, Dryadesq́; per puellas
Hellespontiacum per & Priapum,
Ne de Grammaticis amice quenq̃
Adducas precor huc, molesta gens est
Nec ridêre mihi liceret illos,
Vt mos est meus, omnibus cachinnis.
Nam quidam mihi rettulit Poëta,
Notæ Grammaticum seueritatis,
Nocteis atq́; dies dolenter angi,
Quod nec Grammaticum uocare doctum,
Nec se Grammaticam uocare doctam,
In libri titulo sui uenusti
Poßit, cum generis sit ipse neutri.
Cui uates meus, ut graui labore
Iam tandem miserum senem leuaret,

Secu-

Securè pater, inquit, eloquêris
Si te Grammaticosq; masculinos
Tecum, Grammaticosq; fœmininos
Communeisq; simul simulq; neutros,
Omneis, Grammaticum pecus uocabis.

IN DISCESSVM SVVM EX HIspania cum regionis aëre offensus grauissimè laboraret.

HEsperiæ fineis arenteis linquimus ægri,
Et petimus blandæ dulce solum patriæ.
Et, quorũ in manibus melius, moriemur, amicos:
Cur inuisa meum terra moraris iter?
Cur mihi tot montes, & saxa obstatis euti?
Vere quid in medio me fera pulsat hyems?
Ninguida diluuium mittit liquefacta Pyrene,
Et madidus pluuias Iupiter addit aquas.
Parce meo cineri, iam non Hispania uiuo,
Quid iuuat heu maneis sollicitare meos?
An uero, paucis cum sis fœcunda Poëtis,
Laudem de tumulo quæris acerba meo?
Vt lubet, ipse tamen fugiam terraq;, mariq;,
Ne mihi sis, etiam post mea fata, grauis.

IN CYNTHIAM Propertij.

Cyn-

CYnthia te postq̃ mors abstulit atra, tuisq;
Induxit furuas luminibus tenebras,
Tum uero simileis uerita est Latonia casus,
Occideret nebula ne labefacta pari.
Et, quoties tellus fraternos impedit igneis,
Exemplum fati Diua tui metuit.

IN CAROLI Quinti Imperat. Natalem.

CVr niue Cæsareus gelida natalis inhorret
Cãdida uti foret hæc lux uoluêre Dei.
Cur igitur Phœbus latet aureus? haud opus illo (est,
Phœbeum fundit Cæsar ab ore iubar.

IN NEAERAM.

LVmina mî atq; animũ cœpit tua cãdida for (ma,
Moribus offẽdor, torua Neæra, tuis.
Nec mihi nuda places, sed cum uestita recũbis,
Basia me capiunt, non amo concubitus.
Quot doteis natura dedit, totidem tibi mendas
Addidit, & tamen, heu; tete ego depereo.
Nimirum cœcus non est cum pulchra tuetur,
Tunc Argum tunc & Lyncea uincit Amor.
At mendas spectare, auersa fronte, recusat,
Tunc & Tiresia cœcior, & Thamyra.

AD ANDREAM *Alciatum, cum ipse & Hadrianus Marius frater personati, figura Solis ac Lunæ, noctu ad eum uenissent.*

AVreus en Phœbus, soror en argẽtea Phœbe
Iungũt diuersas nocte silẽte faceis.
Alciate hunc tribuunt tibi numina lucis honorẽ,
Cuius in æterna luce uigebit honos.
Miraris nigra Phœbum te uisere nocte?
Opposito laudes audijt orbe tuas.

IN *Libellum suum Basiorum.*

CAsta quòd eneruí cantamus basia libro,
Versibus illudit fusca Lycinna meis,
Et me languiduli uatem uocat Aelia penis,
Quæ Venerem in triuijs porticibusq; locat.
Scilicet, expectant nostrum quoq; noscere penẽ?
Parcite turpiculæ, mentula nulla mihi est.
Nec uobis canto, nec uobis basia figo:
Ista legat teneri sponsa rudis pueri,
Ista tener sponsus, nondum maturus ad arma
Exercet uarijs quæ Venus alma modis.

IN *Iouium.*

Tenduntur nerui, formosa quiescit in ulnis,
Cypridis ad blandum sollicitatur opus,

Nec persuadetur Iouius soletur ut illam,
O, nimium gelida relligione uirum.

IN FICTOS Amicos.

INtumeant zephyris si turgida uela secundis,
Et ueniant fatis omnia læta tuis,
Mille tibi comites, & mille parabis amicos,
Affinis, dominus, cunctaq; solus eris.
At postq̃, infidum mutans semel aspera uultũ,
Ingruerit uelis aura nociua tuis,
Tum qui iam fueras tot circunseptus amicis,
Et modo qui dominus, qui modo frater eras,
Hæc sola à cunctis infelix dicta reportas,
Quis mihi? quid tecum? proximus ipse mihi.

IN GELLIAM.

CUm mihi de uarijs traheretur sermo puellis
Tecum, deq; bonis, Gellia, deq; malis,
Sic mihi tum memini te respondiße, supremum
Et finem uerbis imposuiße meis.
Illa sapit demum quæ se putat insipientem,
Desipit hæc nimium quæ sibi, Iane, sapit.
Hic ego, quid uero de te mea Gellia sentis:
An sapere, an contra stulta uidere tibi?
Stulta refers sum stulta mihi, ridesq; suaue,
Scilicet officio q̃ bene functa tuo.

At caue

At caue, ne, dum te sic stultam dicis, ut isto
Te mihi prudentem testificère modo,
Gellia captata frauderis laude: nec esse
Prudens iudicio comperiare tuo.

IN QVENDAM ex tempore uersus facientem.

DVm tē cūcta uidēt arcta cōstringere legē
Effugiunt linguam uerba soluta tuam.

IN QVENDAM.

DVm tu elegos dicis quæ heroica carmina scribis,
Dignus eras ueros qui faceres elegos.

AD FRANCISCVM Houerium Maclinien. pro Marullo Poëta commodato.

EN Francisce redit tuus Marullus
Aequè cultus ut ante, diues æquè,
Nec uel uersiculo minutus uno:
Thesaurum tamen ille iam reliquit
Nobis ex opibus suis perennem,
Nullo pauperior nec asse factus.

Qua pro re Domino tot eſſe grateis
Relatas cupimus, quot expolitos
Verſus continet optimus Marullus,
Quot ſalcis lepidos, iocoſq; molleis,
Quot laudes ueterum pias Deorum.

AD EVNDEM.

CVm legerem facileis elegos Frãciſce Marulli.
Miratus lepidos cum grauitate iocos,
Et quis adhuc inquã ſani modo pectoris eſt, qui
Vera neget Samij dicta uerenda ſenis?
Cernimus en culti mentem remeaſſe Tibulli,
Corpore concluſam culte Marulle tuo.

IN Gelliam.

SI non eſt graue, ſi uacat,
Cur uendis Venerem, dic mihi Gellia,
Cur uendis, quod emas libens?
At tu, ſi memini, ſæpe ſoles prius,
Cuius tantopere es modo
Parca, & facta tenax, reddere ſæpius
Quibuscunq; rogantibus.
Aut ſi nemo rogans, nemo uolens erat,
Ipſam te memorant pias

Effu-

Effudiße preces, & iuuenum leueis
Pellexiße animos, tuum
In uotum facileis, quisnam etenim neget
Oranti tibi Gellia
Quæso, tam pia, tam dulcia, tam bona?
At nunc, cum tibi languida
Vultum ruga secare incipit & nouas
Inspargit capiti niueis
Aeui bruma rigens, nec modo dentibus
Os superbit eburnëis,
Nec labris remanet qui fuerat decor,
Et fugit color ille, qui
Tingebat niueas purpureus genas,
Cur nunc, cur subito Venus,
Quam nunc tè deceat uel dare maximè,
Emptam quam uel oportuit,
Cur nunc illa tibi, cur, rogo, uenditur?
Non hoc, non tibi parcitas,
Quæ pigro senio sæpe comes uenit,
Non, si te bene nouimus,
Hoc suadet noua nunc Gellia castitas:
Sed, si coniiciam sinis,
Diuinabo equidem, sim licet ipse nec
Vates, nec teneam sagax
Aut cantus uolucrum fata canentium, aut
Pennæ præpetis omina,

Olim cum roſeas prima iuuentula
Pinxiſſetq; genas tibi,
Pinxiſſetq; ſimul labra corallina,
Nata ad dulcia baſia,
Atq; inſtructa ſuis lumina ſpiculis
Ornaſſet cilijs nigris,
Tum tu, quas dederat pulchra Venus tibi
Doteis omnibus affluas
Gratis larga dabas, ſcilicet has tibi
Sperans perpetuas fore:
At poſtq̃ perijt læta iuuentula,
Et iam te in ſpeculo uidens,
Formam longe aliam cernere cogeris,
Et rugis faciem aſperam,
Canosq; ad ſpeculum uellere limpidum
Inuiſos miſera occipis,
Tum demum gemis, & te miſeret tui,
Et lapſos uirideis male
Nulla fruge dies Gellia deuoues,
Et lucri in ſenium nihil
Queſiuiſſe dolet, pœnitet, & pudet.
Ergo, dum licet, & breui
Comprendi numero canicies poteſt,
Et rugæ numerabiles,
Nec dum, læſa parum, forma uirentibus
Planè ſpernitur à uiris,

Iam mutas animum callida prodigum,
Et, mirantibus omnibus,
Aurum difficilis muneraq; expetis,
Vt, postq̄ tremulo gradu
Deforme adfuerit mox senium tibi,
Et nemo fuerit, tuis
Qui iunxiße labris oscula pallidis,
Mollem tangere qui sinum,
Qui corpus cupiat cernere mortuum,
Non desit tibi scilicet,
Quo tum rursus emas, quod modo uenditur.

IN EANDEM.

GEllia, miraris, cur auro uendat amorem?
Scilicet, ut, sit, quo callida rursus emat.

IN BIBLIOTHECAM IMPERATORIS *Caroli. V. Quæ est in Curia* Hagiensi *apud* Batauos *comparata impēsis* Ioannis Ha*rij* Canonici.

ECquid adhuc sacri, uirideis Helyconis ad undas
Quæritis Aonias, nescia turba, Deas?
Heic nūc Musarū domus est, heic doctus Apollo,
Heic posuit sedeis Dorica diua suas.

Hoc meruit ſacriq; chori Chriſtiq; ſacerdos
Harius, in libros qui bene uertit opes.

IN CALVM *niam Luciani uerſam per Ru moldum Stenemolam.*

QVas ſtruit ĩnocuæ uerſuta Calũnia uitæ
Mille cupis fraudes noſcere & mille dolos?
Perlege quod media Rumoldus ab Hellade ſũptũ
Nobile Palladiæ tranſtulit artis opus.

IN DIALOGOS *aliquot Luciani, carmine latino à ſe & fratribus redditos.*

QVi cupis à tetricis pauliſper ludere curis
Et dare ridiculis tempora pauca deis,
Hæc lege, quæ nuper ſermone uagantia laxo
Græca, per Auſonios iuſsimus ire pedes.
Primus mellifluo quondã hæc dedit ore diſertus
Lucius, ille hominum riſor, & ille Deûm.

AD IOANNEM *Schorellium Pictorem Propempticon.*

I, fauſto pede, patrias ad urbeis
Diuinæ renouator artis, ito:
Nec picus uetet ire te moleſtus,
Nec cornix iter ominoſa rumpat:
Faunus dux erit, & celer Deorum

Inter-

Interpres, liquidas uolans per auras:
I fausto pede patrias ad urbeis.

IN BVBALVM MALVM POETAM.

DAedala mens hominum quicquid ſcrutata, quod aut os
Protulit, artificum uel poſuêre manus,
Agrippa hoſtili totum lacerauerat ore
Auſus in Aonias ſumere tela Deas.
Non tulit hoc uates, &, numine concitus æquo,
Bubalus in ſontem carmina dira canit.
Quodq; magis laudes, nullo ſuadente fauore
Scribit, & ignotis fert miſeratus opem.

IN EIVSDEM ineptum carmen, de morbo ſuo: quod Morbilogum appellauit.

BVbalus ægrotat, Pæan ſuccurre Poëtæ,
Ne, quoties lãguet, tã mala uerba uomat.

IN PICTVRAM ICARI.

TRamite ſecuram medio decurrite uitam.
Sit ſatis hoc Pueri uos didiciſſe malo,
Torrida Phœbeo qui dum loca peruolat igne,
Ignoto poſuit nomina prima mari.

IN CAESAREVM TRIVMphum Bononiæ post coronationem celebratum, ab Nicolao Hogenbergo sculptũ impreßũq;

CAesareas, fãctiq; patris lõgo ordĩe turmas
Aspice, & artificẽ ter uenerare manũ,
Tradere quæ potuit rigido mansura metallo
Nomina magnorum tot generosa uirûm.
Pictor Hogenbergus quod per tua secula cernas
Hoc tibi, posteritas uiuida, fecit opus.

IN IDEM OPVS.

CAesar, & Hesperijs & qui dominaris (Eöis,
Accipe quod tenebris te prohibebit opus.
Non fato ueniente cades, multosq; secutus,
Ignotum longa nocte premere caput:
Sed, cum uicturis victurus Carole chartis,
Ibis ad Antipodum regna, secutus auum.

IN MAGNIFICAS AEDEIS Quas Bruxellæ struxit Maxæmilianus Transßyluanus.

CErne, hospes magni saliẽtẽ è uertice patris
Insignẽ galea, clypeoq;, & cuspide Diuã,
Aspice Mulciberum, quem dißecuiße cerebrum
Altifremi grauidum Iouis, obstetrice securi,

Finxerunt

Finxerunt ueterum mellita poëmata uatum.
Quiq; gerit pedibus celeres & uertice pennas
Mercuriũ, namq; hic præsto eſſe per oĩa patri
Creditur, & iuſſas deferre per aëra uoces.
Cerne &, uocaleis temtantem pollice neruos,
Threïcium uatem, qui carmine ſaxa potenti,
Vrſosq;, tygresq; trahit, rabidosq; leones,
Dum gemit Euridices fatum miſerabile raptæ,
Perſephonenq; poteſt rigidam mollire canendo.
Deniq;, ſuprema merito quam ſede locauit
Ingenioſa manus, procul à tellure remotam
Suſpice diuinam Sophiam, quæ arcana polorũ
Rimatur, monſtratq; uiam quà ſidera tangas.
At tibi dent ſuperi quod Tranſſyluane mereris,
Qui facis, Auſoniæ minus inuideamus ut urbi.

TRIA MALA.

Quæ mala ſint hominũ rebus tria maxima, ſcire
Quæris: habe paucis, fœmina, flãma, fretum.

IN LIBELLVM IOACHIMI RO *landi Maclinien. Medici, de nouo morbo ſudoris.*

QVi cupis ignotæ naturam diſcere peſtis,
Et formidatæ doctus opus furiæ,

Spicula

Spicula securus uapidæ contemnere mortis,
Accipe qua uites callidus arte malum:
Accipe qua tollas cum iam penetrauerit oßa:
Accipe qua claudas & redeuntis iter:
Scilicet hæc multo tibi dat sudata labore,
Gloria Macliniæ lausq; uel una suæ,
Primus Apollinea Ioachimus in arte medendi:
Quæ nuper miseros dum latuêre homines,
Heu quot in ardenti fumarunt corpora lecto?
Mortis & ignotas extimuêre uias?
Heu quot ubiq; animas exsudauêre tepenteis,
Transmißi stygijs in noua regna uadis?

IN NERONEM.

TArpeia ferus arce Nero subsidere uidit
Vrbis opes magnæ, populãtibus oĩa flãmis.
Clamantum dolor unus erat iuuenumq; senumq;.
Solus at hic, nullo rerum discrimine mœstus,
Aureis, atq; oculos ululatu pauit, & igni.

AD ROMOLDVM STENEMOlam, præceptorem suum, quum ei amatorias aliquot Elegias mitteret.

CVi mitto calidos, nouos amores?
Nec satis lepidos, nec expolitos?

Nimi-

Nimirum tibi, namq; tu putabis
Meas eſſe aliquid Romolde nugas,
Aſſuetus genium probare noſtrum,
Iam tum, quom imperio tuo ſonabam
Paruus carmina rennuente lingua.
Ergo, habe tibi quicquid hoc amorum eſt:
Et quicquid uenit á meis Camœnis,
Totum crede tui laboris eſſe.
Mox autem recitare plura certum eſt,
Quom nos Haga breui tenebit ambos,
Et iuncti pariter locum teremus
Sacratum Veneri, & nouem Deabus,
Longo quâ Tilia explicata tractu,
Diffundens patulos opaca ramos
Frangit ſideris impotentis æſtum.

AD MARCVM ANTO. Caimum.

MActe nouis animis, ſic itur ad ardua cœli
Digne domo nec fruſtra adytis admiſſe repoſtis
Alciati magni: tu nunc eris altera fama
Gymnaſij, quod nomẽ habet ſeu quâ leuat undis
Sol currum, ſeu quâ tingit fumantia lora.
Ergo tuis inſiſte uijs Caime diſerte,
Exemplumq; nouum tanti tueare magiſtri,

Romanas leges Romano qui ore recepit
Oblitas iam penè (nephas) sermonis auiti:
Primus & externa longe de gente reduxit,
Exilium patriæ perpeßas mille per annos
Barbaria in fœda, & natalibus intulit aruis
Antiqui Latij, Dominaq; locauit in urbe.

AD MATRONAM *quandam: ut Iræ Mariti cedat.*

MItibus obsequijs animos cōpesce feroceis:
Tristis in iratos non habet ira locum.
Libera quæ ripis diductis unda uagatur
Tranquillum tacito tramite radit iter:
Hæc eadem fineis si constringatur in arctos,
Præcipiteis rauco murmure rumpit aquas.

IN DVOS AMANTEIS, MVtuo se Basianteis in æde Sacra.

STate cum pulchris iuuenes puellis,
Iungite & dextras, neq; templa, nec uos
Ara diuellat ueneranda diuûm.
Quin inauratæ temerentur aræ
Aureo pro Basiolo puellæ.
Lædit, & magno hic pudor est pudori.

Volupta-

VOLVPTATIBVS OMNIBVS *adhibendum eſſe modum.*

Est modus et dulci: nimis imoderata uoluptas
Tædia finitimo limite ſemper habet.
Cerne nouas tabulas, rident florente colore,
Picta uelut primo Vere coruſcat humus:
Cerne diu tamen has, hebetataq; lumina flectes,
Et tibi conſpectus nauſea mollis erit:
Subq; tuos oculos aliquid reuocare libebit
Priſca quod inculta ſecla tulêre manu.

DETESTATIO MORTIS *accerſitæ.*

Quid iuuat, heu, ferro fatum properare? uel undis?
Sponte uenit, tacitum nec remoratur iter,
Scilicet hæc omnis ſpacioſum turba per orbem
Victima Plutonis nil miſerantis erit.
Vnũ omneis exſpectat iter: quod Troïus heros,
Quod Numa, quod Tullus diues, et Ancus ijt

AMOREM ESSE IM- *medicabilem.*

Artifices herbæ ſanãt genus õne malorũ,
Solus Amor medicã ſpernit et horret opẽ.

Aliud

ALIVD.

QVom gemina ſanetur ope quodcunq; malorum eſt,
Solus Amor carmēq; ſacrum contĕnit & herbas.

IN EANDEM.
ſententiam.

Accerſit medicas curas quodcunq; malorum eſt:
Ipſe ſibi uulnus nutrit acerbus Amor.

IN LAVDEM Andræ Alciati,
quom Vrbem Bitturicenſem procul adueniens primum
adſpiceret.

BItturigū turreis et mœnia ſacra Camœnis
Saluete ex alio nobis procul orbe petita,
Magnus ubi Alciatus, tanto poſt tēpore, primus
Muſarum fidibus artis decreta ſeueræ
Aptat, & antiquo reuocatur uita Soloni.

AD IANVM.

IAne biceps anni tacitè labentis imago,
Poſtq̄ omnem Cæſar ſub iura redegerit orbē
Claude tui portas templi, Pax aurea mundo
Surgat & auſpicijs paribus cum Cæſare regnet

In com-

IN COMMENDATIONEM TOpicorum Legalium Nicolai Euerardi patris.

COnstituunt alij duro de marmore signa,
Constituit tabulas ille uel ille sibi,
Ille domus fundamentis deponit in imis.
Quæ referant uultus æra notata suos,
Scilicet hæc olim multos mansura per annos
Post obitum uitam reddere posse putant,
Tēpore sed tabulæ intereunt, & tēpore marmor,
Rubigo in cineres & dabit æra leueis,
Attamen ut maneant, nil, q̃ sine mente figuram,
Et certè nil q̃ corpus inane dabunt.
Docte parēs quāto hæc melius post fata reliques
Testentur mentem quæ monimenta tuam:
Nomē inextinctū ad seros mittantq; nepotes,
Vsq; sub extremos non peritura dies:
Nempe urbes donec, & prædia rustica donec,
Donec erunt ripæ, flumina donec erunt,
Donec patris erunt & donec iura patroni,
Iura cerebrosi donec erunt domini,
Dum puer, imperio tutoris pressus acerbo,
Damnabit longæ tempore lenta moræ,
Dū iuuenis tenerū imprudēs fraudatus ob æuū,
Prætoris mitem sæpe requiret opem,

Donec, sacratæ legis præcepta secuti,
Conuenient socio fœmina uirq; thoro,
Donec suprema moriens testabitur hora,
Scribet & in tabulis iussa tremente manu,
Dumq; reus, dumq; actor erit, dum caussidicorũ
Perstrepet insano uendita lingua foro,
Iudex arbitrio dum liteis dirimet æquo,
Præmia dansq; bonis præmia dansq; malis,
Vsq; tuum in toto nomen celebrabitur orbe,
Longaq; durabit secula fama recens.

ALIVD IN EVNDEM Librum designans primis ac postremis singulorum uersuum literis libri autorem.

NIcoleus uario longum quæsita laborE
Ista dat, extrema iam renouata manV
Caussa noui studij Iuuenes, curæq; resumptaE,
O si quis uobis est pietatis amoR,
Læto animo, grataq; manu noua sumite donA,
Accipiat precium hoc cura grauisq; laboR.
Vtile sic uobis uti sit dent numina, quicquiD
Sudauit clari mens operosa uirI.

DE FORTVNA an sit cæca.

Cur

CVr Fortuna oculis carere fertur?
Iustos quòd premit, & beat nocenteis;
At uero hac ratione cœca non est.
Internoscat enim bonos malosq́;,
Illos ut premat, hos iuuet, necesse est.

IN COMMENTARIOS *cuiusdam in Somnium scipionis.*

LOngo Scipiadæ sopore mersi
Scripsit somnia Tullius disertus,
Nigra somnia nigriora nocte.
At noster modo somnijs repertus
Interpres facilis tenebricosis
Petrus occidua profectus ora,
Tandem illa explicuit nitore multo:
Clara somnia clariora luce.
Sic iam sic uigilant uterq́; uatem
Per nostrum, Ciceroq́; Scipioq́;

AD IANVM LVCIVM
Braßicanum, Poëtam.

SCulpsi, quodq́; manus et cæla dedêre peregi
Exanimnm spectas, & sine uoce, caput,
Vtq́; diu uiuas per nos in imagine parua,
Longaq́; conspicias secula, mutus eris:

Ergo, age, perpetuum lapidi tu Iane silenti,
Carmine uocalis nam potes, adde sonum.

AD FRANCISCVM Craneueldium Senatorem, poëtam.

QVale uiatoris feruenti sidere, flumen
Ora repentino sicca liquore beat,
Tale tuum nobis carmen, uir magne, remouit
Si quid in affecto corde caloris erat.

AD LVCIVM ANG. ANDR. Resendium Lusitanum, poëtam.

QVod tibi Pierios Vlrs aspirauit odores
Diuite quà Delus nat sinuosus aqua,
Turris ubi uastæ moles operosa superbit,
Mœniaq; hostili non superata pede
Non honor ille mihi debetur, docte Resendi,
Debetur fratri non honor ille meo,
Sed sua Thespiades oblectamenta secutæ,
Plectraq; Phœbæis æmula pectinibus.
Pertesæ laticesq; suos, & Apollinis odas,
Hæserunt lateri magne poëta tuo,
Tectaq; cum sacro subierunt hospita uate,
Mox & odorato rore rigatur humus,
Vestiturq; locus uiolis, quas legerat ipsa
Permeßi in ripis Calliope roseis.

Hinc

Hinc tibi Castalijs fragrarunt dotibus auræ,
Fallor? an & nostris naribus hæsit odor.

AD GEMMAM *Phrisium Mathematicum.*

GEmma, cui secti patuerunt inuia mundi,
Et quicquid longa uidit uertigine Phœbus
Cui nubeis superare uagas, sedeisq; repostas
Mente datum sancta est, & auito currere cœlo,
Fataleisq; rotas tereti suspendere ligno,
Immortale feres nomen, dum gemma feretur
In digitis, fuluoq; decens radiabit in auro,
Phœbæiq; terent iteranda uolumina currus.

IN LACVM *in quo submergebatur* Bituri*gibus* Hieronymus *Moresinus* Me*diolanen.*

Anno. M. D. XXXII.

ABi hospes hinc, locumq; linque famosum,
Hæc est uorago dijs sacrata Lethæis,
Colore quam squallere cernis obscœno,
E luridi cognatione Cocyti.
Hæc illa dira, immitis, illa crudelis,
Iuuenem in tenebras quæ modo nigras mersit

Fortem, uirentem, nobilem, Itala ex gente,
Inq; ima raptum, per uias humo occultas,
Vnde est origo pestilens aquæ tetræ,
Demisit undas hinc adusq; Lethæas.
Abi hospes hinc, locumq; linque famosum.

IN PONTICVM *quendam,*
Hispanum.

A Ttrectans digito muliebria, læserat ungue
Põticus, hũc resecat dẽte, uenustus homo est.

IN PICTVRAM *fabulæ*
Phaëthontis.

D Vm patrios moderatur equos Puer impare dextra,
Perq; ignota uagum sidera currit iter,
Orbis opes uarias cinerem mutauit in unum.
Ah, discat uireis noscere quisq; suas.

IN ARCEM *Reginæ Albæ,*
PARISIIS.

C Ernite, flauẽteis ubi uoluit Sequana lymphas
Semirutam, fertur quam coluisse prius
Ltjera funestæ, regina libidinis, arcem,
Nunc ultore mali ut tempore sola iacet:

Et,

Et, quaßata undis, uentis habitatur & imbri,
Multa ubi ferales nocte querantur aues:
Cypris ubi mitis, flammas exosa cruentas,
Chaonias sedem ponere nolit aueis:
Quâ strix, quâ Furiæ uolitẽt, quâ plurima fatũ
Exululet raucis quæstibus umbra suum.
Sic domus æternum numerosæ conscia cædis
Impia lasciuæ facta luit Dominæ.
Labuntur, lentis & condemnata ruinis
Implorant hominum pendula saxa manus.
Implorant frustra: stant hæc rata lege seuera,
Instauratricem ne ferat ullus opem,
Aut subeat gladios, precium pietatis iniquæ:
Et quis adhuc ausit facta nefanda sequi?
En etiam saxis mortem censura minatur,
Longáq; post cineres stant monimenta mali.

AD GRAMMATICOS.

Dicite Grãmatici, cur mascula noĩa cũnus
Et cur fœmineum mẽtula nomẽ habet?
Sic ego, sic aliquis senior de gente uerenda
Rettulit, attollens longa supercilia,
Mentula fœminei gerit usq; negocia sexus,
Inde genus merito uendicat illa sibi.
Indefeßus agit res qui sine fine uirorum
Mascula non temere nomina cunnus habet.

AD LVCIVM ANG. AND. RE- ſendium Poëtam Monachum.

ANgele ad immeritas laudes ignoſce tacenti:
Sic tua declineis plectra moreantur aquas,
Vocaleisq; modos Ilex aurita ſequatur,
Mitius & ſortis te premat ira tuæ,
Nec te perpetuo grauet imperioſa cuculla,
Sed tua purpureus tempora cingat honor:
Quæq; gerit laurum, frons, & gerat illa galerũ,
Hæc ego: fatipotens hæc rata Phœbe uelis.

AD EVNDEM.

REbus in aduerſis animoſus, frãge ſuperbæ
Iura Deæ, dominamq; rotam, quæ ſingula uerſat,
Stare loco impatiens, ſpera bene, forſitan aſtro
Adueniet grata hora ſuo, nec lenta moratur,
Quom te, cornuta cinctum ſacra tempora mitra,
Sublimem, ſortis meminiſſe iuuabit acerbæ.

IN PVELLAS BITVRICEN.

HEi mihi, formoſas iſto qui quærit in orbe
Creſcentem ſegetẽ quærit in Oceano,
Forte duæ uel tres magna uiſuntur in urbe,
Nobile deformeis quas decus eſſe uetet:

His

His adiunge decem, quas non contemnere poßis,
Cætera monstrorum nomine turba uenit.
His tamen accumbunt iuuenes, dignæq; uidētur
Cum quibus extensa prælia nocte gerant.
Illos posse putem rabidæ concumbere tygri,
Inq; cruentatas turpiter ire lupas.

EPIGRAMMATA *Quædam è Græco uersa.*

In uanitatem uitæ humanæ.

OMnia sunt risus, sunt puluis, & omnia nil sunt,
Res hominum cunctæ nam ratione carent.

IN EANDEM *ferè sententiam.*

VIta hominum scena est, lususq;, aut ludere discas
Sepositis curis, aut miseranda feras.

IN SVBITO DITESCENTEM.

NOn fortuna fauet dum te sic tollit in altū
Sed docet arbitrio te quoq; stare suo.

IN FORTVNAM *modicam.*

Non ego diuitias cupio, ſed uiuere tantum
Ex paucis, dum ſint omnia tuta mihi.

SENEX Diues, de ſe.

PAuper eram iuuenis, nunc tandem ætate ſenili
Diteſco, hei miſero, tempore utroq́;, mihi.
Vti cum poteram, nummorum copia deerat:
Copia nunc ſupereſt larga, ſed uſus abeſt.

IDEM Fuſius.

QVid facis, ò, paßim mortalibus æmula ſors? quid
Me ſic habes ludibrio?
Olim cum media uiridem florêre iuuenta
Datum fuit, cum perfrui
Diuitijs poteram ſine ſollicitudine, tum tu
Opes negabas inuida:
Nunc uero tandem, gelida aduentante ſenecta,
Atq́; ijs uetante perfrui,
Das mihi diuitias, ò, quàm nec tempore in omni,
Nec cuncta, nec das omnibus?

IN NANVM.

AVſus formicæ Nanus conſcendere tergũ
Credebat domito ſeſe elephante uehi.

At

At uero, ut cursu fertur nimis illa superbo,
Infelix media præcipitatur humo,
Calcatusq́; miser, quid rides inuide casum,
Dixit, communem cum Phaëtonte mihi?

IN CVPIDINEM *camino insculptum.*

F*Lāmiuomo Veneris quisquis fuit ille camino*
Qui sculpsit puerum, credite, doctus erat.
Scilicet æternæ penes hunc custodia flāmæ est,
Per quem sopitus non queat esse focus.

IN VENEREM *Cnydiam.*

C*Ernere dum cuperet propriam Cytheræa figuram,*
Venit in undosam per mare uecta Cnydum
Vtq́; oculis totam lustrauerat undiq́; formam,
Dixit, Praxiteli uisa ubi nuda fui?
Non te Praxiteles uidit Dea magna, nec est fas
Cernere conspicuas, & sine ueste Deas.
Qualem Mars uoluit, talem finxêre Dionem
Ferrea belligero subdita cæla Deo.

IN ICARVM CEREVM IN BALneis positum è græco, Sed latius.

QVæ mortis tibi causa fuit, nũc Icare uitã
Artifici spirans dat tibi cera manu.
Proq; mari infausto genialia balnea seruas,
Teq; natatores, & tua facta canunt.
At tu deceptæ caue nunc quoq; fidere pennæ,
Balnea funesto ne celebres titulo,
Nec tibi sit tepido tua membra fouere lauacro,
Ne liquefacta tibi turpiter ossa fluant.

IN BVCCVLAM
Myronis.

DIcito pastori nostro, si uideris, hospes,
Hic moror artificis quòd religata manu.

IN VENERIS
Statuam.

NVda Venus nulli uisa est, si uisa sed ulli
est,
Hic uidit, nudam qui statuit Venerem.

IN DELIBERATAM
Mortem.

FAta mihi properata canunt qui sidera spe-
ctant.
At properata nihil fata Seleuce moror.

Ad

Ad Stygias descensus aquas est omnibus idem:
Serius, aut citius, una terenda uia est.
Si prius emoriar, prius & Minoa uidebo,
Lethæumq; lacum, tergeminumq; canem.
Interea mihi uina, puer, flauentia misce:
Et mihi substernat Lydia molle femur.
Orco iter est pedibus: Venus, & mihi Bacchus equorum
Sint uice, tam longam sic iuuat ire uiam.

IN MEDICVM
Quendam.

Dilectum medicus gnatum ad me misit, ut illum,
Grammatices primis imbuerem studijs.
Ast ubi, Musa refer furias Pelidis & iram,
Norat, & hoc carmen quod solet inde cani,
Multas qui forteis animas sub tartara misit,
Discipulum nostris detinet à foribus:
Meq; uidens genitor, tibi sum deuinctus amice,
Gnatus at è nobis hæc bene discet, ait.
Namq; & ego multas animas sub tartara mitto,
Nec mihi grammatici tunc opus est opera.

QVIS FELIX.

PRimus qui nulli debet, sortem inde secundā
Iudice me, cælebs: tertius orbus habet.
Si tamen uxorem quis habebit, dote recepta,
Recte erit, obtingat si tumulare malum.
Isthæc doctus abi: sæpe quærere frustra Epicu
Quæ tandē monades sint, & inane, sinas. (rū

SVRDVM IVDICIVM.

CVm surdo lis est surdo, sub iudice surdo,
(Vt similem simili iungit ubiq; Deus)
Ille petit precium pro menseis quinq; locatis
Aedibus, hic noctu se moluiße refe t:
His iudex, an non ex æquo mater utriq; est?
Quid porro restat? tollite uterq; simul.

NOn est cura Gygis mihi, qui rex imperat agris
Sardinijs, non me argentum, non gemma, nec aurum
Detentat: non inuideo sua regna tyrannis.
Cura est unguento fluat ut mihi barba fragrāti,
Cura ut odoriferis cingam mea tempora sertis,
Curæ sunt dubiæ tantum præsentia uitæ
Tempora, curæ hodierna mihi: quis crastina nāq;

No-

Nouit: quisue sibi promittere crastina posit?
Heus ergo, heus age dum, calicem mihi cudito iam nunc
Argento bene tornato, Vulcane: sed amplum,
Atq; cauum, et Bacchi quantũ potes, eia, capacẽ:
Inq; hoc non currus, non tristia sidera sculpe,
Non hunc crudelis, non ambiat udus Orion,
Sed uiteis mihi fac uirideis, ipsumq; Lyeum,
Et Charites, blandam & Venerem, Venerisq; puellum.

IOANNIS SECVNDI HAGIENSIS BASIO*rum Liber unus.*

BASIVM I.

CVm Venus Ascanium super alta Cythera tulißet,
Sopitũ teneris imposuit uiolis,
Albarum nymbos circumfuditq; rosarum,
Et totum liquido sparsit odore locum:
Mox ueteres animo reuocauit Adonidis igneis:
Notus & irrepsit ima per oßa calor.
O, quoties uoluit circundare colla Nepotis?
O, quoties talis, dixit, Adonis erat?

Sed

Sed, placidam Pueri metuens turbare quietem,
Fixit uicinis basia mille rosis.
Ecce calent illæ, cupidæq; per ora Diones
Aura, susurranti flamine, lenta subit.
Quotq; rosas tetigit, tot basia nata repente
Gaudia reddebant multiplicata Deæ.
At Cytherea, natans niueis per nubila cycnis,
Ingentis terræ cœpit obire globum.
Triptolemiq; modo, fœcundis oscula glebis
Sparsit, & ignotos ter dedit ore sonos.
Inde seges felix nata est mortalibus ægris:
Inde medela meis unica nata malis.
Saluete æternum, miseræ moderamina flammæ,
Humida de gelidis Basia nata rosis.
En ego sum, uestri quo uate canentur honores,
Nota Medusæi dum iuga montis erunt,
Et memor Aeneadûm stirpisq; disertus amatæ,
Mollia Romulidûm uerba loquetur Amor.

BASIVM. II.

VIcina quantum uitis lasciuit in ulmo,
Et tortiles per Ilicem
Brachia proceram stringunt immensa corymbi,
Tantum Neæra si queas

In

In mea nexilibus proſerpere colla lacertis,
Tali Neæra ſi queam
Candida perpetuum nexu tua colla ligare,
Iungens perenne baſium,
Tunc me nec Cereris, nec amici cura Lyæi,
Soporis aut amabilis,
Vita tuo de purpureo diuelleret ore:
Sed mutuis in oſculis
Defectos, ratis una duos portaret amanteis
Ad pallidam Ditis domum.
Mox per odoratos campos, & perpetuum uer,
Produceremur in loca,
Semper ubi, antiquis in amoribus, Heroinæ
Heroas inter nobileis,
Aut ducunt choreas, alternáue carmina lætæ
In ualle cantant Myrtea.
Quà uiolisq;, roſisq;, & flauicomis Narciſsis
Vmbraculis trementibus,
Illudit Lauri nemus, & crepitante ſuſurro
Tepidi ſuaue ſibilant
Aeternum zephyri, nec uomere ſaucia tellus,
Fœcunda ſoluit ubera.
Turba beatorum nobis aſsurgeret omnis:
Inq; herbidis ſedilibus,
Inter Meonidas prima nos ſede locarent:
Nec ulla amatricum Iouis

Prærepto cedens indignaretur honore,
Nec nata Tyndaris Ioue.

BASIVM. III.

DA *mihi ſuauiolũ, dicebam, blanda puella,*
Libaſti labris, mox mea labra tuis.
Inde, uelut preſſo qui territus angue reſultat,
Ora repente meo uellis ab ore procul.
Non hoc ſuauiolũ dare, Lux mea, ſed dare tantũ
Eſt deſiderium flebile ſuauioli.

BASIVM IIII.

NOn *dat baſia, dat Neæra nectar,*
Dat rores animæ ſuaueolenteis,
Dat nardumq́; thymumq́;, cynnamumq́;,
Et mel, quale iugis legunt Hymeti,
Aut in Ceropijs apes roſetis,
Atq; hinc uirgineis & inde ceris
Septum, uimineo tegunt quaſillo.
Quæ ſi multa mihi uoranda dentur,
Immortalis in ijs repente fiam,
Magnorumq; epulis fruar Deorum.
Sed tu munere parce, parce tali,
Aut mecum dea fac Neæra fias:

Non

Non mensas sine te uolo deorum:
Non si me rutilis præesse regnis,
Excluso Ioue, dij deæq; cogant.

BASIVM V.

DVm me mollibus hinc & hinc lacertis
Astrictum premis, imminensq; toto
Collo, pectore, lubricoq; uultu,
Dependes humeris Neæra nostris:
Componensq; meis labella labris,
Et morsu petis, & gemis remorsa,
Et linguam tremulam hinc & inde uibras,
Et linguam querulam hinc & inde sugis,
Aspirans animæ suäuis auram,
Mollem, dulcisonam, humidam, meæq;
Altricem miseræ Neæra uitæ:
Hauriens animam meam caducam,
Flagrantem, nimio uapore coctam,
Coctam pectoris impotentis æstu,
Eludisq; meas Neæra flammas,
Flabro pectoris haurientis æstum,
O, iucunda mei caloris aura:
Tunc dico, deus est Amor deorum,
Et nullus deus est Amore maior
Si quisq̃ tamen est, Amore maior,

Tu tu ſola mihi es Neæra maior.

BASIVM VI.

*D*E *meliore nota bis baſia mille paciſcens,*
Baſia mille dedi, baſia mille tuli.
Expleſti numerum, fateor, iucunda Neæra,
Expleri numero ſed nequit ullus amor.
Quis laudet Cererē numeratis ſurgere ariſtis?
Gramen in irrigua quis numerauit humo?
Quis tibi Bacche tulit pro centum uota racemis?
Agricolàm ue Deum mille popoſcit apeis?
Cum pius irrorat ſitienteis Iupiter agros,
Deciduæ guttas non numeramus aquæ.
Sic quoq;, cum uentis concuſſus inhorruit aër,
Sumpſit & irata Iupiter arma manu,
Grandine confuſa terras & cærula pulſat,
Securus ſternat quot ſata, quòt ue locis.
Seu bona, ſeu mala ſunt, ueniunt uberrima cœlo:
Maieſtas domui conuenit illa Iouis.
Tu quoq; cum dea ſis, Diua formoſior illa,
Concha per æquoreū quam uaga ducit iter,
Baſia cur numero cœleſtia dona coërces?
Nec numeras gemitus, dura puella, meos?
Nec lachrymas numeras, quæ per faciēq; ſinūq;
Duxerunt riuos ſemper euntis aquæ?

Si

Si numeras lachrymas, numeres licet oſcula, ſed (ſi
Nō numeras lachrymas, oſcula ne nūeres.
Et mihi da, miſeri ſolatia uana doloris,
Innumera innumeris baſia pro lachrymis.

BASIVM. VII.

CEntum baſia centies,
Centum baſia millies,
Mille baſia millies,
Et tot millia millies,
Quot guttæ Siculo mari
Quot ſunt ſidera cœlo,
Iſtis purpureis genis,
Iſtis turgidulis labris,
Ocellisq́; loquaculis,
Ferrem continuo impetu,
O formoſa Neæra:
Sed dum totus inhæreo
Conchatim roſeis genis,
Conchatim rutilis labris,
Ocellisq́; loquaculis,
Non datur tua cernere
Labra, non roſeas genas,
Ocellosq́; loquaculos,
Molleis nec mihi riſus:

Qui, uelut nigra discutit
Cælo nubila Cynthius,
Pacatumq; per æthera
Gemmatis in equis micat,
Flauo lucidus orbe,
Sic nutu eminus aureo
Et meis lachrymas genis,
Et curas animo meo,
Et suspiria pellunt.
Heu, quæ sunt oculis meis
Nata prælia cum labris?
Ergo ego mihi uel Iouem
Riualem potero pati?
Riuales oculi mei
Non ferunt mea labra.

BASIVM. VIII.

QVis te furor, Neæra,
Inepta, quis iubebat
Sic inuolare nostram,
Sic uellicare linguam,
Ferociente morsu?
An, quas tot unus abs te
Pectus per omne gesto
Penetrabileis sagittas,

Parum uidentur: istis
Ni dentibus proteruis,
Exerceas nephandum
Membrum nephas in illud,
Quo, sæpe sole primo,
Quo sæpe sole sero,
Quo per diesq; longas,
Nocteisq; amarulentas,
Laudes tuas canebam:
Hæc est, iniqua, nescis:
Hæc illa lingua nostra est,
Quæ tortileis capillos,
Quæ pætulos ocellos,
Quæ lacteas papillas,
Quæ colla mollicella
Venustulæ Neæræ,
Molli per astra uersu,
Vltra Iouis calores.
Cœlo inuidente, uexit:
Quæ te meam salutem,
Quæ te meamq; uitam,
Animæ meæq; florem,
Et te meos amores,
Et te meos lepores,
Et te meam Dionen,
Et te meam columbam,

Albamq; Turturillam,
Venere inuidente, dixit.
An uero, an est id ipsum
Quod te iuuat superba,
Inferre uulnus illi,
Quam læsione nulla,
Formosa, posse nosti
Ira tumere tanta,
Quin semper hos ocellos,
Quin semper hæc labella,
Et, qui sibi salaceis
Malum dedêre denteis,
Inter suos cruores
Balbutiens recantet:
O, uis superba formæ.

BASIVM. VIIII.

NOn semper udum da mihi basium,
Nec iuncta blandis sibila risibus,
Nec semper in meum recumbe
Implicitum moribunda collum.
Mensura rebus est sua dulcibus.
Vt quodq; menteis suauius afficit,
Fastidium sic triste secum
Limite proximiore ducit.

Quum

Quum te rogabo ter tria basia,
Tu deme septem, nec nisi da duo,
Vtrunq; nec longum nec udum:
Qualia teligero Diana
Dat casta fratri, qualia dat patri
Experta nullos nata Cupidines:
Mox è meis lasciua ocellis
Curre procul natitante planta:
Et te remotis in penetralibus,
Et te latebris, abdito in intimis,
Sequar latebras usq; in imas,
In penetrale sequar repostum:
Prædamq; uictor feruidus in meam
Vtrinq; herileis inijciens manus,
Raptabo, ut imbellem columbam
Vnguibus accipiter recuruis:
Tu deprecanteis uicta dabis manus,
Hærensq; totis pendula brachijs,
Placare me septem iocosis
Basiolis cupies inepta.
Errabis: illud crimen ut eluam,
Septena iungam basia septies,
Atq; hoc catenatis lacertis
Impediam fugitiua collum:
Dum, persolutis omnibus osculis,
Iurabis omneis per Veneres tuas,

Te ſæpius pœnas eaſdem
Crimine uelle pari ſubire.

BASIVM. X.

NOn ſunt certa meã moueãt quæ baſia mẽ
Vda labris udis conſeris, uda iuuãt: (tẽ
Nec ſua baſiolis non eſt quoq; gratia ſiccis,
Fluxit áb his tepidus ſæpe ſub oſſa uapor.
Dulce quoq; eſt oculis nutantibus oſcula ferre,
Autoresq; ſui demeruiſſe mali:
Siue genis totis, toti ue incumbere collo,
Seu niueis humeris, ſeu ſinui niueo,
Et totas liuore genas, collumq; notare,
Candidulosq; humeros, candidulumq; ſinũ.
Seu labris querulis titubantem ſugere linguam,
Et miſcere duas iuncta per ora animas,
Inq; peregrinum diffundere corpus utranq;,
Languet in extremo cum moribundus amor.
Me breue, me longum capiet, laxumq;, tenaxq;,
Seu mihi das, ſeu do, lux, tibi baſiolum.
Qualia ſed ſumes, nunq̃ mihi talia redde:
Diuerſis uarium ludat uterq; modis.
At quem deficiet narianda figura priorem,
Legem ſubmiſſis audiat hanc oculis,

Ut, quot utrinq; prius data sint, tot basia solus
Dulcia uictori det, totidemq; modis.

BASIVM XI.

BAsia lauta nimis quidã me iungere dicũt,
Qualia rugosi non didicêre patres.
Ergo, ego cum cupidis stringo tua colla lacertis,
Lux mea, basiolis immoriorq; tuis,
Anxius exquiram quid de me quisq; loquatur?
Ipse quis, aut ubi sim, uix meminisse uacat.
Audijt, & risit formosa Neæra, meumq;
Hinc collum niuea cinxit & inde manu,
Basiolumq; dedit, quo non lasciuius unq̃
Inseruit Marti Cypria blanda suo,
Et, quid, ait, metuis turbæ decreta seueræ?
Caussa meo tantum competit ista foro.

BASIVM XII.

QVid uultus remouetis hinc pudicos,
Matronæq;, puellulæq; castæ?
Non hic furta Deûm iocosa canto,
Monstrosásue libidinum figuras,
Nulla hic carmina mentulata, nulla
Quæ non, discipulos ad integellos,

Hirsutus legat in schola magister.
Inermeis cano basiationes,
Castus Aonij chori sacerdos:
Sed uultus adhibent modo huc proteruos
Matronæq; puellulæq; cunctæ,
Ignari quia forte mentulatum
Verbum diximus, euolante uoce,
Ite hinc, ite procul, molesta turba,
Matronæq; puellulæq; turpes:
Quanto castior est Neæra nostra,
Quæ certè sine mentula libellum
Mauult, quam sine mentula poëtam!

BASIVM XIII.

LAnguidus è dulci certamine, uita, iacebam
Exanimis, fusa per tua colla manu.
Omnis in arenti consumptus spiritus ore,
Flamine non poterat cor recreare nouo.
Iam styx ante oculos, & regna carentia sole,
Luridaq; annosi cymba Charontis erat:
Cum tu, suauiolum educens pulmonis ab imo,
Afflasti siccis irriguum labijs:
Suauiolum stygia quod me de ualle reduxit,
Et iussit uacua currere naue senem,

Erraui,

Erraui, uacua non remigat ille carina,
Flebilis ad maneis iam natat umbra mea:
Pars animæ, mea uita, tuæ hoc in corpore uiuit,
Et dilapsuros sustinet articulos:
Quæ tamen, impatiens, in pristina iura reuerti
Sæpe per arcanas nititur ægra uias.
Ac, nisi dilecta per te foueatur ab aura,
Iam collabenteis deserit articulos.
Ergo, age, labra meis innecte tenacia labris,
Aßidueq; duos spiritus unus alat:
Donec, inexpleti post tædia sera furoris,
Vnica de gemino corpore uita fluet.

BASIVM. XIIII.

QVid profers mihi flammeum labellum?
Non te, non uolo basiare dura,
Duro marmore durior Neæra.
Tanti istas ego ut osculationes
Imbelleis faciam, superba, uestras,
Vt, neruo toties rigens supino,
Pertundam tunicas meas, tuasq;,
Et, desyderio furens inani,
Tabescam, miser, æstuante uena?
Quo fugis? remane, nec hos ocellos,
Nec nega mihi flammeum labellum:

Te iam

Te iam, te uolo basiare, mollis,
Molli mollior anseris medulla.

BASIVM XV

ADducto Puer Idalius post tẽpora neruo,
Stabat in exitium, pulchra Neæra, tuũ:
Cum frontem, sparsosq; uidẽs in fronte capillos,
Luminaq; argutis irrequieta notis,
Flammeolasq; genas, & dignas Matre papillas,
Iecit ab ambigua tela remissa manu:
Inq; tuas cursu effusus pueriliter ulnas,
Mille tibi fixit basia, mille modis,
Quæ succos tibi myrteolos, cypriosq; liquores
Pectoris afflarunt usq; sub ima tui:
Iurauitq; deos omneis, Veneremq; parentem,
Nil tibi post unq̃ uelle mouêre mali.
Et miremur adhuc cur tam tua basia fragrent?
Duraq; cur miti semper amore uaces?

BASIVM XVI

LAtonæ niueo sydere blandior,
Et stella Veneris pulchrior aurea,
Da mî basia centum,
Da tot basia, quot dedit

Vati

Vati multiuolo Lesbia, quot tulit:
Quot blandæ Veneres, quotq́; Cupidines
Et labella pererrant,
Et genas roſeas tuas:
Quot uitas oculis, quotq́; neceis geris,
Quot ſpes, quotq́; metus, quotq́; perennibus
Miſta gaudia curis,
Et ſuſpiria amantium:
Da, q̃ multa meo ſpicula pectori
Inſeuit, uolucris dira manus Dei:
Et q̃ multa pharetra
Conſeruauit in aurea:
Adde & blanditias, uerbaq́; publica,
Et cum ſuauicrepis murmura ſibilis,
Riſu non ſine grato,
Gratis non ſine morſibus:
Qualeis Chaoniæ garrula motibus
Alternant tremulis roſtra columbulæ,
Cum ſ[illegible] dura remittit
Primis bruma Fauonijs.
Incumbensq́; meis, mentis inops genis,
Huc, illuc, oculos uolue natatileis,
Exanguemq́; lacertis
Dic te ſuſtineam meis.
Stringam nexilibus te te ego brachijs,
Frigentem calido pectore comprimam,

Et uitam

Distringite acres perstrepente cornu.
At illa nullo pertepescat igne,
Sed tacta pectus plumbea sagitta,
Torpescat imas congelata uenas.
Euênit, imis uror in medullis,
Et torrido iecur liquescit igne:
Tu fulta pectus asperis pruinis
Et caute, qualeis aut maris sicani,
Aut Adriæ unda tundit æstuosa,
Secura ludis impotentem amantem
Ingrata, propter ista labra rubra
Laudata plector, Heu, misella, nescis,
Cur oderis: nec ira quid deorum
Effrena posit, & furor Diones.
Duros remitte, mollicella, fastus:
Istoq; dignos ore sume mores:
Et, quæ meorum caußa sunt dolorum,
Mellita labris necte labra nostris:
Haurire poßis ut mei pusillum
Præcordijs ex intimis ueneni,
Et mutuis languere uicta flammis.
At nec deos, nec tu time Dionen:
Formosa diuis imperat puella.

BASIVM XIX

Mel.

MEllilegæ uolucres, quid adhuc thyma cana, rosasq́;,
Et rorem uernæ nectareum uiolæ
Lingitis? aut florem latè spirantis anethi?
Omnes ad Dominæ labra uenite meæ.
Illa rosas spirant omneis, thymaq́; omnia sola,
Et succum uernæ nectareum uiolæ:
Inde procul dulces auræ funduntur anethi,
Narcissi ueris illa madent lachrymis,
Oebaliiq́; madent iuuenis fragrante cruore,
Qualis uterq́; liquor, cum cecidisset, erat,
Nectareq́; ætherio medicatus, & aëre puro,
Impleret fœtu uersicolore solum.
Sed me, iure meo libantem mellea labra,
Ingratæ socium ne prohibete fauis.
Non etiam totas auidæ distendite cellas,
Arescant Dominæ ne semel ora meæ,
Basiaq́; impressans siccis sitientia labris,
Garrulus indicij triste feram precium:
Heu, non et stimulis compungite molle labellum:
Ex oculis stimulos uibrat & illa pareis.
Credite, non ullum patietur uulnus inultum:
Leniter innocuæ mella legatis apes.

IN IOANNIS SECVNDI
Basia,

ANDREAE ALCIATI
Iurisconsulti
EPIGRAMMA.

EXtremum si, post tot dulcia basia, finem
Neæra conceßit tibi,
Quin illum potius celebras: nocteisq; beatas
Ad alta tollis sidera?
Si non cōceßit, & adhuc tua meßis in herba est,
Quo tot cataglottismata?
O segnem Veneris tyronem, & perdere dignum
Quæ iam recepit præmia.

IOAN-

IOANNIS SECVNDI HAGIENSIS
Epistolarum, Liber Primus.

AD EVERARDVM FRATREM *Epistola Prima.*

I Te salutatum, sine me, mea carmina fratrem,
Cur mihi nunc versus nō datur esse meos?
Ite leues elegi, nec uos iuisse pigebit,
Ite citi, doctam iam dabit ille manum.
Moxq; resignatos placida uos audiet aure
Narranteis animi nuncia certa mei.
Hæc igitur nostro referetis nomine fratri,
O, ego q̄ uobis demptum onus hoc cupiam?
Me retinet salsis infausta Valachria terris,
Oceanus tumidis quam uagus ambit aquis.
Nulla ubi uox auiū, pelagi strepit ūdiq; murmur
Cælum etiam larga desuper urget aqua.
Flat Boreas, dubiusq; Notus, flat frigidus Eurus
Felices Zephyri nil ubi iuris habent,
Proq; tuis ubi carminibus, philomela canora,
Turpis in obscoena rana coaxat aqua. (nō
Si quæret quid agam, nāq; hoc quæret scio, quòd
Sum simul hoc doleo, cætera lætus ago.

Quódq; magis placeat, pater illi saluus & oĩs
Turba ualet, morbos nec timet illa graueis.
Mitior & nobis hæc terra futura uidetur,
Nempe semel nostris exaturata malis.
Quòd reliquum, Icarias dices meditarier alas,
Quis poßim liquidas rite secare uias,
Et subito optatas nouus ales cernere sedeis,
Oráq; germani cernere chara mei.
Talia nũc meditor, modo quis mihi Dedal9 adsit
Qui pennas humeris applicet arte meis.
Non ego uentosis peterem sublimia plumis,
Vectus ad igniferi feruida regna Dei,
Nec Zelandiaco facerem noua nomina ponto,
Sed sequerer monitus Dædale magne tuos,
Quod si non dabitur, naturáq; dura repugnans
Non patitur uetitas nos penetrare uias,
Attamen haud longo post illum tempore cernam,
Aduectus celeri per freta uasta rate.

AD EVNDEM
Epistola Secunda.

MVsa ades huc, Phrysias procul hinc, procul ibis ad urbeis,
Per syluas, urbeis, per mare, per fluuios,
Nec te longinquas pigeat uolitare per oras,
Est ubi barbarico proxima terra solo,

Terra

Terra procul gelido ſeptem ſubiecta trioni,
Terra procelloſis frigida quaßa uadis:
Nec refugi mores faciant, aut grandia uerba,
Quo minus incepta progrediare uia:
Certa ſacros uates terris habitare profanis,
Numina Muſarum qui ueneranda colant.
Certa tuas illuc quoq; cõmigraße Sorores,
Deſerta uitrea pridem Helyconis aqua,
Ex quo, Germanos uates celeberrimus inter,
Rudolphus Phryſij lausq́; decusq́; ſoli,
Dulcia contentis modulatus carmina neruis,
Traxit Apollineas in ſua uota deas.
Cui modo ſucceßit terra nutritus eadem
Hermanus ſtudij factus ad omne genus
Hompius, Auſonijs rediens qui nuper ab oris,
Doctas Romanæ rettulit urbis opes.
Nõ minor heic ueſtræ fuerit mox gloria turbæ,
Gloria erit patrio nec minor ille ſolo.
Quid petis ulterius? cuius modo limina uiſes
Aonias adamat frater & ipſe Deas:
Et poterat uiridi ſacra cingere tempora lauro,
Natus ad Orpheæ garrula fila lyræ,
Maluit at tetricæ ſtudijs uigilare Mineruæ,
Et colere Aſtreæ numina cælipetæ,
Et iactare foro ſtrepitantia uerba diſerto,
Nunc etiam populo reddere iura truci.

Nec tamē ergo minus Musas ueneratur, amatq;,
Hæ requies feßi pectoris una manent:
His sese oblectat cum magna negocia liquit,
Atq; à dicundo iure subinde uacat.
Ergo, age, carpe uiam, donec Leouardia cernes
Cominus informi mœnia structa modo.
Hic cursus, hic meta tui est, hanc incolit urbem
Pars animi maior, pars meliorq; mei
Germanus, nullis animo delebilis annis,
Siue ego quod nunc sum, siue ego puluis ero.
Huius ad optatas postq̃ perueneris ædeis,
Ostendes Iani nomina nota sui:
Quæ simul ac cernet, dilecti symbola fratris,
Ibit in amplexus protinus ille tuos.
Mox quid agā, q̄d mater agat, genitorq; rogabit
Quid fratres, quid agat deniq; tota domus.
Viuere quos saluos dices, eademq; precari
Aeternum domui, uel meliora suæ.
Mox ubi cognoris ualeat quid et ipse, quid uxor,
Quid dulces nati turba minuta gerant,
Ante precata uiro, qui nunc nouus annus iniuit
Illi ut felici sidere totus eat,
Longinquum reuocabis iter, quáq; iueris, illâc
Ad nos seu terra, seu remeabis aqua.

AD EVNDEM Epistola Tertia.

Salue-

SAlueto quãtumq; cupis, quantumq; mereris,
Et domui ueniant omnia læta t..æ.
Accepiſse reor (nam iam tibi miſimus olim)
Sculpta per inſuetas plumbea dona manus,
Quæ referũt patrios, parua ſub imagine uultus,
Cernere quos uobis dulce, putamus, erit.
Scilicet, eſt aliquid uel ſic dilecta tueri,
Inuida quæ nobis ſors rapit ora procul.
Sic ego te cupiam, ſic coniugis ora uidere,
Quantula de uobis pars tamen illa foret?
Sed meliora feret uoluendum tempus, & hora,
Qua dabitur toto mox mihi fratre frui.
Quæ notas audire dabit, quæ reddere uoces,
Interea celeres currite Solis equi.
Tũc mihi narrabis (dulce eſt meminiſse malorũ)
Triſtia penè oculis tartara uiſa tuis,
Rimoſamq; ratem, Nautam, maneisq; uetuſtos,
Tantalon, & uiuax cui iecur ales edit,
Et qui uoluit adhuc ſemper reuolubile pondus,
Et quibus æternis colla premuntur aquis.
Tunc, cum ſudoris ignoti triſte uenenum
Vrgeret uapido bis tua membra thoro,
Furuaq; cœpiſset Stygio ſacra dona marito
Fatalem crinem uellere Perſephone.
Multaq; prætcrea, quæ differo tempus in illud,
Aduehat alatis quod cito Phœbus equis.

AD EVNDEM
Epistola Quarta.

ECce manũ chartæ calamũq; admouimus: udũ
Fratri aliquid nos uis scribere Musa: iube
Musa iube, cessas: titubas: hæresq;: quid istuc:
Vsq; adeo nihil est, quod legat ille, tibi:
Nos igitur chartis calamum remouemus: & iste
Ibit in hoc scriptis non oneratus iter:
Non ita, sed potius schedam sic tradat inanem
Nuncius, hoc fratri non leue munus erit.
Triste nihil domui sciet accessisse paternæ,
Meq; satis memorem sentiet esse sui.
Artis huic aliquid nostræ si iungimus, & quod
Carmen in Augustum condidimus tumulum:
Nil petet ulterius, licet anno ineunte recenti
Larga dari soleant munera, larga capi.

AD ISSAABELLAM, SORO-rem Virginẽ sacram.

Epistola Quinta.

SAlue, ò, fœminei, soror, unica gloria sexus,
Inferior nullis Issaabella uiris.
Gaudia quanta mihi, quantum iniecêre stuporẽ,
Depicta articulis uerba latina tuis:

Quam

Quàm piaé q̃ lepidaé & q̃ melleaé q́q; uenustaé
Quàm doctaé & cunctis illa polita modisé
O, quoties lecta illa mihi, quotiesq; relecta,
Nec satiare oculos, nec potuêre animum.
Macte animo, similem nullã cui nostra tulerũt,
Forte dabant olim sæcula prisca pareis.
Credo, æquare suum poterat quæ carmine patrẽ
Inclyta Nasonis filia talis erat.
Tullia talis erat, docto dilecta parenti:
Talis erat Gracchos quæ tulit illa duos.
Sperare hac qualem licuißet ab arbore fructũ,
Nî tam non apta consita staret humoé

AD CAROLVM Sucquetum Epistola Sexta.

CArole, quo nullos duce et auspice ferre la-
Nec renuã duræ mortis inire uias, (bores,
Alpinas qui cum libeat contemnere ualleis,
Quas niuis æternæ cana tegunt maria.
Cum quo uicino peragrem loca torrida sole,
Quæq; rigent longo non habitata gelu,
Quà deserta manent nullis freta nota carinis,
Terraq; non ullo uomere secta iacet.
Prouida ni timidi remorentur uerba parentis,
Spernere quæ pietas officiosa uetat,

Falci-

Falciferiq; ſenis graue rebus in omnibus aſtrũ,
Et deus & ſeries omnis iniqua poli.
Túne igitur Latio felix uerſaberis orbe,
Inter honoratos artificesq; uiros?
Nos in barbaria uirideis ſocorditer annos
Perdere cogemur? non ita fata uelint,
Quæ ſatiata reor, quod te fraudamur eunte,
Deponent odium, nec mora longa manet.
Ante dies multos ueſtigia chara ſequemur,
Tempora fortunæ cum melioris erunt.
Interea uiuas, qua uiuere ſorte mereris,
O, animo ſemper ſedem habiture meo,
Agnina ſeu iubar hoc inter uiuentia cernam,
Regna deæ Siculæ ſeu tenebroſa colam.

AD IOANNEM DANTISCVM
Præſulem Culmenſem, eundemq; Poëtam.

Epiſtola Septima.

LAus Vatum, laus magna uirûm quos infula ueſtit,
Ore melos Getico qui Latiale ſonas:
In quem curarum bona pars ſecura recumbit
Regis, Sarmatidum cui famulatur humus.

Hoſpite

Hoſpite quo Scaldis ſeſe miratur, & Iſtri
Gurgitibus tumidis iam putat ire parem.
Hóc ne meas arteis etiam Dantiſce manebat,
Vt traducendæ te quoq; teſte forent?
Hei mihi, quid ſperas à cælatore poëta?
Et cui uix primo tempora uere tepent?
Iſtam aciem paſcat ſi quid reſtabit ab æuo
Phydiacæ quondam quo uiguêre manus:
Cum Venus ipſa, ſuæ decus admirata figuræ,
Dixit, Praxiteli uiſa ubi nuda fui?
Cum poterant duri lapides molleſcere ferro,
Vuaq; certanteis picta uocabat aueis,
Suſpenſosq; animos ſperata uoce, tenebat
Dædalus in tabula uerſicolore liquor.
Auſus ego tentare nouas temerarius arteis,
Vix infauſta rego cæla negante manu.
Felix plebeios ſi tantum ſculpere uultus
Dextera & ulterius non foret auſa uehi:
Obſcuris cum nominibus neglecta iaceret,
Non hominum uarijs ſubdita iudicijs,
Cum domini pallore ſui, male nobilis eſſet:
Sed quid ego hæc autē? ſera querela mea eſt.
E manibus noſtris dudum uaga currit imago,
Quæ pia Cæſarei numinis ora tenet.
Nec ſatis eſt illud, cupit hāc Dantiſcus habere,
Ille cui quicq̄ ſit renuiſſe nephas.

Accipe

Accipe, magne pater, tua iußa capeßere fas est,
Tecum age, si lædet lumina forma rudis.
Mittimus in multas trãsfusum Cæsara formas,
Sic te uelle, mihi dixerat ille tuus
Lædeus uates, Iuuenis dignißimus, in quem
Pars tibi diffusi multa fauoris eat:
Qui sic ore modos, & acuta temperat aure,
Vt cycnum melius non potuiße rear
Illum, Lædeis olim qui fusus in ulnis,
Velauit niueo corpore furta Iouis.
Mittimus & quædam, quæ te fortaße iuuabunt,
Inter quæ Dominæ sit quoq; forma meæ,
Dilectæ Dominæ, Venerem cui cedere Mauors
Noluit, hinc cæli non bene rexit iter.
Hic quoq; flammiuomis oculis formosa latebit
Vatis amatoris Iulia sculpta manu,
Iulia, quæ nostris uiuat celebrata camœnis,
Donec Amor gemitus nesciet, & lachrymas.

AD ANSOVINVM MEDICEM PERVSINVM, Iurisconf.

Epistola Octaua.

Vnde

VNde leues ueniãt tua ſub ſacraria Muſæ,
Ara ubi librantis ſtat ueneranda Deæ,
Quisuè uerecundas, quæris, petulantius ire
Iuſſerit? herboſo à rure tulêre pedem.
Mittit Ioannes, quem ſi te noſſe negabis,
Ignotum ſcit te non tamen eſſe ſibi,
Tempore iam ex illo, cum te mirata docentem,
Hæſit in aſpectu concio magna tuo:
Adq; tuas uoces uocem tenuêre tot ora,
Nulla niſi laudes quòd tacuere tuas:
Sed tibi certatim tacito applauſère ſuſurro,
Pars ubi tum turbæ parua ſtupentis eram:
Et tua, dicebam, ueniant ad pulpita longè
Gallica quos, & quos terra Latina docet.
Legibus, Anſouine, potens & diuite lingua,
Vnus in Alciati ſede decenter ades.
Tu deſyderium tanti lenire magiſtri
Visq;, potesq; ſimul, ſed quoq; fata uelint.
Fata recuſarunt uotis accedere noſtris,
Atra lues ſerpit per fora, perq; uias.
Itur in exilium, ſtant auditoria clauſa,
Mutaq; non poſſunt uel ſua damna queri.
Hæc inter, nobis ſpes fulſerat optima nuper,
Tecum communi uiuere poſſe caſa.
O, niueam quæ tot uexiſſet commoda lucem,
Felicem qui te, ſeu tenuiſſet ager,

Siue

Siue niger lucus, iam tum ſacer ille futurus,
Fons tibi ſeu uitreis ora rigaßet aquis,
Murmure te tremulo riui, te flatibus aura,
Teq́; per innumeras ſylua uocabat aueis.
Aequabat properè diſtinctos uua colores,
Viſa uocare tuas ad ſua dona manus.
Aſt alio te fata uocant, patriæq́; ſuauis
Ardor, & Auſonidûm te remoratur humus:
Quæ tibi uictriceis, nutrit lætißima lauros,
Implicitura tuæ debita ſerta comæ.
Nos quoq; quo fortuna uocet dubitamus, et hoſce
Forte breui dulceis deſtituemus agros.
Atq́; utinam ceßent diræ contagia peſtis,
Linquat & Alciati febris iniqua caput:
Atq́; iterum reſonet ſolitis Academia linguis,
Non iſto potior terra ſit ulla ſolo.

AD VIGLIVM ZVICHEMVM
Phriſium Iuriſconſ.

Epiſtola Nona.

BItturigum muris infectis tabe rapaci,
Qua dulces animas tot poſuêre uiri,
Totq́; genas, roſea & pallenteis ora puellæ.
Lurida tranſnarunt ſtagna nigrantis aquæ,
Exul

Exul ab urbe diu Menetouica rura tenebam,
Exilij socius (quàm bene?) frater erat:
Cum quo communi partibar fata dolore,
Plus solito tristi pectore multa mouens.
Qualia perpetimur, patriæ qui dulcibus aruis
Hospita prætulimus tecta, uiasq; sequi.
Tristia multa meo sub pectore condensabam,
Inq; meas cladeis ingeniosus eram.
Languida confecti patris occurrebat imago,
Qui, tũc cum miserum liquimus, æger erat.
Matris inexpletæ mentem subière querelæ,
Seu moriente uiro, siue trahente necem:
Omnia funesti præbebant omina casus,
Mens est uicini saga subinde mali.
Fluctibus æquoreis agitatis flamine nullo,
Nauita uersandas turbine nouit aquas.
Nos quoq;, perculsi mœstam sine uulnere mentẽ,
Heu, ueniunt nostræ flabra maligna rati
Diximus, & longas querula in suspiria nocteis
Traximus, & nigros per loca sola dies.
Has inter curas tua, mellitißime Vigli,
Candida felici litera uenit aue.
Aspexi, & subito sensi per membra calorem,
Et rubor in toto plurimus ore fuit.
Necdum certus eram, cuius foret illa sodalis,
Pectoris hanc chari sed fore certus eram.

 Prodi-

Prodidit at dea te, quæ te iam prodidit orbi,
Virgineam rutila caßide pressa comam.
Felix quæ signat quos dictat & ipsa libellos,
Et micat in digito gemmea forma tuo.
Hanc ubi conspexi, certè hic est Viglius, inq̃,
Et tanti ueteris cura sodalis erat?
Vt sibi de charis tantum decerperet horis,
Huius longinquis quod daret alloquijs?
Protinus abrumpens chartæ retinacula, uidi
Nomen, honoratum quod mihi semper erit.
Pectore dein auido dulcißima uerba uoraui,
Quæ mihi lætitiæ caussa perennis erunt.
Quorum tunc nobis sensum patiemur abesse,
Corpore ab hoc animam quom patiemur agi.
Illa semel magnos mihi discussere dolores,
Illa legam, quoties non bene lætus ero.
Nãq; uelut densa quibus est iter arbore clausũ,
Ducit ubi incertos semita falsa pedes,
Inq; uias uarias uestigia circumflectit,
Semper & exponit deteriore loco,
Visa per angustam rimam, seu uisa uideri
Plana graueis animos arua repente leuant:
Talis in his tenebris tua uenit epistola nostris
Nigraq; suffudit lumina luce noua,
Candidior nocteis primum treis sole secuto,
Alcmenæ è thalamis astra petente Deo.

His

His ego delitijs seu pondera diuitis auri?
Purpurei spoliũ n seu maris ante feram?
Quasq; tulit flauas toties Campania messeis?
Quęq; tulit toties uina Falernus ager?
Non ego sum talis, nec sic alienor ab illis
Tinnula quæ liquido uertice plectra mouent,
Nec, mihi quæ tribuũt quæ non agnoscere possũ
Illa mihi precij uerba minoris erunt.
Dicta mihi credam, fuero quom dignior illis,
Interea affectus sint mihi signa tui.
Ne tamen ignores quem te dignaris amico,
Deceptum ne te forte queraris, habe.
Nõ est q Fabios, Gracchos, Scyllasuè loquatur,
Sitq; peregrina ciuis in Armenia,
Et quotus a primo Croesus spoliauerit orbem
Nouerit, & quanto sole calescat Arabs,
Aut qui multa fori uariantis iura notarit,
Aut qui Pegasea labra rigarit aqua,
Non tecum ingenio, tecum contendet amore,
Legibus his dextram dat tibi, datq; fidem,
Quam non ulla sua rumpent uertigine secla,
Nullaq; diuellent inter utrunq; loca.
Annuis, & talem non aspernaris amicum,
Annuit intonsa Phœbus & ipse coma,
Et dixit, rata sint hæc fœdera dum mihi duris
Barba genis, nullus fronte capillus erit.

O, igitur, nullos animo delende per annos,
An tecum fandi tam cito finis erit?
Nec tibi fortunæ patefient omnia nostræ,
Siue leuet, pressa seu grauet illa manu?
Scribere consuemus quo delectentur amici,
Primus eris gemitu qui feriare meo,
Dignus nullorum qui spectes ora dolentum,
Cunctaq́; cum risu tempora lucis agas.
Non tua damna leges, at maxima dãna tuorum,
Quæ tibi sunt proprijs non leuiora malis.
Deseruit nostras spes, & migrauit in altum,
Hei mihi, tarda negat dicere lingua, pater.
Nec nobis licuit quæ munera debebamus
Reddere, suprema, non iteranda, die.
Iam iam claudendis mandata excerpere labris,
Et cilia extinctis obdere luminibus,
Et deploratum tumulo componere corpus
Molliter, & uiolis spargere triste solum,
Longæuasq́; notas memori mandare sepulchro,
Quas uideat properans, & remoretur iter
Hospes, & humenteis ægrè compescat ocellos,
Et dicat, cinis hic nobile pectus erat.
Hoc fuit, hoc igitur, quod tot monuêre dolores,
Visaq́; germano somnia, uisa mihi.
In quibus, hac ipsa nobis oblatus in urbe,
Visus erat senium iam posuisse suum,

Et florere nouo nimium iuueniliter æuo.
Floret, at, heu, nostris aruit ille bonis.
Floreat, & uirideis annos in ualle resumat,
Myrtea qua longo uere tepescit humus.
Nos humiles animæ externo repemus in orbe,
Damnati lachrymis, cladibus, exilio:
Felices solis, si quos numeramus, amicis,
Qui stabiles uere sint, similesq; tui.
Hæc ego non potui, qua nuis lachry nosa, tacere:
Forsitan huc tristes me rapuère modi,
Nataq; flebilibus tantum miseranda querelis
Paßibus imparibus quæ Dea frangit iter.
Scilicet hoc uultu quom nos Elegeïa uidit,
Credidit ad luctus se tumulosq; rapi:
Nec mora, compositos dissoluit mœsta capillos,
Nec mora, cupressum mouit utraq; manu,
Funereasq; faceis circum mea pulpita uidi:
Quid facerem? potui nil, nisi quale uides.

AD IOACHIMVM POLITEN

Epistola Decima.

NVnq; ubi manibus sese tua litera nostri
Obtulit, & cupidis auribus hausta fuit,
Tunc subijsse meum plenissima gaudia pectus
Credis, & inmemorem pene fuisse mei?
Qualem animum uidi? uel qualia carmina legi
Carmina Apollineis emodulata sonis.
A quibus & titulos & nomina deme locorum
Naso sua dicet hæc perarata manu.
Hæc quoq; blanda uidens operosi musa Proper.
Inijciet dominas in tua scripta manus.
Sed quid ego uenerer diuini carminis artem?
Maius ibi quiddam, quo caperemur, erat,
Illic exemplar synceri lucet amoris,
Qualis Saturni tempore rarus erat,
Qualis erat iuuenis Phocæi, qualis Orestis,
Hic cum pro socio uellet, & ille, mori.
Hunc ego non redamē, nō hunc cōplectar amic
Altera pars animæ non erit iste meæ?
Inuida sed rebusq; hominum contraria fata
Cur non unanimeis urbs tenet una duos?
Non ullum nobis simulachrum maius haberet
Illæsæ fidei uiuida posteritas,
Non tibi me frustra tua somnia sæpe reducu
Et tibi: ara mei non memor hora uenit,
Ignibus æthereis hæc est uis insita quondam,
Absenteis tacito sidere multa monent.

Annè putas uacuum ſine te mihi tempus abire?
Semper in obtutu ſtas Ioachime meo.
Stāt tecū dulces, quorū es pars magna, ſodales,
Mens quibus à nobis non aliena fuit.
Si toties aliquid de me tibi ſomnia narrant,
Noſtra tui quoties pectora tangit amor,
Morpheus haud alio uultu te uiſat oportet
Quā noſtro, aut ſimilis ſi qua figura meæ eſt,
Si tibi transfundunt affectus numina noſtros,
Sæpe fatigamus ſidera, ſæpe deos,
Teq́; fatigamus, cui forſan dulcius eſſet
Conterere in cura commodiore diem.
Iam potes è noſtris feſſus quoq́; uerſibus eſſe,
Et breuius cuperes me, meliusq́; loqui.
Forſitan & chartam uoluendo ſæpe tuèris,
Quod ſis emenſus, quod tibi reſtet, iter,
Perfer, & obdura, tu carmina noſtra petebas,
Scilicet, illa putans plena ſale, & Venere:
Ergo alacri uultu lege, nec mala dixeris eſſe,
Illa ſed auriculis finge placere tuis,
Vtq́; potes, lauda, gemino ne angare dolore,
Verſiculisq́; meis, iudicioq́; tuo.
Quod ſi digna tuis ferrem tibi præmia uotis,
Et niſi, q̄ tibi tu, mitior ipſe forem,
Dij magni, quantum horribilem: ſacrūq́; libellū?
Carminis acciperes quanta uenena mei?

Sed te, correctum leuiter, dimittere certum est,
Vt minimo discas cautior esse malo.
Ascribam tantum, quod, opinor, scire laboras,
Quæ uia sit uitæ nunc ineunda mihi.
Me mea ad Herculeas *inuitant fata columnas,*
Languida quâ Phœbi *plaustra cadentis eũt,*
Inde alias forte, atq; alias peragrabimus oras,
Hoc est humanæ conditionis opus.
Et certè iuuat hoc, ut cum me fata reposcent,
Cedere perspecto lenius orbe queam.
Multos longinquo fortuna beauit in orbe,
In quorum numero me quoq; forsan habet.
Multos crudeli fato sine honore iacenteis
Dira peregrina uix bene texit humo.
Quis scit an illorũ numero quoq; forsitan addat?
Nec sinat in patria me regione mori?
Vt mea transcurrat contemnens ossa uiator,
Ignotumq; oculo nomen eunte legat,
Et dicat, patria quis te mutare relicta
Ferventeis alio sole coëgit agros?
Ante foreis Dominæ melius tumulasset inertem
Pars superiniecti non onerosa soli.

AD SIBRANDVM
Occonem

episto-

Epistola Vndecima.

QVem sibi de multis iunxisse sodalibus unum
Antiqua uoluit perpetuaq; fide,
Hanc tibi tam longè mittit Sibrande salutem,
Ianus, & inquirit sedulus ecquid agas?
Num ualeas, sortisq; tuæ sine nube sinistra,
Hæc tibi florentis tempora ueris eant?
Nam sine me, memini, mihi te narrare solebas
Ducturum mœstos & sine sole dies,
Qui nunc in uana me sollicitudine rides,
Et memor in lætis uix potes esse mei.
Inq; sinu dominæ lenta ceruice recumbis,
Oreq; de roseo mellea dicta legis:
Qualia deposuit amoto uerba marito
Pastoris Phrygij Tyndaris in gremium.
Aut tentas uarias, domina ridente, choreas,
Aut studijs alacer dulcibus inuigilans,
Colligis à magno legum decreta magistro,
Vnde tibi uitæ fama sequentis eat.
Interea nostri tantum à te cura receßit,
Quantum de Ligeris flumine Scaldis abest.
Hoc ego uaticinor, sed si mihi diceret idem
Cynthius, oraclo non foret ulla fides.
Non ego Dodonæ dicenti talia credam,
Tu quoq; si iures per sacra perq; deos,

Et probus & uerax longo mihi cognitus usu,
Scilicet hoc uno nomine uanus eris.
Te mihi iunxerunt niuei, sine crimine, mores,
Simplicitasq; sagax, ingenuusq; pudor,
Et bene nota fides, & candor frontis honestæ,
Et studia, á studijs non aliena meis.
Addidit his tacitos nutus, motusq; benignos,
Et nodo uinctum duxit utrumq; pari
Natura omnipotens, & si quod numen amicis
Præsidet, & sanctas iungit amicitias
Artibus occultis, Puerîq; uolatilis instar,
Tela gerit pharetra forsan acuta graui.
Credo equidē, uenis hominum quoq; spicula mer-
Ventilat accensas & deus ille faceis. (git,
At non uentosis huc illuc fertur ab alis,
Explorat dubio nec pede cœcus iter.
Prouidus arcana tangit præcordia flamma,
Concordis uitæ quam tenor unus alit.
Qua sine fraterni languescit nodus amoris,
Nec bene natorum cum patre constat amor.
Quod nisi me fallo, quisquis fuit ille deorum,
Coniunxit nostras complicuitq; manus,
Cum primum patrio prouectus ab orbe subisses
Docta uetustorum mœnia Biturigum.
Tunc ego te uidi, tunc tecum pauca locuto
Spes inconcussæ uenit amicitiæ:

Tu quoq; uisus eras uotis accedere nostris,
Et sensu tacito iam bene uelle mihi,
Forsitan haud alijs pepigerunt fœdera sacris,
Ad quorum stupuit Cerberus ipse fidem:
Cum, uiuus uiuum Theseus comitatus amicum,
Transiuit Stygias, & remeauit, aquas.
Tempore liuescit sublimi uitis in ulmo,
Tempore florenteis spica colorat agros,
Tempore distincto signantur poma rubore,
Flumina temporibus, tempore crescit amor:
Hei cur non nostri, quid enim iucundius esset?
Tempora conuictus plura dedêre dei?
Exemplum canis essemus uterq; capillis
Rarum seruatæ semper amicitiæ.
Nunc uia, nunc montes, & cũ tot flumina syluis
Mœnia diuisos & numerosa tenent.
Diuidat & tellus & corpora diuidat æquor,
At præsens animus hic tibi semper erit.
Ille uel immensi peragrauerit inuia ponti,
Et loca quæ nullo sunt pede tacta prius.
Ille per obstanteis muros, obstantia claustra,
Ingreditur longum clam taciturnus iter,
Bitturigumq; procul mediam delatus in urbem:
Sibrandum subito sistitur ante suum:
Et tecum solitis fallit sermonibus horam.
Euocat in nostros te quoq; sæpe lareis,

Ac

Ac laribus uestris post tempora pauca reponit,
Et tecum longas itq; reditq; uias.
Qualiter in somnis uarijs simulachra figuris
Inuisunt nostros & recreant animos.
Est sua præteritis in rebus sæpe uoluptas,
Tota nec aufugiunt quæ placuêre semel.
Arua, semel pinguis quæ fluminis unda rigauit,
Dona diu retinent aufugientis aquæ.
Nos quoq;, qui nuper tot chara reliquimus istic,
Temporis axacti sensus & umbra iuuat.
Ante meos oculos semper tua currit imago,
Vmbra leuis corpus currit ut ante suum,
Aureus à tergo fudit cum lumina Titan.
Fallor? an & nostri uos quoq; cura subit?
Et longè positi uultum reuocatis amici?
Et tibi rara mei non memor hora uenit?
Siue aliquid de me clausum sub pectore seruas,
Omnia nobiscum seu uia longa tulit:
Viue, & amicitias simileis tibi collige nostræ,
Quæ minuant uitæ tædia longa tuæ.
Scilicet, hoc miseris deus unum dulce reliquit,
Solamen cunctis & dedit esse malis,
Semper habere aliquem cum quo cõiũgere possis
Siue tuos lusus, seria siue tua.
Hoc cuicunq; datum est, nunq̃ sua fata gemendo,
Inuidiã toti mouerit ille polo.

Sed

Sed bene decursæ gauisus tramite lucis,
Laudabit grato carmine sæpe Iouem,
Qui dederit uitæ primum cognoscere fructum,
Quo sine, me certè, gaudia nulla iuuant:
Non mensæ licet ipse suæ me Iupiter addens
Det Ganymedæa pocula mixta manu.
Nūc quoniam inprimis scio te cognoscere uelle,
Et quid agā, & quorsum me mea fata uocēt,
Imus ad occidui longinqua cubilia solis,
Quâ niger auriferas potat Iberus aquas.
Dij mihi iucundos illic reperire sodaleis
Dent, mihi consimileis, nec sibi dißimileis,
Sed simileisq; tibi, simileisq; sodalibus illis,
Quos mihi præcipuos Celtica seruat humus.
Tunc mihi nec longæq; uiæ longiq; labores,
Nec grauis infesto sidere Phœbus erit.
At tibi tranquillos annos fortuna parauit,
Et dotata domi gaudia seruat Hymen.
Ante tuos uiues lætus conuiua penateis,
Quicquid eris, memorem te iuuet esse mei.
Et seu læta tuis uenient, seu tristia fatis,
Dicere, quàm longè nunc mihi Ianus abest!
Participem nostri sese daret ille doloris,
Diuideret mecum gaudia sorte pari.

AD PETRVM *Clericum.*

episto-

EPISTOLA
Duodecima.

MVſæ ſidereo ſoboles iucunda parenti,
Afflictis requies unica pectoribus,
Roſcida quæ liquidis perſtrĩgitis ãtra ſuſurris
Fida meas ſemper turba ſecuta uias,
Vſq; fatigati deuexa cubilia Phœbi,
Quæ Tagus irrorat diuite flauus aqua.
Mecum quæ toties ſterili recubaſtis arena,
In deſertorum montibus Arragonum,
Non ad aquæ curuo ſerpenteis tramite riuos,
Mollis ubi in patulos ſternitur herba thoros,
Et tremula rami prætexunt deſuper umbra
Regna natatricum uitrea Naïadum,
Sed quâ ſicca graui tellus exhauſta calore,
Aßiduè duros uertitur in lapides.
Ecquæ de uobis alio diſcedere geſtit?
Arnaq; ferre ſacros per meliora pedes?
Ad fortunatam Belgarum mitteris urbem,
Qua nil ſplend dius ſpectat uterq; polus?
Huc ades, & cinctæ curſus imitata Dianæ,
In nodum fuſas coge Thalia comas.
Aërijsq; uijs pernici labere penna,
Et pete Macliniæ mœnia clara meæ;
Deq; tibi notis compella uatibus illum,
Qui niueum fuſca ſub cute pectus habet?

Pectus

Pectus candidula pellucidius crystallo,
Dignus fortuna candidiore frui.
Notior hoc non est, sed nec tibi gratior ullus,
Insistis longæ nunc, scio, prona uiæ.
Impatiensq; moræ uix iam mandata requiris,
Quæ tecum nostro nomine pauca feras.
Viuere me dices, nam quo uiuamus in orbe
Perdidicit proprijs callidus ille malis,
Sæpe mihi fastum gentis narrare proteruæ
Suetus, & exilij tædia multa sui.
Cuncta tamen nobis fratris præsentia chari
Lenit, & unanimi fœdere sancta fides,
Ludimus, & lento perfundimns aspera risu,
Inq; casa regum marmora despicimus,
Nec de mille malis quicquam me durius angit,
Quàm quòd abest oculis tam procul ille meis,
Cuius ego lusus, & cuius seria noui,
Qui nouit lusus, seria quiq; mea.
Carmine qui nomen celebris retinebit in illo
Quo cantata meæ lumina sunt Dominæ.
Hoc mihi purpureis dictatum blanda labellis
Cypria per populos & freta longa feret.
Fallor? an hinc famæ surgunt primordia nostræ?
Parsq; meæ laudis magna feretur Amor?
Omnia principijs insunt, Amaryllide lusa
Martia personuit Tityrus arma uirûm

Illa

Illa igitur magnis Aeneæ clara sub armis
Viuit, Regina nec minor est Tyria.
Nos quoq; maius opus, sed nõ tã grãde canemus;
Dulcis ut in tenebras corruat ille labor:
Iuncta sed in parua uiuent tria nomina charta,
Quæ legat ignota cuspide tactus amans,
Concordeisq; graui gemitu ueneretur amores,
Et mollem nostris mânibus optet humum.
Annuit his Phœbusq; pater, doctæq; Sorores,
Bacchus cornigerum mouit & ipse caput.
Seu manet hæc illum, seu sors diuersa libellum,
Multus at in nostro carmine Petrus erit.
Mollis in illius surgit mihi nomine uersus,
Crescit & in celeres pagina longa pedes.
Tunc dulces subeunt curæ, tunc uerna iuuentæ
Tẽpora, & in lachrymas nata puella meas.
Vulnere cum mecum langueret mœstus eodem,
Eq; suis gemeret cladibus, eq; meis.
Eq; meis gemerem flammis, flammisq; sodalis,
Mouerat ex una quas face blandus Amor.
Vnaq; nutribat facies, quæ sæpe dolores
Mentibus, heu, nostris, gaudia sæpe tulit.
Sed quid præteritæ reuocamus tempora uitæ?
Turbine quæ rapido uertit iniqua dies?
Præteriti memores, quantum meminiße iuuabit,
Carpamus uolucris dona diurna moræ.

Hei

Hei mihi. dum repeto ueteres ignarus amores,
Fugit ab aſpectu rapta Thalia meo.
Imperfecta ferens tenueis mandata per auras,
Præcipitiq; petit regna beata pede.
Cætera cũ charta tibi dextera noſtra loquetur,
Petre ſodalitij pars numeroſa mei.
Materiam riſus, nam ſic Iucunde mereris,
Montibus in noſtris carmina luſa damus.
In quibus omnigenos Regina Pecunia luxus
Explicat, & nitidas emicat inter opes.
Qualis in aſpectu latij Cleopatra Tyranni
Sedit diuitijs orbis amicta uagi.
Illam ego cum famulis, illam cum diuite cultu,
Permitto manibus Petre iocoſe tuis.
Iusq; tibi trado, quod in hanc mihi cõpetit, omne,
Et dominum magnæ te facio Dominæ.
Felix augurium, magnarum acceſsio rerum
Iam tibi nimirum, nec mora longa, uenit.
Omina non fallunt, certè non omina uatum,
Illa ſuis uatum ſuggerit ipſe pater.

AD AVGVSTINVM SARA-tum, Hiſpanum.

Epiſtola Decima tertia.

O *Multa*

MVlta quidem noster de te narrauit amicus,
Deq; tuis Musis, deq; tuo genio,
Quam tamen adiecit magnæ post omnia laudi,
Vix bene credendis laus dedit una fidem.
Dixit, amat, Puerumq; colit, cũ Matre, uolucrẽ,
Et uersu teneram nobilitat Dominam:
Iamq; nec argutæ cedit Theresilla Corinnæ,
Cynthia nec Coa tam placet in tunica:
Quod simul ac dixit, subito mihi mentem animumq;
In desiderium uidit abire tui.
Cur ita? quòd credã nullũ, sine Amore magistro
Victuros lepida uoce sonare modos.
Sis felix in amore tuo, cultißime uates,
Et uati facilis sis Theresilla tuo.
Delia sic, Nemesisq;, tuæ non inuida famæ,
Et uocet ad socias Lesbia te choreas.

IOANNIS SECVNDI HAGIENSIS EPISTOLARVM Liber Secundus.

Ad Egidium Buslydium. Epistola Prima.

QVæ tibi p̄ misso grat9 Xenophōte repēdā
Munera, Buslydiæ celeberrima gloria gentis?
Mittemus pateras, gemmas mittemus, & aurū?
Fortunatorum felicia dona uirorum?
Hæc mihi dura negat uultu Rhamnusia toruo,
Hæc eadem uir magne tibi permulta supersunt.
Quidnā igitur dabimus? fortaßis carmina duro
Inconcinna sono stridenti reddere uoce
Possumus, & precium donatis dicere rebus.
Ergo quot oceani latitant sub gurgite pisces,
Quot uolucres agitāt celeres per nubila pēnas,
Quot nutrit uaga terra feras, quot sidera cœlo
Cernuntur nitidā circum rutilantia lunam,
Ver blandū auricomis flores quot gignit ī hortis
Quot profert æstas cerealeis torrida spicas,
Quot modo produxit tumidos in uite racemos
Autūnus genitor, quot dulcia poma, quot idem

Decußit flauas uentoſus ab arbore frondeis,
Quot mō fundet hyēs niueos cū grādine floccos
Tot tibi ſint, pluresq; dato pro munere, grates,
O tibi quāta fuit, quāta eſt quoq;, cura fouē-
Muſarū aßiduè ſtudijs, ſacræq; Mineruæ: (dis
Nec ſatis eße putas factum memorabile fratris,
Illius æterna noti ſuper æthera fama,
Pridem Pierides uitreïs Heliconis ab undis
Ad patrios qui duxit agros, poſuitq; ſuperbo
Marmore laurigeris habitacula ſplēdida Muſis
Louanij decus, & terræ ornamenta Brabantæ.
Quæ nunc cū populis merito certare Latinis
Audet, & ingenijs felix contendere Graijs,
Et ſancta Hæbræûm myſteria pandere Vatum.
Ergo prius uirideis ſpoliabit frōdibus alnos
Ver tepidum, glaciemq; dabit, gelidasq; pruinas,
Floribus & pro purpureïs, herbaq; uirenti,
Obteget incultas niuibusq;, & grandine terras,
Bruma rigens reddet nudatis gramina campis,
Floribus ornabit terram, meſſemq; uidebit,
Luna ſubire uolet fraternos ante labores,
Germanæq; ſuæ nocturnum ſcandere currum
Phœbus, & ignotum cupiet uolitare per orbem,
Agricola infido mandabit ſemina ponto,
Et flauam medijs ſegetem reſecabit in undis,
Buslydiæ gentis quàm ter ueneranda peribunt
Nomi-

Nomina, & eximij morietur fama laboris:
Hoc facient sacri Phoebeïa turba poëtæ,
Cura uiros quibus est, uicturo carmine, claros
Tollere de nigris tenebrosi faucibus Orci,
Et uitam post fata nouam præstare sepultis.
Nos humili interea canimus iuuenilia Musa
Carmina, quæ teneros licuit lusisse per annos,
Quos mihi iam primum fatalia numina Parcæ
Ante dies paucos treis ad tria lustra dederunt.
Forte etiam, pia si faueat modo turba Sororum,
Et deus integri spacium concesserit æui,
Maiori meliora tuba, & grauiora canemus,
Atq; erimus uestræ non ultima buccina laudis.
Tunc, inter nostri mihi tu, uir maxime, secli,
Proximus à primo numerabere Mœcenates.
Interea placido, quæ nunc damus, accipe uultu,
Nosq; tuos inter, quod iam fecisse uidemus,
Sede uel extrema, pergas numerare clienteis.

AD ANDREAM
Bauerium.

Epistola Secunda.

ILle ego, qui tenueis uersus, & inutile carmē,
Hactenus ingratis nimium (nī uera fatebor)

Addictus cecini Musis, florentia longum
Deuius in sterileis consumens tempora curas,
Iam demum scriptisq; tuis, ueroq; potenti
Admonitus, pluteo cunctos ex ordine uates
Deieci, Flaccũq; graue, magnumq; Maronem,
Et quem grandiloquum produxit Corduba ua
Quiq; canit uarias aliena in corpora formas
Mutatas, tenerumq; docet praeceptor Amoren
Mox oratores, uatum cum paupere turba,
Ablatos medio, tenebrosa in parte locaui.
In quorum subière locum Baldiq;, Cyniq;,
Atq; alij, quorum tot barbara nomina Musam
Enarrare piget Latiam, quae cuncta ubi nobis
Visa peracta satis, sed iam quoq; cõuenit, inq̃,
Quam pergã extremũ charis ualedicere Musi
Carmina pauca prius monitori reddere uati:
Ac ueluti, tumidas quondã exturbãdus in unda
Dilectam cytharam tetigit Lesbous Arion,
Sic ego, praeruptum iam descensurus in aequ
Vltima decreram faustae dare carmina chart
Suasoris quibus ingenium laudare poëtae
Mens erat, et uerbis super aethera tollere dign
Iamq;, mihi longo ter Calliopaea uocata
Murmure, constiterat formoso splendida uult
Vocalem manibus cytharam praetendere uisa
At simul ingenteis uidit, longo ordine, libros,

Sarci

Sarcina qui ualido poßint grauis esse elephanto,
Proq; Marone suo reperit ignotaq; uerba,
Ignotasq; notas, & barbara nomina mille,
Obstupuit, calamumq; meum frustrata receßit.
Ergo, tuis si digna minus damus optime Vates,
Tecũ age, qui tãto miserum in discrimine ponis.

AD IOANNEM SCHORELLIVM Pictorem eximium.

Epistola Tertia.

PIctorũ sublimis honos, columenq; uirorum
Artificũ, rudibusq; nouũ decus edite terris,
Qui procul ad patrios orbis monimenta Latini
Fers agros, Rheniq; locas ad flumina Romam:
Accipe Maclinia missas tot ab urbe salutes
Quot nosti uarios tabulæ dare rite colores,
Quot didicisti hominũ diuersas ponere formas,
Pingere quot uerna solitus super arbore frõdeis.
Has tibi dat, Batauis tecum pronatus in agris,
Qui discedenti nuper tibi pauca, Secundus,
Carmina concinuit, deuotæ pignora mentis:
Expectatq; diem, qua tecum cernere clari
Mœnia Traiecti, turritaq; templa deorum

 Poßit

Poßit, & ingentem cæsar quā Carolus arcem
Tutandis posuit populis, Paciq; dicauit.
O felicem illum, si te, monstrante, uidebit
Diuitias, gazasq; tuas, & quicquid in omni
Vel latet Ausonia, uel Dædala Græcia uidit.
Fingimus hæc nobis, sed quidnā fingere prodest
Irrita ueliuolas uento iactanda per undas?
Vsq; adeò Batauis studiosè finibus arcet
Inuida me fati series, & iniqua tyrannis
Fortunæ, quæ diua potens mortalia uersat,
Sed ueniet, ueniet tempus, licet improba pugnet
Læta hoīm Fortuna malis, quod iūgere dextras,
Quod notas audire dabit, quod reddere uoces,
Si quid uota ualent, nec nos tua litera fallit,
Cum te Maclinia iam iam spectabimus urbe.
Interea, celeri Phœbus secet aëra curru:
Noctiuagosq; boues stimulis uaga Luna fatiget.

AD CAROLVM
Sucquetum.

Epistola Quarta.

CArole, quem nondū uisum cogebar amare,
Cōcordeis uenerās laudes ex orbe remoto,

Quas

Quas tibi certatim cœtus cumulabat eorum
Qui mediocre nihil, tantum sublimia norunt
Tollere, non dociles quæ sunt laudanda silere?
Heu, quæ longinquas aduenit fama per oras,
Fama nigrescentum plumarum tegmine pulla,
Funereasq; faceis, atramq; ferens cupressum,
Ora gerens centum, lugubre sonantia carmen,
Absorptum fatis, & , prò dolor, exhalata
Alpinas Sucquetum anima soluisse pruinas.
Ac iuuenile illud, dignum melioribus annis,
Tellure in gelida tabescere corpus, at umbram
Pallidulas iuiße uias, ubi creditur olim
Portitor incanus cariosam uoluere cymbam.
Hæc tota miserum funestæ nuncia cladis
Mente procelloso sic turbine deiecerunt,
Vt uix crediderim simili iacuiße dolore
Confusam Progren, ficta cum in morte sororis
Sumere barbarico iussa est lugubria regi.
Quid facerem dulci iam bis priuatus amico?
Ante quidem, rapto, sed sic ut reddere posset
Si qua dies uotis nostris non lenta faueret:
Nunc, procul in longis iusso dormire tenebris,
Vnde negant oculos uigiles attollere quenq̃.
Quid quererer? tecum mens obsopita iacebat:
Et sine sole dies ibant, sine sidere noctes.
Ah, quoties, hærens in tristi carmine lingua,

Destituit dominum, conantem talia fari:
Te ne, ergo, raptum à patria, charaq; parēte,
Infelix iuuenis, primæuo in ueris honore,
Fata peregrino uoluerunt puluere claudi:
Tamq; cito potuit mors illachrymabilis unca
Falce tuos annos, & spes resecare tuorum:
Hoc, hoc illud erat, quod cum te eduximus urbe,
Quà sinuosa meant opulenti flumina Deli,
Et procul incipiunt Scaldis sentiscere nomen,
Migrantemq; sumus loca per concessa secuti,
Sic alacer, sic lætus eras, teq; ire uideri
Ad connubia dicebas, lætosq; Hymenæos:
Et fortasse tuæ metuebas omina mentis.
Heu, nunc illa iacet legum numerosa sacrarum
Cognitio, mensq; illa nouem deuota deabus,
Et choreæ, et cātus, et quicquid amabile uitæ est
In tabum tellure nigra depressa recumbunt.
Et quorsum nunc cura: laborq; uigil: totiesq;
Lux grauis: & toties nox defraudata sopore:
Scilicet, ut dicat multis è milibus unus
Ah, curas, Sucquete, tuas, longosq; labores
Abstulit hora nocens, & iniqua mersit arena.
Nempe nihil Diuæ potuerunt addere lucis,
Quæ fundunt liquido resides in uertice cantus.
Fila seuera cohors abrupit, terq; tribus, tres
Præualuêre Deæ, Nunc, i, cole sacra Sororum,

Sacra colens, quicunq́; cupis per inertia stagna,
Ad sedeis auidas, & regna tenacia mitti.
Heu fera sæuities, & lex non æqua deorum.
Phœbus ad occasum flammas molitur ab ortu,
Idem, florentis iuuenili ueris ab æuo,
Per rapidos æstus, & pomiferos autumnos,
Prouolat ad senium glaciale uolubilis anni.
Cum semel occœpit arcu pallescere dextro,
Læua senescenti debentur cornua Lunæ.
At nobis miseris incerta stat orbita uitæ:
Et quoties iuuenile decus properata senectus
Occupat, & medio flores languescere uere
Cogit odoratos, opulentaq́; uota caducis
Vellit ab arboribus, truncosq́; relinquit inaneis?
Arenteis truncos, & edaci pabula flammæ?

Talia uoluentem, & tantum non talia fantē
Vidit, & ora quater mutauit menstrua Phœbe:
Solq́; unum cœli spacium complerat, & ignis
Aegocerontæi gelidum peragrauerat orbem,
Quom tandem, Ausonijs quidam delatus ab oris
Me mihi restituit, lachrymosaq́; nuncia dānans,
Sese oculis uidisse suis tua lumina dixit,
Et tetigiße manus, uocemq́; hausiße, nec ulla
Narrauit ueniße tuis incommoda fatis.

Haud aliter stupui, q̃ cum conspexit Orestem
Viuentem Germana, cui funebria dudum

Soluerat

Soluerat, & tristeis defleuerat oßa per aras.
Tunc mihi uisus eras gelidis rediuiuus ab ũbris
Illicitas remeaße uias innabilis undæ.
Et tali iam nolebam caruisse dolore.
Viue tuos annos, & sint tibi mollia fata:
Inq; tuam patriam tibi det fortuna reuerti,
Stipatum Musis, & terris exule diua.
Plectit odoratas tibi Flandria læta corollas
Terra parens, cinctura comam redeuntis Alũni.

AD .M. ANTONIVM CAI- *mum* Mediolanen.

Epistola Quinta.

TV licet, æternæ media uirtutis in arce,
Vrbem quâ posuit Biturix in pinguibus aruis,
Dulcibus insudes studijs, labrisq; diserti
Alciati excipias semper manantia mella:
Quæ te felicis tinctum medicamine roris
Omnia carpenti prohibebunt cedere fato,
Et fama ingenti magnum super æthera tollent:
Non tamẽ hæc nostris possunt cõtendere Marce
Delicijs, quas rura oculis gemmantia fundunt,

Deli-

Delicijs quas ori infundit myrrheus aër,
Et picturatæ mittunt per inania syluæ
Auribus, è uolucrum modulamiue matutino.
Cedere fumosis ignorant prata caminis,
Et flauæ segetes, & opes ter mille colorum,
Fluminaq; obliquas inter crepitantia ripas,
Nec, casa quòd parua est, atq; obsita marmore nullo,
Obsita uiminibus, nec quòd laquearia centum
Non præbent totidem suspēsos uespere lychnos,
Non iuuat hoc etiam: liquidas admittimus auras
Sic melius, minimūq; loci est sine mollibus herbis
Nec tamen heic desit, rabidi quo sideris æstum
Ventorūq; minas satis excludamus, & imbreis,
Aut ubi securos nocturna silentia ponant,
Aut libris, studijsq; diurna negocia dedant,
Aut ubi mensa suo spumet genialis Hiaccho.
Ante oculos arx est, quæ colli imposta uirēti,
Despicit & syluas, & prata iacentia longè,
Et longè positas spacijs distantibus urbeis.
Ipse locus sylua est, neq; desunt numina syluæ:
Sæpe illic Nymphas, arbusta per arcta uagāteis,
Auritosq; deos stupidi uidêre coloni.
Præsidet his latè regnis uenerabilis æuo,
Coniuge cum sera, natisq; uirentibus, heros.
Eloquar an sileam? natam quoq; nutrit in arce

Formo-

Formoſam, teneram, ſed non potes omnia ſcire,
Incomitata ſolet ſyluis hæc ſæpe uagari,
Vix inter comites bene dignoſcenda Dianæ:
Nunc uallo concluſa latet, quæ cauſsa latendi
Finitimi dubitant: ſed ſunt qui dicere tentent,
Adueniſſe nouam Fauni de gente cohortem,
Qui rapiunt quaſcunq; uidēt per rura uagāteis,
In ſaltusq; uagos tractas, & in inuia ſyluæ,
Luctanteis terebrant uilloſi pondere nerui.
Hoc quoq; qs credat? uenandi diſcimus arteis:
Atq; ubi luce dies cœpit palleſcere prima,
Et thalamos egreſſa uiri Tithonia cani,
Ambiguo ſummas aſpergit lumine uillas,
Roranteis per agros, canibus comitantibus, itur:
Qui poſtq̄ latos cinxêre indagine colleis,
Incauto lepori, dum ſe mouet, aßilientes,
Plurima conanti decerpunt undiq; uitam.
Ilicet irruimus, prædamq; è dente tenaci
Vellimus, at fera turba canum latrantia fruſtra
Ora mouet, raptoq; oculos in corpore figit:
Miraturq; ſuos aliò tranſire labores.
Ah, quoties, noto, tutoq; cuniculus antro
Digreßus, longè & genti deprenſus odoræ,
Paßibus haud æquis fugit impēdentia roſtra
Laſſus? & exiguæ ſpoliatur munere uitæ?
Sæpe manu ualida lunamus flexile cornu,

Aethe-

Aetheria & tenui terebramus nubila ligno,
Sæpe anima dulci ſpoliamus in aëre coruum,
Sæpe per umbroſos ſaltus, & deuia ſyluæ,
Turbamus ceruæ alipedis ueſtigia ferro.
Perdici quoq; pernicies funeſta paratur,
Si quando ſegetes, arbuſtáue tuta relinquit,
Fataleisq; petit campos ſtridentibus alis:
Quippe ubi labentem tellus male fida recepit
Corpore languidulo, feſſumq; labore uolandi,
Hoſtili ſubito circum diſcrimine ſeptus
Multa tremit tacitus, dẽtatáq; fata moratur:
Infauſtamq; animam latrante ſub agmine ponit:
Nil arteis illi, nec auita ſagacia prodeſt,
Aut genus à Puero deductum nobile, primus
Qui ſerram dedit, & bifido (mirabile) ferro
Circum in ſe duxit ſpeciem reuolubilis orbis,
Quo terraq;, fretumq;, & magni machina cœli
Signatur, diſcuntq; uiri ſua uoluere fata:
Ingentemq; Iouem tenui ſuſpendere charta.
Hæc & plura, uelim quæ te cognoſcere corã,
Ab deſiderio reuocant urbisq; ſacratæ,
Mellitoq; ſodalitio, pars maxima cuius
Marce mihi (lætor ſic te uoluiſſe) manebis,
Quo te cũq; ferent pennis felicibus auræ,
Quo me cunq; uehet dubijs Rhamnuſia plumis.

IOANN. SECVND.
AD DIDACVM MENDOZAM, POETAM
Hispanum.

EPISTOLA
Sexta.

DIdace, quid, frustra, uatè leuioribus olim
Assuetum numeris, urges ad grandia uerba?
Carminaq; integris solidè constantia membris?
Qualia, cum magni caneret primordia mundi,
Floridus insonuit grandi Lucretius ore?
Magnos magna decent: riuos ego, paruaq; quæro
Flumina, nec uẽtos, sed lenem persequor auram.
Turbatos alij fluctus maris, & salientis
Neptuni fremitus, & Tethyos undosai
Fluctifragis spectent de uerticibus scopulorũ.
An me non potius myrti iuuet umbra uenustæ,
Quæ gracilem, uernis Zephyris impulsa, coronam
Commiserata, meos mecum suspiret amores?
Quã sylua in magna pugnãteis cernere quercus,
Turbinibus uentorum in mutua uulnera pulsas?
Quâ pineta graui resonant concussa fragore?
Cumq; imis orni radicibus exturbantur?

Nec

Nec tenueis cantus datur exaudire uolucrum:
Tu, quem per maiora uehit fastigia rerum
Spiritus, ingenti laudis perculsus amore,
Et cuius genus heroûm de sanguine ductum
Ignorat carmenq́; leue, & Musam popularem,
Erige te, pete sidera non ignotus auita,
Nec cursum aërio Parnaßi in uertice sistas:
Mendozamq́; domum præclaram Marte togaq́;,
Qua nil nobilius circumspicit occiduus sol,
Extremis notam populis, æuoq́; futuro
Effice, diuinis numeris, linguaq́; diserta:
Namq́; potes, nec te frustra olim gurgite flauo
Excepit Tybris, sacris & perluit undis,
Insignem cythara iuuenem, rursusq́; poëtam
Hispanæ gentis mirata est maxima Roma:
Nec frustra ad sacras cecinit tibi carmina cunas
Calliopæa soror, magnum decus Heroinis
Hesperijs, felix si nunq̃ fortibus ausis
Cum tenero crudum iunxisset Apolline Martẽ,
Nos sine ferre gradum tua per uestigia lentè,
Sæpius atq́; alio incertos deflectere greßus,
Atq́; iterum remeare, iterumq́;, iterumq́; relabi:
Nec tibi displiceat nostræ temulentia mentis,
Infirmiq́; gradus: si magnum quisq́; Maronem
Aequasset, nunq̃ didicisset Delia cautos

Fallere custodes, & mensas pingere uino,
Nec nosset succos queis collo liuor abiret:
Cynthia non clausos dilecti Vatis ocellos
Docta reclusisset tremebundo molliter ore:
Nec Veneris Puer indomitus, Nasone magistr
Maternam cultis iam moribus ingrederetur
Per Romã, patriæ iã nõ memor ãplius Aethnæ.
Deniq;, si paribus certarent nixibus omnes,
Quot rapiunt uolucres Elæo in pulnere curru
Quis ferret primum palmæ uiridantis honoren

IOAN

IOANNIS SECVNDI HAGIENSIS ODARVM LIber Vnus.

CAROLO. V. Romano. Imp. Coronato.

ODE. I.

ADeste, magni progenies Patris
Musæ, potenti carmina Cæsari
Cantate, quæ fides priorum
Hactenus haud tetigêre Vatum.
Quæ saxa rursum, quæ moueant feras,
Aquasq́; sistant blanda uolubileis,
Quæ mulceant aureis canore
Omnium ubiq́; hominum suaui.
Gaudete ciues, plaudite, plaudite,
Gaudete quotquot terra tenet bonos,
Curasq́; tristeis, atq́; acerbos
Pellite pectoribus dolores.
Sumpsit sacrato debita uertici,
Post tot moras, tandem diademata,
Ille optimusq́;, maximusq́;,
Ille uagum domiturus orbem.

Erro: an ne uati talia stridulo
Sagax futuri Cynthius indicat?
Quæcunq; suggeris, precamur,
Vt superis rata sint, Apollo.
Et noscat ortus, noscat & occidens
Vnum potentem Cæsara Carolum:
Quo mitius, clementiusq;
Nil dederunt ue, dabuntue secla.
Non si recurrant tempora, quæ Iouis
Ferunt parentem falciferum senem
Rexisse, cum Fides, sororq;
Iusta pio superesset orbi.
Ergo querelas ponite lugubreis,
Ergo repostum promite Cæcubum,
Hæc, hæc dies, hæc est choræis,
Hæc rutilis decoranda flammis.

DE VERIS Discessu.

ODE II.

IAm Ver præterijt dulce, nec amplius
Parui cædem Ityli carmine lugubri
Plorat Daulias ales,
Alta stans super arbore.

Iam

Iam solis radio Cancer inæstuat,
Iam fessus gelidas cum grege languido
Pastor quæritat umbras,
Vmbras frigus amabile.
Et cuius radios ante cupiuerat,
Vicino nimium plurima Cynthio
Nunc conuicia fundit,
Aestus impatiens grauis.
Sic, sic prætereunt tempora, nec manet
Quicq̃, sic fugiens cuncta rapit dies,
Sic cœlo placet, hæc sunt
Anni iura uolubilis.
At quantum fuerat, quantum erat, obsecro,
Largiri miseræ turbæ hominum deos,
Solo uere suaui
Vti posse perenniter?
Sic certè Elysijs uiuitur in locis,
Vno perpetuo uere ubi perfruens
Felix turba piorum,
Non soleis capiti graueis,
Non diræ segetem grandinis, & niuis,
Non horret Boream, nec rabidos Notos,
Nec tristeis Aquilones:
Vno flante Fauonio.

AD EGIDIVM BVSLIDIVM *Iuniorem.*

ODE III.

Pars, ò, meorum magna ſodalium,
Quos uel dederunt tempora, uel dabunt,
Quando illa, illa dies erit,
Qua tecum, ſocia urbe,
Amice longos ſæpe teram dies?
Cernamq; Muſæ delitias tuæ?
Quæ dictat tibi tinnulo
Suaueis carmine uoces?
Cernamq; quas uel Parrhaſius tulit,
Scopasue, quarum diues es artium,
Solers aut hominem, aut deum,
Sculpto ponere ſaxo?
Vitamq; falſam rite coloribus
Præſtare mixtis? & facili manu
Tabellæ ſine corpore
Tenueis indere formas?
Sperare de te nam libet hæc mihi:
Et iam leonem iudico ab unguibus.
I, quo te uocitat tua
Virtus, i pede fauſto:

Vectu-

Vecturus olim Buslydium genus
Ad alta cœli sidera nobile,
Quod sublimia uertice
Iam nunc nubila tangit.
Nos interim, quando tua cernere
Sors ora coram non sinit inuida,
Nobis effigiem tui
Mitti sæpe rogamus.
Transfusa formis ut mihi pluribus,
Perstet sodalis mnemosynon mei,
Et uel cernere sic queam
Dilectum mihi uultum.
Non est quòd illa paululum imagine
Carere nolis, (quam manus insolens
Fecit nostra, rudem nimis)
Præsertim reditura:
At est quod illa nolit imagine
Carere Ianus, quæ sibi melleum
Præsentabit amiculum,
Quocunq; ille feratur.

AD AMICVM.

ODE IIII.

Ante

Ante Phœbeo cariturus igne est
Orbis, & Lunæ gelidos meatus
Nejciet, linquentq; tenebricosum
Sidera cœlum:
Cancer arctabit spacium diei,
Porriget longas Capricornus horas
Lucis, & noctis breuiore meta
Tempora ducet.
Puppis ignotas teret unca terras,
Plaustra uoluentur liquidas per undas,
Piscis in syluis, aper in profundo
Pabula carpent:
Quàm tui poßim posuisse curam,
Siue quod sum nunc, ero, siue maneis
Inter, obscuris habitabo regnis
Pallida forma.

AD HADRIANVM GOESIVM IVRISCON. Vxorem ducturum.

ODE. V.

Ergo, dulcis amicule
Nobis tam cito te subtrahis, & uagis
Finem

Finem ponis amoribus?
Et te, ſponte tua brachia mollibus
Subdens libera uinculis,
Captiuis hominum cœtibus inſeris?
Sortem ſeruitij grauem, &
Paſſurus dominæ ſceptra puellulæ.
Viſurus tamen interim
Natos, legitimæ præmia Cypridis,
Natos, certa leuamina
Curarum, & ſocij pignora lectuli:
Quos qui tollere negligit,
Dans infrugiferis ſemina uepribus,
Ignauus moritur ſenex:
Indignusq́;, cui contigerit parens.
Ergo, ſpernere ſi potes
Curas, mœſtitias, uincula, carcerem,
Dum caſtus tibi ſit torus,
Et gignas aliquid quod tibi ſuccinat
Nomen dulce parentibus:
Aula quodq́; tua luſitet, & patris
Obſeruantibus atria
Monſtret ora ſui certa clientibus:
I, quo te impetus impotens,
I, quo magnus Hymē te uocat, & potens
Dextra teligera Puer.
At nos interea, quando relinquimur

Abs te, cum reliquis tamen,
Quos non ista tenent iura, sodalibus,
Donec canities abest,
Carpamus Veneris gaudia liberæ.

CAROLO QVINTO ROMA-
no. Imp. in Belgicam reduci.

ODE. VI.

O, qui potenti, Carole, dextera,
(Quod Turca dudum barbarus inuidet,
Magni quod inuidêre reges)
Sceptra tenes potioris orbis,
Quis te deorum, maxime Cæsarum,
His post tot annos reddidit urbibus?
Cœloq; natali? sacrisq;,
Quæ puerum tenuêre cunis?
Iam iam sepultæ fletibus, & nigro
Luctu, serena est reddita patriæ
Vultu tuo lux, & uidentur
Ire dies meliore sole.
Implumis ut cum turba relinquitur,
Deserta nido mater ubi est procul.

Escam-

Escamq; natis fida quærit,
Longius & solito moratur:
Expectat usq;, & usq;, querens, querens,
Intenta seruans lumina perpetim,
Circumiacenteis aut in agros,
Aut latera in spaciosa syluæ:
Desideratum sic nimium diu,
Suum uocauit Belgica Cæsarem:
Hunc illa uotis, hunc poposcit
Thure deos, precibusq; sanctis.
Hic ille namq; est, numine cuius, &
Pacata tuti per maris æquora
Nautæ feruntur, datq; terris
Semina fertilibus colonus
Securus, & iam non timet, usibus
Ne seminârit militis impij:
Per quem per agros tutus it bos:
Picta pecus terit arua tutum.
Hic Cæsar ille est, qui regionibus
Exterminabit omne nephas suis:
Ac exuleis terra Sorores
Sideribus reuocabit altis.

AD NICOLAVM Buslydium.
ODE. VII.

THrax mouit olim carmine Tigrides,
Syluasq; Vates traxit, & impetum
Pronæ reuerti iußit undæ,
Vocis ad arbitrium canoræ.
Idemq́; regem, carmine lugubri,
Cui regna nullis cognita solibus
Ceßêre, pallentesq́; turbæ,
Perculit in sua uota mitem.
Regina chordis uicta potentibus,
Tepente lauit lumina gurgite:
Crudelium malæ Sororum
Insolito maduêre fletu.
Consensit unis Regia uocibus,
Blandi maritam præmia carminis
Vt, per uias nulli remensas,
Tristibus eripiat tenebris.
Sed dona diris irrita legibus
Fallax tyrannus fecit, & , ô, nephas,
Fatalibus respectam ocellis
Rettulit in loca fusca prædam.
Tunc ille longum, munere subdoli
Frustratus Orci, per Tanai niueis,
Heu, perq́; Riphæas pruinas,
Ingemuit gelidis sub antris.
At tu, nigrantis, si prece, Tartari
Pro mollicella sollicites hera

Illachrymabilem cohortem,
Mobilibus digitisq; pulses
Blandas fides testudinis aureæ:
Non strictus ullis conditionibus,
Victor beatus, ad supernas
Cum Domina euchari aureas.

DE AMORIBUS Francisci Catzij.

ODE. VIII.

FRancisci teneris digna caloribus,
Ißabella, meæ proxima Iuliæ,
Quocunq; orbe moraris,
Fido in pectore stas tamen:
E quo nec rapiet te rota temporum,
Nec diuersa tuis tot loca mœnibus.
Heu, quantum tamen hinc est
Inter Louanium soli?
Hærent luminibus lumina mollia,
Arguta, & tacitis subdola nutibus,
Hærent, atq; reuinctum
Quem cepère semel, tenent.
Hærent auriculis uerba sonantia,
Quæ poßunt superos flectere, quæ deum
Qui

Qui ſeruat loca tetra,
Nulli peruia lumini:
Ad quæ cum, tenuem efflatus in aëra
Franciſci gelidus ſpiritus iuerit,
Vna uoce ſuaui
Dilectæ Dominæ ſuæ,
Quam terræ tumulis obrutus audiet,
Quam tota excipiet regia nigricans,
Vno murmure dulci
In uitam reuocabitur.
O, felix facibus forma potentibus:
Fas florere meis te quoq; uerſibus:
Dum fletus Puer ales
Et ſuſpiria neſciet.

AD PETRVM Bauſanum,

ODE VIIII.

QVisquis, ſerena mente, poteſt ſuos
Inter ſodaleis uiuere leniter,
Qui mente coniunguntur una,
Et ſtudijs rapiuntur ijsdem,
Illum beatis reſpicit ignibus
Diſtincta cœli regia mobilis:

Et

Et ſortis expertem malignæ,
Collocat in medio deorum.
Non liuor illum pallidus occupat,
Non cura firmum uerſat & huc & huc,
Nec ſperat usq; lætiorem,
Sidere ſub meliore, uitam.
Seu uiuat illic, quâ freta perpetim
Aſtricta canis ſtant Aquilonibus,
Seu quâ nigros, uſti propinquo
Sole, trahunt populi colores.
Sic Petre Muſas inter amabileis,
Interq; iunctas brachia Gratias,
Riſus, iocos, luſus, amores,
Exilium patriæ feramus.

AD AMOREM.

ODE X.

ERgóne, uitæ quod ſupereſt meæ,
Suſpirioſis liber Amoribus
Degam: nec in uenis calebit
Ille meis Deus ut ſolebat?
Iam, iam remiſſi pœnitet ocij,
Iam, iam proterua ſpicula dextera

In pectus hoc, inerme pectus,
Sparge Puer resonante neruo.
Viuamq; rixas inter & oscula,
Interq; risus, & lachrymas graueis
Spemq;, & metum, uitam, necemq;,
Tempora floridulæ iuuentæ.

IN CHOREAS AB SE spectatas.

ODE XI.

CVrru Diones uectus eburneo,
Vidi modo heic, iam nescio quo loco,
Calente cursitare mixtas
Cum iuuenum serie puellas.
Vna inter omneis florida uirgines
Terram tenello sollicitans pede,
Versabat in gyrum sequaceis
Secum oculos, animosq; turbæ.
Vt rubra puro lacte natans rosa,
Serpebat albas purpura per genas:
Frons crine flauo fulgurabat,
Fuluo ut ebur uariatur auro.
Sic illa, membris læta uolantibus,
Producta chari nunc iuuenis manu

Circum

Circum ibat, intactamq; sensim
Nabat humum trepidante planta.
Nunc sola, gratis libera nexibus,
Errabat, huc uibrans oculos, & huc,
Lusuq; mobilis proteruo,
Huncq; petebat, & hunc, & illum.
Beata, dixi, terra: uel hos pedes
Tu bruta senti, uel mihi fac locum:
Seq; illa per pectusq; nostrum,
Per faciemq;, oculosq; uoluat.

AD DEVM OPTIMVM MAximum, quum tumultuarentur Anabaptistæ.

ODE XII.

Conditor terræ, undiuagiq; ponti,
Aetherisq; alti, tibi magnus æther
Concinit laudes, tibi uasta tellus,
Et maris undæ.
Quippe cum, uerno redeunte sole,
Induit frondeis nemus, & Fauoni
Suscitat flores genitalis aura
Suaueolenteis,
Cuncta te immensum dominum fatentur,
Siue, frondosis aqua septa ripis,

Limpidi fontis referat figuram,
Siue lapillis
Pugnet insultans tenui susurro,
Siue per syluas Zephyrus sonoras
Concitat frondeis, uolucresue cantu
Aethera mulcent:
Siue oues centum, & totidem capellæ
Roscidam pascant niueæ per herbam,
Frigerans quâ fons scatet, & propinquos
Irrigat hortos.
Quid maris dicam uarios recessus?
Et quid accessus? pelagiq; monstra?
Quid globum Lunæ uarium? aureiq;
Lumina Phœbi?
Totq; diuersorum animantium ora?
Totq; diuersas hominum figuras?
Tot salutareis frutices, & herbas?
Totq; nocenteis?
Arborum & fœtus uarios colores?
Nec minus dulci uarios sapores?
Quæq; in aprico trahit uua suauem
Colle ruborem?
Vnde iucundus liquor ille Bacchi
Manat, afflictis animis leuamen,
Vinciens ægrorum hominum suaui
Pectora uinclo?

Te

Te deum, cunctorum operum parentem,
Cuncta consensu tacito salutant,
Magne Sol, pulchriq́; Anima alma mundi,
Te ueneratur
Arctos, æterna glacie stupescens,
Imbribusq́;, & fulmine fœtus Auster:
Quæq́; surgentem uidet ora solem,
Quæq́; cadentem.
Huc ades, Rex, ò, hominum, & Deorum,
Si tuas sanctè celebramus aras,
Et tibi gratos, humili camœna,
Dicimus hymnos:
Bellaq́;, & sectas hominum nefandas,
Et mali quicquid uitijs meremur,
Pelle de nostris laribus, focisq́;:
Præcipuè illos
Qui, nouæ sub relligionis umbra,
Cæde grassantur, populantur urbeis,
Et tuæ genti excidium minantur,
Dira frementes.
Frange conatus populi furentis,
Publicorum ausus cohibe latronum:
Et tuam nobis placidam, misertus,
Redde quietem.

IOANNIS SECVNDI HAGIENSIS

Syluarum Liber Vnus.

DIALOGVS LVCIANICVS DORIDIS ET GALATEAE:

Latino carmine redditus.

FOrte deæ pelagi, ludentes littore curuo,
Captabant radios auree Phœbe tuos.
Heic Thetis, heic Melite, Spio, Panopeaq; uirgo,
Cymodoce, Doris, & Galatea fuit:
Quom Doris ficto Galateam molliter ore
Risit, & arguto strinxit amara ioco.

DORIS.

Scilicet, egregie tandem formosus amator
Contigit, o, felix iam Galatea, tibi,
Nimirũ hic Siculus pastor, proh numina, qualis?
Deperit, ut paßim fertur, amore tui.

GALATEA

Ne ride: qualis qualis tibi Dori uidetur,
Neptuno tamen est de genitore satus,

Neptu-

Neptuno uitreïs latè qui præsidet undis,
Neptuno à summo qui Ioue prima tenet.

DORIS

Egregium uero q; sit Neptunia proles.
Esto, sit altifremi filius ille Iouis,
Quon tam deformis sit, agrestis, & hispidus, & quod
Omnibus est unum turpius, unoculus.
An uero genus ad formam prodesse putabas?
Hoc tibi deformis nomine pulcher erit?

GALATEA

Imò nec est deformis, & id quod dicis obesse,
Hoc queat hoc formam nobilitare uiri.
Quipqe q; agrestis, q; & hispidus (hæc tua nam sunt
Crimina, sic libitum est hæc uocitare tibi)
Haud deformat eum, uerũ mage Dori uirile est,
Crede decet forteis hispida barba uiros.
Porrò oculus media nitidus qui fronte relucet,
Et quem Phœbeæ lampadis instar habet,
Ille etiam decet hunc, hoc cernit certius uno,
Quàm si uel duo, uel lumina mille forent.

DORIS

Tu uero mihi iam Galatea uideris habere hunc
Non tibi amatorem, uerum adamare magis:
Vsqueadeò laudas, & quæ contraria formæ
Iam formosa uti sint, atq; decora, iubes.

GALATEA

Haud equidem hunc adamo: tamen ista insignia uestra
Scõmata, & insulsos haud queo ferre saleis:
Et plane inuidia huc mera uos stimulare uidetur
Quòd uos non itidẽ ut me Polyphemus amat:
Quòdq; gregem nuper celsa dũ pascit in Aethna
Inter lanigeras conspiciendus oueis,
Nosq; procul mixtim per littora picta uagãteis
Cernit, ubi pedibus prominet Aethna suis,
Vestrûm non ullam uel solum aspexit: at ipsa
Visa uiro cunctis pulchrior una fui.
Meq; proinde suo dignatus lumine solam est,
Lumine sidereas exsuperante faceis.
Hæc ea sunt, hæc sunt, quæ pectora uestra remordent:
Hinc illi risus, illepidiq; ioci:
Nãq; hæc cũcta docent me uos præcellere forma,
Meq; magis dignam quã Polyphemus amet.

Doris

DORIS

Scilicet, inuideam q. tu formosa uideris
Lusco: & pastori q. Galatea places?
Quanq̃ aliud, quæso, potuit quidnam ille probare
Præter candorem, lactea diua, tuum?
Ille placet, q. lac cibus est & caseus illi:
Quod simile his, pulchrũ protinus iste putat.
Tu uero cupis ipsa tuam si noscere formam,
Nec tibi iudicio stulta placere malo,
Pendenti è scopulo, si quando silentibus Austris
Pellucens placidis unda iacebit aquis,
Temet contemplare, precor, dabit unda colorem
Consimilem lacti, consimilemq; niui.
Atqui nulla quidem facies candore probatur,
Candida purpureis sit nisi tincta notis.

GALATEA

Atqui ego nacta tamen, quantumuis candida, qualem
Doris amatorem uellet habere sibi.
Nullaq; de uobis quam uel miretur agaso est,
Vel pastor, uel quam portitor ullus amet.
Atq; alia ut taceam, cantat Polyphemus: in omni
Et calami, & cytharæ, doctus & arte lyræ.

DORIS

Mitte hæc, Diua precor, cantantẽ audiuimus, in te
Pruriret nuper quum malesanus amans.
Verũ, o, sãcta Venus, rursũ in certamina Phœbũ
Excire obstreperus Marsia uisus erat.
Quin ter credideram syluis audire rudentem
Vicinis asinum, ter Polyphemus erat.
Ipsiusq; lyræ corpus iurare uolebam
Ceruinũm, nudis oßibus, esse caput.
Cornua nam exstabant cubiti de more recurui:
Quis putet heic hominẽ? quis putet esse lyrã?
Tum uero, inductis fidibus, speciosus amator,
Nec iungens sinui barbara monstra lyræ,
Nescio quid tandem durũ & stridebit agreste,
Obseruant parteis dum lyra uoxq; suas:
Sic uti non fuerit de cunctis ulla deabus,
Quæ posset risus aut cohibere iocos.
Quid, q, & ipsa quidem non est dignata boanti
Respondere Echo, garrula nympha licet:
Credo, Deam puduit si forte audita fuisset
Reddere stridenteis ridiculosq; sonos.
Quin ulnis ursæ catulum formosus amator
Gestabat, lusus, deliciasq; suas.
Hirtus erat totus, quo, credo, gratior illi,
Quòd similis setis, & feritate fuit.

Quæ

Quæ tibi non istum talem, Galathea, maritum
Inuideat? queue hunc non uelit esse suum?

GALATEA

Ergo, tuum nobis sit qui formosior, eia,
Monstra, & qui melius uoce lyraq; canat,

DORIS

Nullum habeo, fateor, nec eo me nomine iacto,
Ac si sim multis sollicitata uiris.
At uerò talem, qualis Polyphemus, amantem,
Totus qui saniem, totus ut hircus, olet,
Quiq; infelices funesta ad littora pulsos
Deuorat, hunc habeas, hunc adamesq; tibi.
Talia sunt, nymphas retulit quæ fama marinas
Multa per alternas dicta dedisse uiceis.
Quid iam, quid cœcũ nõ poße putemus Amorẽ?
Te quoq; formosum si Polypheme facit?

POLY-

POLY-PHEMI ET NEPTVNI Dialogus.

Partim ex Homero, partim ex Luciano desumptus.

ORbatus charo Polyphemus lumine quōdā
Dū cūcta in tenebras sentit abiße nigras,
Littus, oueis, sese, mōtem, mare, deniq́; flammas,
Ipsaq́; luciflui plaustra corusca Dei,
Flebilis obscura titubans errabat in Aethna,
Incusans homines, sidera, fata, deos.
Annosam tandem pinum tellure reuellit,
Ad mare uicinum qua duce tentat iter.
Iamq́; propīquat, & id madido pede deniq́; sentit
Mox oculū liquidis sanguine purgat aquis.
Murmura Neptunus *quom forte ī fluctibus imis*
Audijt, & moto protulit amne caput.
At uero Natum *extincto dum lumine cernit,*
Exclamans Genitor *littora dira petit:*

Pro-

Protinus agnoſcens Polyphemus uoce parentem,
Sic ſua cum gemitu triſtia fata refert.

POLYPHEMVS

O, mihi nequicq̃ Pater, o, mihi ſæpe uocate,
Hoſpite ab infando quæ modo damna tuli?
Qui mihi fallacis propinans munera Bacchi,
Præripuit ſenſus, præripuitq; pedes:
Donec in obſcuris poſita ceruice cauernis
Proſtratus, ſomno languida membra dedi.
Hic me crudelis uina inter iniqua ſepultum
Furtim adit, atq; oculũ, heu, uecte mihi tere-
(brat.

NEPTVNVS

Quis uero, taleis potuit qui ſumere pœnas?
Quisue auſus tantũ eſt, heu, Polypheme ne-
(fas.

POLYPHE.

Eſſe ſibi nomen, Nemo, mihi dicere primum;
Aſt ubi cæruleas naue ſecabat aquas,
Iamq; procul noſtris fertur ſecurus ab oris,
Et nullos arcus, ſpicula nulla timet:
Tum demum inſultans, ter ſe iactauit Vlyſſem,
Et dedit hæc noſtris ultima dicta malis:
Siccine debueras ſocios, o, perfide Cyclops,
Dentibus imbellis dilaceraſſe uiris?

Si neq;

Si neq; nos, neq; mortaleis scelerate timebas,
Debebas superos at metuisse deos,
Debebas metuisse Iouem, qui cuncta uidebat,
Præsens hospitibus qui fauet usq; suis.
Ergo tibi fluidi putrescet luminis orbis,
Et fiet coruis forsitan esca nigris
Sic meruit lusisse Iouem Neptunie, nunc i,
Crede tuum quidq̃ præ Ioue posse patrem.
Talia dum iactat magno temerarius ausu,
Improperatq; eadem non semel ille mihi,
Ira subit mentem, partemq; cacuminis alti
Auello, extremis ultima tela malis:
Et quom te genitor supplex in uota uocassem,
Vt regeres uentis pondera missa tuis,
Ad sonitum uocis corpusq; & brachia torquens,
Mandaui rapidis saxea tela Notis:
Arrectusq; diu stabam, post tempora longa
Quom dedit ingentem gleba relapsa sonum:
Et quantum audire è trepidorum uoce licebat
Nauem sub tumidas pondus agebat aquas.

NEPTV.

Iam scio quem dicas: nimirum Ithacesius ille est,
Qui modo ab Iliaca nauigat urbe domum.
Sed quînam potuit, quînã hoc est ausus Vlysses?
Iampridem timidum quẽ mihi fama refert?

Poly-

POLYPHE.

Iam ſaturis ouibus, uiridantia prata relinquẽs,
Ducebam niueum poſt mea terga gregem,
More meoq́; ibam nota, eheu, pronus in antra,
Conſcia tam miſeri non prius antra mali:
Quom ſubito apparet multorum turba uirorum,
Quid? niſi diuitijs inſidiata meis?
Heic ego mox aditum, ne quisq̃ euadere poßet,
Claudebam, tacita gaudia mente fouens:
Namq; mihi taleis olim ſeruatur in uſus
Maxima, non ullis petra mouenda uiris.
Inde ornum flammis duram crepitantibus uro.
Aethna reuertenti quam mihi forte dabat.
Tum uero metuens, tentati & conſcia furti
Viſa ſibi eſt latebras quærere turba nocens.
Corripui quosdam: nam quid ni? nempe latrones,
Et data ſunt ſtomacho corpora pauca meo:
Quiq́; ſibi noſtras prædam Neptune futuras
Crediderant pecudes, præda fuêre mihi.
Protinus hic, ſeu nemo fuit, ſeu dirus Vlyſſes,
Cœpit uerſutos mente agitare dolos:
Et mihi, nigrantis falſa ſub imagine uini
Neſcio quæ miſero pharmaca mixta dedit:
Pharmaca grata quidẽ, fragrantia, dulcia, uerũ
O, pater, inſidijs pharmaca plena malis.

Vix

Vix ſummo tetigi labro, & iam cuncta rotabāt,
Imaq; pars antri uiſa ſuprema fuit.
Quid multis? ſolita ſpoliatum mente iacebat
Corpus, & exanimis iam mihi uiſus eram:
Quom uolucer ſtygijs allapſus ſomnus ab undis
Percuſſit ramo tempus utrumq; ſuo.
Non procul à mulctra uiridis mihi forte iacebat
Nuper in exitium claua reſecta meum.
Hanc illi incidunt, minima ſibi parte retenta,
Atq; acuunt magna ſedulitate ſimul:
Mox etiam uectem flammæ inuoluêre relictæ,
Et penitus nobis ignea tela parant.
Sic illi ignitum multo molimine fuſtem
Intorquent oculo terq; quaterq; meo:
Donec inaudito ligni ſtridore præuſti
Excîtus, manibus tela reuello meis.
Sic tibi, chare Parens, nimirum tempore ab illo
Lumine priuatum iam Polyphemon habes.

NEPTVNVS

O, q̄ Lethæus penitus tua pectora ſomnus
Preſſerat: ut taleis dum ſtruit ille dolos,
Dum uectem magno molimine circumuoluit,
Dumq; in ſummo oculi cortice totus erat,

Non

Non uel tum summo fueris turbatus ab alto?
Iam tulerat ceptis præmia digna suis.
Quanq̃ non uideo quo pacto euaserit antrum
Impius, & denteis mi Polypheme tuos.
Haud etenim immanẽ petrã ille remouit, opinor,
Quam memini uireis exsuperare meas.

POLYPHEMVS

Ipse ego, seu demens, seu sic mea fata uolebant,
Amoui iratis pondera uasta Deis.
Sic ratus, ut, nostris cupiens exire cauernis,
Incideret digitis obuia præda meis.
Ergo, foreis iuxta, manibus uenabar apertis,
Sed non auspicijs Delia magna tuis.
Interea pecudes nullo pastore uaganteis
Carpere per ualleis pabula grata sino:
Sic, heu, sic dicens, aries mea prima uoluptas
Tu subeas Domini munia nota tui.

NEPTVNVS

Mirum ni pecoris latitans sub uellere denso
Illusit cœco turba dolosa uiro.
At tu debueras fidos uocitasse sodaleis,
Quos alios centum, littora curua tenent.

PO-

POLYPHE.

Id feci, & notis subito clamoribus acta
Venit in auxilium turba parata meum.
At postq̃ insidias quisnam struxisset iniquas,
Et cuperent tanti nomina nosse uiri,
Atq; ego dixissem, Nemo mihi talia struxit,
Nemo fuit, Nemo qui mala tanta dedit.
Correptum insolito miserum rata turba furore
Illusit nostris insuper ipsa malis:
Atq; abijt, fratremq; suum male liquit inultum:
Nomine sic lusit me, Pater, ille suo.
Et, male præ cũctis quod adhuc præcordia mor (det,
Vt tenuit medias iã sceleratus aquas,
Multa mihi improperãs, illud post cœtera dixit
Non te sanabit uel pater ipse tuus.

NEPTV.

Forti animo fac Nate feras: ego lumen ademptũ
Quamuis non possum restituisse tibi,
Vel seruare tamen pelago uel perdere nanteis
Arbitrium faxo me penes esse sciat.
Sic questum quondam Natum festiua uetustas
Tradidit, & contra sic retulisse patrem.
Qui talis, qui tantus erat, qui mersit in aluum
Efferus omnigenum milia multa hominum

Qui

Qui natus Neptune tuus, qui deniq; centum
Fratribus indomitis sæuior unus erat,
Non potuit ſuperare dolos unius Vlyßis:
Non potuit uireis uincere Bacche tuas.

EPITHALAMIVM

HOra ſuauicula, & uoluptuoſa,
Hora blanditijs, lepôre, riſu,
Hora delicijs, iocis, ſuſurris,
Hora ſuauiolis, pariq; magnis
Cum dijs & Ioue tranſigenda ſorte,
Hora qua poterat beatiorem
Nec Gnydi dea ſancta polliceri,
Nec qui cum pharetra pererrat orbem,
Curis gaudia delicata miſcens,
Penna ſplendidus aurea Cupido,
Magni pronuba nec Soror Tonantis,
Nec qui floridulas Hymen puellas

Raptas è gremio tenace matrum
Inuoluit cupidis uiri lacertis
Rupis incola floriger canoræ,
Aduecta est, serie rotante cœli.
O, felix iuuenis, puella felix.
Felix sponsa, cui cupita flamma
Iam nunc in geminis quiescet ulnis,
Puella ætheria beata forma,
Qualem magna Venus, uelitq; Iuno,
Et quæ casside Martia refulget
Sancto uertice procreata Pallas,
Si iunctæ statuant adire ualleis
Vmbrosas iterum uirentis Idæ,
Qua spectanda uel hæc, uel hæc, uel illa,
Quouis iudicio superba mâlum
Victrix aureolum reportet astris.
O, felix iuuenis, puella felix.
Felix sponsa, cui cupitus ardor
Affusus modò lectulo in beato,
Stringet colla tenacibus lacertis,
Insigni iuuenis uenustus ore:
Istis qui roseïs tuis labellis,
Istis qui niueïs tuis papillis,
Isto qui rutilante crine tactus,
Isto lumine qui loquace uictus,
Iam pridem tacito uoratur igni,

Lentum-

Lentumq; increpat usq; & usq; ſolem,
Tardamq; inuocat usq; & usq; Lunam.
O, felix iuuenis, puella felix.
Votis feruide ſponſe parce uotis,
Et ſuſpiria mitte, mitte queſtus,
Tempus accelerat ſuaue: mitis
Exaudit gemitus Venus ſuorum:
Condit Cynthius ora, condit ora,
Seq; gurgite perluens Ibero
Cedit noctiuagæ locum Sorori.
Et quo gratior haud relucet ignis
Coniunctis animis amore dulci,
Producit caput, emicatq; cœlo
Ductor Heſperus aureæ cateruæ.
O, felix iuuenis, puella felix.
Iam Virgo thalamum ſubibit, unde
Ne uirgo redeat marite cura.
Iam uirgo niueis locata fulcris
Aduentum cupiet tuum, tremetq;,
Perfuſa ingenuo rubore malas:
Forſan & lachrymis genæ madebunt,
Et ſuſpiria fundet, & querelas.
At tu nil remoratus, & querelas,
Et ſuſpiria, lachrymasq; tolles,
Abſtergens oculos tuo ore, dulce
Murmur pro querimonijs reponens.

O, felix iuuenis, puella felix.
Ergo membra ubi uirginis decoræ
Felix candida lectulus fouebit,
Membra languidulo parata somno,
Et molli quoq; te toro locatum,
Supra purpureos beata reges
Supra constituet Iouem Dione,
Mox te blandidicis parare rixis,
Mox te molliculæ parare pugnæ,
Motus occipies calore iusto:
Belli prospera signa non cruenti
Figens mille proteruus hic & illic,
Collo basia multa, multa mâlis,
Labris basia plura, plura ocellis:
Repugnabit, & improbum uocabit,
Et dicet satis est, tremente uoce,
Arcebitq; manu proterua labra,
Propelletq; manu manum proteruam.
O, noctem ter, & amplius beatam.
Pugnet strenua, pugnet illa, pasci
Pugnando teneri uolunt Amores.
Pugnando tibi duplicatus ardor
Vireis sufficiet nouas in arma.
Tunc per candida colla, tunc per illud
Quod certat ebori nitore pectus,
Tunc per crura tenella, perq; uentrem,

Et quæ proxima ſunt & huic & illis,
Saltu uolue agili manum ſalacem:
Et tot millia iunge baſiorum,
Quot cœlum rutilos tenebit igneis.
O, noctem quater & quater beatam.
Nec deſint tibi blandulæq; uoces,
Et quæcunq; iuuant perita uerba,
Nec cum murmure ſibili ſuaues,
Qualeis dant Zephyro ſonante blandum
Frondeis, quale columba, quale cygnus
Annoſus moriente ſpirat ore:
Donec uicta potentibus ſagittis,
Et cœco Pueri uolantis igne,
Paulatim minus & minus ſeuera,
Ponet purpureum toro pudorem,
Collum in brachia nexuoſa dedens,
Collo brachia nexuoſa ſtringens.
O, noctem quater, o, quater beatam.
Tunc tunc oſcula delicata ſumes,
Nullis contemerata quæ rapinis
Hærebunt uario morata nexu.
Tunc luſus ſimileis, pareisq; uirgo
Reddet delicias, & os hiulcum
Iampridem patulo licenter ori
Committens, animæ libidinoſo
Fragrantis cupidum beabit hauſtu.

Mox lusu quoq; molliore ludens,
Dicet blanditias suauiores,
Emittet digitos licentiores,
Finget nequitiam salaciorem.
O, noctem nimis & nimis beatam.

Tunc arma expedienda, tunc ad arma
Et uenus uocat, & uocat Cupido:
Tunc in uulnera grata proruendum.
Huc, illuc agilis feratur hasta,
Quam crebro furibunda uerset ictu
Non Martis soror, ast amica Martis
Semper læta nouo cruore Cypris.
Nec quies lateri laborioso
Detur, mobilibus nec ulla coxis:
Donec deficiente uoce anhela,
Donec deficientibus medullis,
Membris languidulis, madens uterq;
Sudabit uarij liquoris undas.
O, noctem nimis, o, nimis, beatam.

Sudate ut libet, & diesq; longas,
Nocteisq; exigite impotente lusu:
Et breui date liberosq; dulceis,
Et longo ordine blandulos nepotes,
Quæ uobis senij minuta turba
Olim sollicitos leuabit annos,
Arcebit querulos toro dolores,

Languentem tremulos fouebit artus,
Componet tumulo pios parentes.
O, felix iuuenis, puella felix.

EXPOSTVLATIO

Cum Neptuno, In diluuio quod contigit Anno M. D. XXX.

SAlsipotens magni frater Neptune Tonantis,
Vndiuagos latè campos, & liuida regna
Qui data sorte tenes, uitrea dominator in aula,
Quid tātū Pater alme paras? an secula Pyrrhæ,
Deucalionæas iterū exspectabimus undas? (&
Et querendus erit uacuæ nouus incola terræ?
Proh scelus, obruitur tumido Zelandia ponto,
Amplaq; fertilibus spoliatur Flandria terris,
Hollandosq; premunt nihilo leuiora colonos.
Aggeribus spes nulla manet, prosternitur undis
Diues opum tellus malefidis credita glebis.

Tecta, domus, & mixta suis armenta colonis,
Cumq; pecus pastore fluit, cum pignore mater.
Atq; aliquis quẽ sors fugientem exemit aquæ ui
Seruatum truculenta Fami, uel ab arbore celsa,
Monte uel aërio spectat seu coniugis ora
Pallida, seu natos, seu si quid charius illis,
Sub pedibus fluitare suis, moriturq; uidendo.
Iamq; stat æqua mari tellus discrimine nullo,
Apparentq; uago turres in gurgite passim,
Quas uelut ignotas formidet nauita cauteis,
Quasq; colãt pisces, Veneris procul alite pulsa,
Et quæ quadrupedemq; equitem, celeremq; per æuum
Sunt loca passa rotam fluitantibus inuia nautis,
Ferre ratem discunt, & uela patentia uentis:
Quâq; stetit crescens nuper felicibus aruis
Ardua nunc illac loca per natalia quercus
It, uolucriq; secat, non sic sibi cognita, cursu.
Sic ne pater Neptune decet? sic ne ira Deorum
Sollicitat quoq; sæua animos? quæ caußa furoris?
Fare, quid innocuam potuisti mergere gentem?
Anne tuos toties mortaleis uisere fineis
Non pateris? spolioq; maris ditescere uasti?
Inq; tibi cessum fatali sorte Tridentem
Pridem

Pridem terrestreis uis usurpare Tyrannos?
At poteras pelago merita nece perdere nanteis,
Mortaleisq; semel regno prohibere liquenti.
Quid miseri meruêre uiri qui uomere terras,
Exercent patrias, infames crimine nullo?
Imperio ut uiolente tuo furibundus aquai
Impetus incautos uita spoliaret, & agris?
Aut spoliaret agris, uitamq; relinqueret ægram
Per lachrymas & per suspiria traducendam?
Quos mihi nunc uideor nequicq̃ multa querenteis
Cernere, &, heu, surdo iactanteis talia ponto:
O, nimium felicem illum, quicunq; colonus
Cum pecore, atq; casa, duriq; laboribus æui
Piscibus esca natat, liquido bene funere mersus:
Longa nec annosæ timet infortunia uitæ.
Nos patrijs exuti opibus, rerum omnium egeni,
Ignota exilia, & longinquas quærere sedeis,
Vesanamq; famem cogemur ferre. sed an ne
Omnibus ereptis, diræ uiolentia sortis
Eripuit quoq; posse mori? moriamur? & ultro
Præcipites animas pelago iactemus auaro.
O, uarios hominum casus, o, cœca futuri
Pectora. quos modo florenteis, opibusq; superbos
Viderat exoriens, prostratos uidit Apollo
Oceano tincturus equos. nunc ite secundis

Fidite mortales rebus, sortiq́; rotanti.
Non potuit quisq̃ de tot, quos munere pauit
Vasta suo Tellus, unq̃ prece, thure, uel auro
Sic sibi deuinctos animos habuisse deorum,
Vt sibi uenturam promittere quiuerit horam.

IN VICISSITVDINEM RERVM INSTABILEMQ́; FORTUNAM.

Omnibus horis
Nemo beatus
Lubrica sors est,
Nescia certa
Sede morari.
Quom stat in imo
Tendit in altum,
Quom stat in alto
Tendit ad imum.
Phœbe remotas

Pronus

Pronus in undas
Sidis, & idem
Tramite sueto
Aurea notum
Plaustra retorques
Gratus ad ortum.
Per te ubi lætis
Candida terris
Reddita lux est,
Proxima furuis
Torua tenebris
Nox manet ægrum
Scilicet orbem.
Quæ simul atq;
Ingruit, uno
Cuncta colore
Turbida miscens,
Aëra, syluas,
Flumina, ripas,
Prædia, colleis,
Iam meditatur
Ferre soporis
Lumina terris,
Vecta coruscis
Nuncia Phœbi Au-
rora quadrigis.

Bruma ubi nigris
Horrida uentis,
Abstulit omneis
Vndiq; flores,
Abstulit agris
Gramina caluis,
Misit iniquas
Dira pruinas,
Reddidit altis
Montibus æquas
Grandine ualleis,
Et glacialem
Marmore texit
Frigida pontum,
Dulce redit Ver,
Et redit æstas
Tincta uirenteis
Rore capillos,
Cincta caducis
Tempora spicis:
Restituitq;
Flamine molli
Gramina campis,
Et spoliatis
Reddere gaudet
Tegmina syluis.

Sedula pictos
Ornat apricis
Floribus hortos:
Scilicet ut sit
Quod fera rursum
Perdere poßit
Bruma reuertens.
Quom Zephyri flant,
Quomq; sereno
Turbida mouit
Nubila cœlo
Clarus Apollo:
Iam Boreas, iam
Iamq; proteruus
Auster, Orionq;
Imminet udus.
Perpetuum nil.
Cuncta recurrunt
Ordine certo.
Gaudia luctus
Occupat amens:
Seq; superbis
Funera miscent
Sæua triumphis.

ORPHE-

ORPHEVS ECLOGA.

(uatũ,
ORphea Threïcium Lycidas, patrẽ Orphea
Amissa uiduũ bis coniuge, sola per antra
Mœrentem, uocesq; trahentem pectore ab imo
Feraleis, & fracta graui nemora auia questu
Infelix cecinit desertis Pastor ab antris,
Formosi pecoris, lanæq; oblitus, & herbæ
Surgentis uario per mollia prata colore,
Et canis, & mulctræ, sed non oblitus amorum
Quos illi, placidis assueto semper in agris
Nympharum cupidis amplexibus indulgere,
Mouerat, heu, glaucisq; oculis flauoq; capillo,
Astuq; fastuq; ualens urbana Neæra,
Intactam Veneris præcellens alba columbam,
Et canum Veneris florem, gelidæq; Pyrenes
Vicinas candore niueis & frigore uincens,
Et cannis Pueri & magno malè digna furore.
Illum deserti montes, & frigida saxa,
Montibus & qui desertis, gelidisq; feroces
In saxis stabulant ursi gemuêre gementem,
Getulæq; procul suspirauêre Leænæ,
Notaq; nutarunt intonsæ ad carmina quercus,
Annosæ quercus, & luctiferæ Cupreßi

Lugen-

Lugentem circumstabant, ast optima Mater
Ad tristeis excita modos, stupuitq; sonantem
Calliope, dixitq;, meus num forsitan istis
Natus inest syluis: & bis remeare sub auras
Eualuit: Ditemq; nouo modulamine uicit:
Tergeminiq; canis compescuit ora canendo
En iterum: nec plura, ruens petit oscula falsi
Infelix Nati: mox spe deiecta, suaue
Erubuit: tamen & Puero se iunxit, & una
Diuinam cytharam digitis tentauit eburnis,
Mœstaq; suffecit lachrymas, & uerba canenti.
Ergo, quom fugeres Iuuenē, castißima Cōiux
Vesanum, uirusq; inuito afflaret ab ore
Tabificus serpens, non sufficiebat ad Orcum
Ire semel: uitamq; tuis exsoluere fatis
Innocuā: aut lachrymas impēdi in funere parcas
Chara tuo: nisi te, nisi te, charißima Coniux,
Ipse retorquerem sub iniqui iura Tyranni:
Lethiferis demens oculis luctumq; pararem
Ipse alium sine fine mihi: me mitior anguis
Ille fuit, diri tantum malus ultor amoris
Ereptam sceleri te reddidit ille marito,
Ipse ego te mihi te rapui, tu flebilis inter
Excidis amplexus: damnosaq; lumina longe
Rapta fugis, quo dulcis abis: iam te negat ipse
Portitor illachrymās iterū transmittere cymba.

Rex

Rex Erebi dolet ipse, dolet Regina profundi
Commiserans, legesq; infracti coniugis odit:
Quæq; meo primum concussæ pectora cantu,
Ardenteis oculos tenui sparsère liquore
Eumenidûm guttis maioribus ora grauantur.
Tu uero neq; me damnas, neq; fata remordēt
Te tua, nec uelles nisi sic aspecta reuerti:
Tota sed in curas uiduati Coniugis acreis
Intendis luctus. me me in suspiria, me me
In lachrymas decet ire, animamq; efflare nocentem:
Te nemus Elysium foueat, tibi mollior aura
Consumat lachrymas te nullo uulnere tardam
Ad choreas Nymphæ uocitent, ducantq; uagantem
Securo per prata pede: qua nullus in herbâ
Anguis odorata liuenti sibilat ore.
Nos uitam in tenebris ægram luctuq; trahamus,
Quâ non ulla pedes humanos semita ducat.
Ad glacialem Hæbrũ, deserti in rupibus Hæmi,
Mecum undæ, mecum antra gemant, mea plectra sequutæ
Orniq;, piceæq; fleant, & largius aureas
Infami lacbrymas diffundat ab arbore Myrrha:
Phœbe pater, si nō falsos mihi narrat amores
Callio-

Calliope, sume hanc cytharam: mihi tensa remissæ
Deficiunt ad fila manus: tu pollice luctum
Elice de fidibus, qualem Peneia Daphne
Cortice tecta nouo, trunco exaudiuit ab imo,
Damnauitq; suos nutanti uertice fastus,
Qualem, labenti superingeminans Cyparisso,
Pro Puero ramis lugubribus inclinatus,
Oscula fixisti ligno suprema dolenti:
Qualem effundebas funesti in crimina Disci,
Optima quom tellus, generoso fœta cruore,
Ad tua purpureum submisit basia florem,
Dilectum florem, pro dilecto Hyacyntho.

Euridice, miseri Euridice misera uxor amantis,
Cur me, tentantem Stygiæ uada uasta paludis,
Non niger absorpsit uiolento uortice fluctus?
Cur me tam mites spectastis Erynnies? & tu
Formidatarum Custos ignaue uiarum,
Deposita triplicis ieiuna gutturis ira,
Ad mea ludebas blanda uestigia cauda?
Vestrum erat hoc raptare caput, membrisq; reuulsis
Per Phlegethonteas audacem spargere flammas

Artificem: eluctatus in aëra spiritus isset,
Cum'q; umbra tenuis se confudisset amata
Euridices, tutoq; suos uidisset amores.
Heu, quis me cytharæ tam blandum fila mouere?
Quis deus edocuit tam molli carmine Ditem
Demulcere trucem? serpenticomasq; Sorores
Ad lachrymas urgere nouas? tunc stridere raucum
Debebant, domino non agnoscenda canoro
Stamina, & in medio uox intercepta palato
Succidere, heu, grauis arte mea mihi luctus inundat.
Mitis eras igitur Pluto, ut crudelior esses?
Fallacemq; meo uelares crimine culpam?
At non te, Siculo nuper de littore curru
Præpete quom fugeres, in dulcem uertere prædã
Sollicitos oculos uetuisset conscia Mater.
Hei, duras fati leges, semperq; caducas
Spes hominum pugnante Deo. qui corda ferarum,
Qui domui silices, proprios compescere motus
Non ualui, occultumq; Deæ Cythereïdos ignem.
Ergo pro chara suspiria anhela marita,
Pallorem exanguem, maciẽ, horroreq; tremẽtẽ,
Et Furias comites inferna ab sede reduxi?

Nec

Nec potui curas Lethen sopire bibendo?
Abde coloratos auro, Pater, abde iugaleis
Fluctibus Herculeis, melius Nox apta dolori est
Redde coloratos telluri, redde iugaleis,
Ecce mihi lachrymæ noctem fecêre, dolorq;,
Turgidaq; imbre diem prætexunt lumina denso:
Sic tenerum in syluis mœret Philomela Nepotem,
Sic Soror in tectis Natum deplorat hirundo;
Sic gemit arenti uiduatus ab arbore turtur,
Sic nõdum lachrymis satiata Memnonis umbra
Lutea perpetuo stillat Tithonia rore.
Euridice, miseri Euridice misera uxor amãtis;
Me tecum, me debueras auferre sub umbras
Præcipitem: uitam nobis mors illa dedisset:
Ipsa Venus iunctos uallem duxisset in illam,
Qua Ver perpetuis fœcundat odoribus arua.
Ipse Puer Veneris, flammatam lampada quaßãs
Discußisset Amor nebulas Acherontis opaci.
Nunc noctem simul inuisa cum luce dedisti.
Inuide Dux Erebi, moriar tamen, en mihi laxis
Genua labant neruis: exangueis serpit in artus
Pallor: & haud multum, memini, distamus ab umbris,
Mœsta per ignauam quas uoluit cymba paludẽ;
Squallida peioris nanteis confinia ripæ.

Euridice, miſera Euridice, miſera uxor amantis,
Bis moriens tecum Euridice bis per ſtyga traxti
Hanc animam, tecumq́; manet pars maxima noſtri:
Corpus inane traho tenui uix mobile uento:
Qualem Theſſalicis immiſto carmine ſuccis
Inſpirant animam per frigida membra caducam
Monſtrifici uates: aut qualia luce carentum
Inſtabili ſimulachra uirûm diſcurrere motu,
Et tenueis miſcere ſonos, & inania uocum
Murmura, ſolliciti per ſomnia uana uidemus.
Euridice, miſeri Euridice miſera uxor amantis,
Euridice, quo me fletu tua fata piare,
Quoue iubes gemitu? quid me tolerare cruentum?
Aſpice cum ſciſſo laniatas pectore ueſteis,
Aſpice cum tepido lachrymas certare cruore.
En tibi, damnamus tenebris hæc lumina cœcis,
Aeternumq́; Patris iubar interdicimus illis,
Purpureum iubar, & ſub nocte natantia nigra
Cogimus admiſsi lenta interpeſcere pœna.
En tibi, quod nimio furiatum pectus amore
Intempeſtiuo rupit mea gaudia uoto,
Fœmineo nunq̃ poſthac ardore calebit.

Nulla tuum pellex premet importuna cubile
Euridice, nec primæuos auertet amores
Mollibus illecebris Ciconum nurus ulla meorũ.
Plura quidem dicturus erat: uicina canenti
Calliope uetuit: Lycidamq́; amplexa repreßit.

EPISTOLA LVDICRA, VELVT HENrici Octaui Angliæ Regis nomine conscripta, qua respondetur illi, quæ Reginæ Catharinæ nomine edita circumferebatur: cuius erat initium.

Hoc etiam titulis. &c.

SEnsimus, heu, gemitus, & flebile carmen, & iram
Qualem cæruleus non, puto, pontus habet.
Hei mihi fœmineo quæ sunt satis arma dolori:
Nunc ego cum magno Cæsare bella precor.

Cingite tela caput deuotum, cingite flammæ,
Et caua fauce globos æra tonante uomant.
Densior externo ruat in me miles ab orbe
Laomedonteas q̃ lacerauit opes.
Mille ter hostiles impellant lintea uenti,
Et mihi perniciem trabs numerosa uehat.
Omnia fœminea me lædent mitius ira,
Tristius hac Siculæ nil habet aula Deæ.
Heu, quæcunq; meo desedit pectore cura:
Siue fuit fatum, seu malesuadus Amor,
Vt, spretis thalamis quos tot mihi regna ferebãt,
Vincula maluerim perniciosa sequi,
Oscula decerpens fraternis debita labris:
Hæc uenit titulis prima ruina meis.
Dire Puer, facibus funestis acer & arcu,
Et Dea frondosum quæ regis Idalium,
Quid me collubuit incestis urere flammis?
Dextera cur alibi non fuit ista potens?
Frigida deserto queritur Catharina cubili,
Irrorans tepidis lumina fluminibus.
Desine me lachrymis & te Regina necare:
Mitte, nec in uanis spem tibi pone minis.
Hunc cupis amplecti? cui tela minaris, et igneis?
Huic tu blanditias, deliciasq; paras?
Cuius in exitium tacitis non uocibus armas,
Quaq; mihi tumidas gens iacet inter aquas?

Quæq;

Quæq; iacet circum magno deuota Nepoti:
Quæq; procul nostra de regione manet:
Mirabar Matrem funestam cæde uirili:
Desino mirari, plus feritatis habes.
Istius est animi crudeleis uoluere motus
Qualibus est ætas uix uiolata prior.
Immiteis oculos tenero saciare cruore,
Membraq; sparsa pio ferre epulanda patri.
Non ita uicino mihi duruit æquore pectus,
Nec taleis animos dant fera flabra mihi.
Non, tua contemnens, aliena cubilia sector,
Est aliud quod nos arcet ab ore tuo.
Excludunt olim complexibus exoptatis.
Germani cineres, tristis & umbra, mei.
Nox erat, & nigra uelauerat omnia ueste,
Hærebam nexis tecum ego brachiolis,
Membraq; languidulo reparabam fessa sopore,
Quom stetit ante oculos pallidus ille meos,
Iniiciensq; manus, sunt hæc mea gaudia, dixit,
Gaudia fraterna non bene rapta manu.
Venit in ora color, qualem uix ille gerebat,
Crinis in attonita fronte supinus erat.
Da ueniam frater, dixi, iuuenilibus ausis,
Et tua iam posthac gaudia solus habe.
Sic te nulla premant onerosæ pondera terræ,
Quaq; frui uiuum non uoluêre dei,

Hanc olim sociam tibi dent in ualle beata,
Tecum perpetuas ducat ibi choreas,
Quâ nemus Eridani per odorum uoluitur unda,
Vmbraq; sit tædis æmula nulla tuis.
Audijt, & tenueis in uentos cessit imago,
Ex illo uetitus est torus iste mihi.
Sunt aliquid maneis, & curant multa sepulti,
Nunquid Achilleum flebilis ad tumulum
Regia truncatum proiecit filia corpus,
Ferret ut extincto gaudia pacta uiro.
Non mihi Germani rapieris ad alta sepulchra;
O, liceat terris te superesse diu,
Et tua felici decurrant stamina fuso,
Dum mihi securus te sine somnus eat.

ECHO
VIATOR.

O Quae Diua cauos colis recessus,
Syluarumq; regis domos opacas,
Tu quae de reliquis deabus una
Quas frondesq; iuuant, iuuantq; fontes,
Audiris toties, uidêre nunq̃:
Dic, quae finis erit meo calori
Imas qui mihi deuorat medullas?
Vt, formosa tuas uorauit olim
Superbo è Pueri decentis ore,
Inflatum resoluta quum iaceres
Languens umbra, superstitemq; sola
Vitam uoce breuis teneret Aura.
Dic, nam forte libet meas querelas
Audire, & ueteres nouare curas.
Dic oro, poterit quid impotenti
Seros ponere limites amori?
ECHO. *mori.* VIAT. Dij meliora, sic ne
nobis
Ad canos igitur dies manebunt,
Et canos quoq; non dies relinquent
Singultus, lachrymae, grauesq; uoces:
Aut mox abijcienda prima uita est.

ECHO. *ita est.* VIAT. *At licet ire perq́; gen teis,*
Perq́; undas, ubi nulla me ſequatur
Sublati ex oculis Amoris *ala.*
Non illic Dominæ *procul relictæ*
Mentem ſidereæ faces perurent.
ECH. *Vrent.* VIAT. *non roſeum os, genæq́; tangent.*
ECH. *Angent.* VIATOR. *ſed dolor hic leuis, breuisq́;,*
Fomento citò deſtitutus omni
Seſe conficiet, negante uel te.
ECHO. *ante uel te.* VI. *adeó ne amarum amare eſt.*
ECH. *mare eſt.* VIA. *hei mihi, quicquid eſt malorum*
Admittit medicas, amatq́; curas,
Nulla ſolus amor leuatur arte,
Non cantu perit, aut perit uenenis,
Spernit conſilium fidele, ſpernit
Quicquid mens bene ſuada prodit. ECHO. *odit.*
VIAT. *o, ne ne mihi talium dolorum*
Senſus ter miſero ſuperſit ullus,
Quàm mallem media ſtupere ſyluæ,
Duræ cortice membra tectus orni,

Quā

Quâ Caurus mihi, quâ proteruus Auster
Nequidq̃, Boreasq; spiritosus
Hinc illinc quatiantq; uellicentq;
Amoto querulas dolore frondeis:
Aut tecum in liquidas abire uoces:
Per syluasq; uolare, perq; ualleis.
Saltem læta sonare tunc subinde
Possem, quom facili fruens amore
Felices caneret uiator igneis,
Nec semper graue diceremus heu.

ECHO. *heu.*

DISTY-

DISTY-
CHA QVAEDAM IN
Eandem ferè ſentẽtiam.

Quid concuſſa ſonant tremulis arbuſta ſuſurris?
Quod ſpacium pictæ tam breue frondis habent.

Aſpirãt Zephyri murmur lachrymabile ſyluis,
Vt plorent uiridis tempora fluxa comæ.

Quid lachrymoſa gemit concuſsis frondibus arbor?
Tempora frondoſi pauca capillitij.

Conqueritur patulæ periturum frondis honorẽ
Garrula colliſis ſylua cacuminibus.

Triſte ſuſurrantes arguto murmure ſyluæ,
Arſuras celeri ſole queruntur opes.

Arguto madidæ turbantur flamine syluæ,
Tam cito casuras dum lachrymantur opes.

Vt cito lapsuras frondeis nemora alta querãtur,
Dant mœsta argutis murmura de folijs.

Tam cito se picti spoliandam ueris honore
Sylua gemit, querulo flamine mota comam.

Tempora fluxa sui suspirat sylua uiroris,
Mota susurranti flebilis à Zephyro.

HAEC AD AVTVMNVM *pertinent.*

TAm cito languenteis queritur flauescere frondeis
Sylua gemescenteis turbine mota comas.

Imbre madens, uentoq; sonans, sub sidere tristi
Sylua gemit, raptas & lachrymatur opes.

Disty-

IOAN. SECVNDI DISTYCHA IN *ortum diei.*

IAm tenebræ Hesperias nigræ conduntur in oras,
Flauet ab Eoa parte reuecta dies.

Cogitur Hesperias cœli nox omnis in oras,
Surgit ab Eoo limine flaua dies.

Clara dies aderat fugiunt tenebræq; soporq;
Et pauor & dubio somnia uana gradu.

REGI-

REGINAE PECVNIAE
Regia.

Est uia perplexis per longa meatibus antra,
Regia gēmatis quâ panditur aurea ualuis
Ingentis Diuæ, paribus quæ cum Ioue ſummo
Obtinet auſpicijs ſecti moderamina mundi.
Si qua fides rebus dubijs, iacet orbe ſub illo,
Quâ Tagus auriferus uoluit rubicūdꝰ arenas,
Nidorem, fumosq; exhalans diuitis aulæ
In terras Auguſte tuas, ditißime regum
Carole, Telluri pacatæ ſidus amicum,
Inq; urbem tractusq; tuos, amplißime Præſul
Tauera, O, decus Heſperiæ, cui cīcta recuruis
Mœnia gurgitibus ripisq; nitentibus auro
Submiſit uenerans nuper ſublime Toletum:
Diuinumq; Senem præfecit ditibus aris:
Maxima quem Dominum ſuſpirat Roma, Tagoq;
Iampridem Tybris liuentibus inuidet undis.
Non illuc Phœbus flammis rutilantibus intrat,
Nec cum prima uehit ſopito lumina mundo,
Nec cum deuexo premit arua liquentia curru
Tethyos undiſonæ, nec cū flagrantibus horis

Aethere

Aethere stat medio. quid enim fulgentia latè
Perpetuis auri radijs & Iaspide fuluo
Atria, natiuasq; faceis iaculante Pyropo
Cynthius immisso nequicq̃ lumine lustret?
Regina in medijs magnæ penetralibus Aulæ,
Aurea tota, sedet solio sublimis in aureo,
Diffundens radiantem omni de corpore flammam:
Qualis erit species, solido si cudat ab auro
Intonsi statuam Phœbi Vulcanus, & ora
Flammigeris cingat radijs, & in igne reposta
Educat subito candentis pondera maßæ.
Hæc est illa cui famulatur maximus orbis;
Diua potens rerum, domitrixq; Pecunia fati,
Telluris magnæ Plutiq; sacerrima proles.
Cuius adorati petierunt sæpe Tyranni
Fœdera, sæpe suas spes damnauêre repulsi
Ex quo Pellæi iuuenis temerarius ardor,
(Credere si fas est, nec fallit cana uetustas,)
Magnanimæ tentauit heræ uiolare pudorẽ.
Tempore nam ex illo tacitis noua regna sub antris
Instituit, petijtq; piæ penetralia Matris:
Tergeminamq; domum munimine clausit aheno:
Septa procul labyrinthearum ambage uiarum.

Prima

Prima quidem teritur concurſu ſemita denſo,
Virq; uiro, pede pes urgetur, & omnis eodem
Turba ruit properans, Iuuenumq;, *Senumq;,* Virumq;,
Antra ſonant plauſu gradientum, dura gemiſcit
Et ſubſidit humus, repetitò ſaucia paſſu.
Non tam multa ſolo bifidis ueſtigia punctis
Seruat arenoſo, ditis quæ mille coloni
Læta greges uia balanteis in paſcua mittit
Sole nouo, & totidem ſaturos in ouilia cogit,
Cùm ſuper Heſperiam *lux inclinata recumbit*
At poſtquam in tenebras uentum eſt, & in aſpera ſaxa,
Implicitasq; uias. hæret mentisq; ſpeiq;
Orba cohors, pars magna retro indignata refertur,
Pars magnis enixa animis obdurat; iterq;
Rumpit anhela, urgens contra fatumq; Deosq;
Mox defecta malis nigro tabeſcit in antro
Emoriens, & congeſtis iter obſtruit arctum
Corporibus: pauci nati melioribus aſtris
Optatos tetigere locos, Aulaq; *recepti*
Ad lumen ſtupuêre nouum, clauſiq; tenebris

Tam longis oculi uix admisêre nitorem
Insolitum, ingentem, latè efflagrante metallo:
Vsq; adeo ut multis nebula lux illa perenni
Obruerit fractos iucundi luminis orbeis,
Heu frustra ignaris manibus gemmas, ebur, ostrum,
Auratumq; solum dubio pede tentaturis:
Nec formosa Deæ uisuris ora serenæ.
Ante fores opus ex auro memorabile sculptum est,
Auro opus immixtũ fuluo, uiridiq́; smaragdo
Aurea dimidia fulgent extantia parte
Signa, at planities uiridi exæquata smaragdo est.
Ignotæ posuêre manus: sedet ordine primo
Alma parẽs, aperitq́; sinũ pulcherrima Tellus
Syluisq́;, fluuijsq́;, & floribus interpictum,
Diues opum Cereris, gemmarũ diues Iacchi,
Diues & Hesperidũ syluis, paßimq́; coruscis
Incustodita pendentibus arbore pomis.
Nec non & fuluo demonstrans uimine ramũ
Infernæ Iunonis opes, quæ Troïus Heros
Dona ferẽs Hecate, maneis penetrauit ad imos:
Liberaq́; ad superos iterum uestigia uertit.
Tellurem magno circumsonat æquore Nereus,
Et centum liquidæ Nereo genitore Sorores.

Hæ

Hæ caput attollunt, hæ mergũt gurgite cano,
Pars ſtringũt madidos aduerſo ſole capillos,
Pars ducunt choreas, & cãdida brachia quaſ
ſant
In numerum, candent fuluis uada cærula ſpu
mis.
Omnibus at longè uaſti de finibus orbis
Turbatos maris in fluctus Aquilonibus atris
Flumina labuntur, pellucidiore metallo:
Ante alios liquido Pactolus Lydius igne
Fulminat, ignito Tagus efferueſcit, & Her-
mus
Gurgite, non raris diſtincti flumen arenis:
Sed puro per culta auro ſplendentia fuſi.
Non aliter, q̃ cum fuluos, Aethnæa per antra,
Mulciber effudit riuos fornace recluſa,
Cum noua ſollicito properaret tela Tonanti,
Vaſta Gygantæos diſturbatura labores.
Stat iuxta fulgens auro Berecynthius Heros,
Auriculis aſini nondum inſignitus acutis:
Qualis erat, manibus cũ ſe tentauerat ipſum
Aurificis, donũq; Dei damnaſſet iniquum,
Incluſus, nimiũ proprio, iã totus in auro.
Ille tamen quondam, ſacro ſe in flumine uer-
ſans,
Diluit autoris damnoſum munere lucrum.

At manus artificis tali modò ſculpſit in auro
Docta Mydam, nullis quod aquis molleſcat, ut illic
Aeternum ſtolidus ſpectetur imagine digna.
Stat quoq; nunc oculis etiam formidine plenis,
Vix bene ſopitum credens recubare Draconem,
Vellere Phryxæo rutilans Pagaſæus Iaſon.
Tertius hic etiam, ſed longe clarior, aſtat
Nubila qui rapidis perfringit hiantia flammis,
Attonitas terrens animas reboante tonitru:
Longe illi modò fulmen abeſt, regalia longè
Sceptra iacent, uultusq; dei, nec credere poſſes
Eſſe Iouem, credi nî uellent omnia uates,
Imperiumq; ſuum nullis includere metis
Monſtroſus didiciſſet Amor, cadit aethere ab alto
Iupiter, indomito mẽtem liquefactus ab æſtu:
Perq; uias intentatas, auroq; parentem
Cuſtodesq; auro fallens, auroq; puellam,
In gremium Danaës flauo deſcendit in imbre:
Et mollem Dominæ inſtillat laſciuus amorem.
Hæc, ubi regificis celebrat ſolennia ludis,
Præfigit tria ſigna ſuis Regina triumphis.

Illam

Illam autem tollentem animos, atq; alta tuentẽ,
Aulaï in medio, & sceptrum regale mouentẽ
Circumstant uariæ dextra leuaq; figuræ:
Diuersorum gens operum: mirabile uisu.
Hinc furibunda quatit rigidam Bellona bipennem
Auectis diues spolijs, & Martius horror
Per fera castra fremit, captæq; fit urbis imago.
Arma, tubæ, Lituiq; sonant, & Tympana rauca,
Tinnituq; fragor densus miscetur acuto.
At parte ex alia, nitido placidissima uultu
Pax sedet, aureolum spicis euincta capillum,
Palladiaq; gerens felicem ex arbore ramum.
E gremio Bacchiq; liquor, uarijq; coloris
Poma fluunt, Cererisq; fluunt uberrima dona:
Omnia quæ, postq̃ terrã tetigère potentem,
(Admiranda cano) croceum durantur in aurum.
Fortuna ante alios magnum sibi uendicat illic
Imperium, regniq; tenet communia sceptra:
Instabilemq; globũ gemmis ornauit, & auro:
Proximaq; accubuit Dominæ, quam Gratia circum,
Ventosusq; Fauor, fallax & Opinio uulgi,

Elatisq; superciliys, uultuq; tumenti
Incedens, cœlumq; oculis, & inania captans,
Ducit inauratam uesana superbia pompam:
Læta opibus, formaq;, & adulatrice caterua.
Fortunam contra posita est, & lumine claro
Aspicit indignantẽ, et despicit æmula Virtus:
Ingenium solers, indefessiq; Labores
Assistunt, celebri quos ordine mille sequũtur
Artes, humanæ solatia dulcia uitæ.
Proxima septa satellitio Regumq; Ducumq;,
Stat pia Relligio, cultus pertæsa priores,
Barbamq;, tritamq; togam, lacerasq; lacernas
Et perã, & Cynicæ gentis monumẽta bacillũ;
Pro quibus excultos ãplexa est mitra capillos
Mitra micans auro, pellucidulisq; lapillis,
Et picturatis collo iacet infula filis
Dem ssa ex humeris, pectusq;, & brachia, & imos
Palla premit talos auro grauis intertexto.
Heic Leges etiam sanctæ, & ueneranda Senatus
Decreta ãtiqui, (quis credere possit & illud?)
Ante pedes Dominæ flexa ceruice recũbunt:
Proq; leui magnæ nutu rectricis, in omneis
Vertunt se facies, & lusu Protea uincunt
Mirifico, ridente Dea, & tollente cachinnos
Contemptrice sacri Iuris Legumq; Rapina:

Effera quæ læua princeps in parte resedit,
Auratam chlamydem nigro perfusa cruore.
Heic Furta, Insidiæq; latẽt, Fraudesq;, Doliq;,
Squallida Auaritiæ circũ præcordia Matris.
Oĩbus his nigra caput est in nube sepultum,
Scilicet ut cælent uulpini dedecus oris,
Exiguos oculos, rostriq; petacis acumen.
Nec procul hinc, tabulis, loculoq; onerata tu-
menti,
Auriuoros impellit equos, curruq; uolucri
Præcipitata, rapit celeres Vsura calendas.
Nec Libitina suos non heic quoq; repperit u-
sus:
Attollitq; rogos, & testamenta resignat.
At circum auratasq; trabeis, aurataq; tecta,
Aureaq; insomnes circum laquearia curæ
Strídenteis agitant pennas, examine longo.
Qualiter, ut fama est, stygiæ per inania ripæ
Palantes uolitant animæ, quas aspera fata,
Indeplorato sparsis in funere membris,
Sedibus exclusêre suis, & honore sepulchri.
Nec minus interea Risus, Lususq;, Ióciq;,
Dulcesq; illecebræ, et lactãteis nuda papillas
Nuda genu, Cyprioq; madens à rore Volu-
ptas,
Porticibus currunt longis: Iuuenũq; puellis

Mixta ruit series: & mutua gaudia iungunt.
Ipsa suis Cytherea praeest pulcherrima sacris,
Et Puer arcitenens operosa ludit in aula,
Saepe choros iuuenum taeda petulante lacessens,
Saepe puellarum succendens pectora flammis.
Spicula quin etiam Dominam molitus in ipsam est
Saepe proterua ferox, & in auro condidit aurū.
Hac tamen in sola fertur damnasse caducos
Saepe Puer plorans arcus, obtusaq; fregit
Tela genu, illisitq; solo, pedibusq; tenellis
Calcauit, frustraq; Venus solata dolentem est.
Nam proprio, mirum, Regina indulget amori:
Ac facies Iuuenum pictas exosa, senileis
Diligit amplexus, & frigida basia captat
Vinctorum podagra lapidosum corpus, & aeui
Emensi longis ambagibus incuruorum:
Fessa quibus prono subnitens uita bacillo,
Vltima decliuis tetigit confinia metae:
Pulsa procul thalamis moeret formosa iuuentus,
Purpureas signata genas lanugine prima.
Non illos madidi Myrrha redolente capilli,
Lucida non tereti dicti incta monilia collo,
Ebria non Tyrio commendat murice palla,
Tinnulaq; arguto resonantia pollice fila

Phoe-

Phœbææ Cytharæ, cantusq;, & docta choreis
Tibia ſaltandis, & melle fluentia uerba.
Si tamen eſt horum quenq̃ dignata cubili
Diua ſuo, felicem illum ſuper omnia, felix
Si tamen eſſe cupit, naturaq; mitis in illo eſt:
Illi diua potens ſecreta è ſede reuulſum
Ignotum donat argenti pondus, & auri,
Exemptum curis, purum, & ſine labe metal-
lum.
Quod recreet mœſtos animos, & turbida mẽ
tis
Nubila diſcutiat, & proclinata iuuentæ
Tempora florentis longos extendat in annos:
Vnde fauor ſurgatq; hominum, ſurgatq; Deo-
rum,
Et læti Iuuenis felicia facta ſequatur
Gratia multa comes, cumq; altis Fama Triũ-
phis.
At uero, numero ex omni, quem maxima ſeruant
Atria, conſpicitur uates uix unus, & alter:
Atq; illi longè prius abiecêre poëtæ
Squallentem uafri faciem, crineisq; Tiara
Laurigeros, uel puniceo texêre galero:
Mentitaq; Deam taciti ſub imagine fallunt.
O, uatum gens infelix, fruſtraq; prophani
Contẽptrix populi, fruſtra nutrita ſub antris

 Pierijs

Pierijs, frustra choreïs admissa Dearum,
Lucorum roseïs in uallibus antiquorum,
Si uobis infesta manet Dea maxima, cuius
Concussusq; sceptro terræ tremit orbis & omnis
Regia turbatæ mugit procul Amphitrites.
Ipse ego, roriferæ per blanda silentia noctis,
Ductus in illustrem longis anfractibus aulã,
Aut uidi, aut uidisse Deam per somnia rebar.
Mox auidis tentabam oculis in imagine blanda
Hærere, &, si somnus erat, uaga numina somni
Orabam, uolucreis alio ne uerteret alas:
Ne ue quis, optabam, me compellaret amicus
Sopitum, strepitu ue pedum turbaret iniquo:
Omnia conabar frustra: uix uiderat illic,
Et tactum ramo iussit discedere uatem
Regina, imperioq; minas adiecit, & iram.
Nec mora, cum Domina, cum cunctis Regia gemmis,
Cumq; satellitio, cum pondere diuitis auri,
Par leuibus fumis, tenueis euasit in auras.
Noctisq; ante oculos facies inamœna remãsit.

FRAG-

FRAGMENTA QVAEDAM, INter chartas Autoris inuenta.

INITIVM HOdœporici.

VEr erat, & canas iterum pertæsa pruinas
Fertilis in uiridi ueste tepebat humus.
Garrula Dauliadûm resonabant arua querelis,
Aequaq; nocturnis tempora lucis erant.
Blanda renascentis anni suadebat imago,
Conceptum toties ingrederemur iter:
Visuri populos, quos Sequana diuidit ingens
Quiq; bibunt Ligeris dulce fluentis aquam.

ALIVD DE SOLE.

FOns rerũ, Sol cœliuagus, cui plurimus ora
Fulgor, & intõsos crineis flauedine uestit,
Telluris magnæ speculator, & instaurator,
Et ductor totiens in se reuolubilis Anni.

Aliud

ALIVD.

De Rerum, ac Temporum, siue cœli Vicißitudine.

FOeta bonis, & fœta malis noua parturit hora
Semper, & aßiduè dando noua, quæ dedit aufert
Vsus in angusto est, præsentia carpite uitæ
Tempora, destituunt iam nos fugitiua: nec est spes
Vlla, reuisendi cuncta ijsdem in sedibus astra
In quibus hesterna posuêre cubilia Luna.

ALIVD

De Saturno.

FAlx gelidi funesta senis, pecoriq;, satisq;,
Et miseris infesta uiris, infesta uolantum
Tractibus aërijs, fusæq; per æquora turbæ.

ALIVD FRAGMENTVM,

Siue initium potius maioris concepti operis, Videtur autem descripturus fuisse Tunetæum bellum.

Rursus

RVrsus bella parat Cæsar, Patiētia rursus
Mansueti Iuuenis lōgo deuicta dolore est,
Et uiolata grauem Pietas erumpit in iram.
Feruere iam uideo densis maria omnia remis,
Telluremq́; armis, cœlum splendescere flammæ:
Quid tantum Fortuna paras? cui fata minantur
Tam dirum excidium? quantoue cruore redem-
ptam
Aeternam Furiæ pacem conceditis orbi?

ALIVD,

In laudem utriusq; Cupidinis: & ipsum quoq́; maioris operis initium, ut apparet.

IMberbes Pueri, Veneris sanctißima proles,
Ambo ætate pares, autores fœderis ambo,
Ambo arcu, pharetraq́; ambo, iaculisq́; decori,
Crinibus insignes flauis & corpore nudo:
Quorum hunc, syluarum sub ramis Elysiarum,
Vallibus in riguis enixa est mater: at illum
Flammanteis inter fornaces ædidit Aethnæ.
Vestra ego regna cano: cantanti aßistite uati.
Nec cytharam si forte mihi, puerilibus ausis,
Ereptam manibus, dubio pulsabitis ictu,

Incre-

Increpitans indignabor, uos psallere laudes
Fas o sit, uestras: nec erunt mihi uestra pudori
Carmina: sed nec erit uobis mea Musa pudori.
Qualia uos canitis, & ego quoq; talia canto
Ore tener paruo: poteruntq; admixta camœnis
Vestra meis, aureis incautæ fallere plebis.

Post Chaos, & ueterum discordia semina rerum,
Omnia quæq; utero grauidæ Telluris aluntur,
Quæq; super uasta discurrunt ætheris ora,
Quæq; meant subter uersi per deuia mundi,
Quæ uidet exoriens, & quæ uidet occiduus Sol,
Quæq; quatit Boreas, & quæ rigat humidus Auster,
Aeterno consensu, & dulci pace ligantur,
Longumq; unanimi solantur amore laborem.
Ni facerent, Tellus imbri pulsata negaret
Condere uisceribus fœcundæ munera lymphæ.
Illa graueis syluas, monteisq;, & grandia saxa
Excuteret tergo impatiens, emotaq; ab imis
Sedibus eijceret longè freta, & impia canus
Coniugis omniparæ fleret diuortia Nereus.
Bruma recusaret iucundo cedere Veri.
Verq; sub Aestates tepidum produceret annum.
Aestas Autumnum fraudaret mitibus uuis.

Autumnus glaciem pro miti redderet uua.
Omnia funestis irent in prælia signis.
Ipsa etiam, longi subito pertæsa laboris,
Confusis irent facibus sine legibus astra.
Cynthia fraterni currus ambiret honorem:
Germanæ cuperet nocturnas scandere bigas
Phœbus, & exiguum decurrere mobilis annum.
Imaq; Saturnus peteret cum falce minaci
Limina facundi Iuuenis: Deus Arcas in altum
Tenderet, algentemq; senis perrumperet orbem.
Abijceret clypeum Mauors, oculosq; remittens
Fulmineos, hebeti palleret degener igne,
Ocia præponens animoso languida bello.
Arma Venus tenera tractaret Martia dextra,
Ipsumq; Aethnæo spoliaret fulmine Patrem.
Alma parens laceris gemeret Natura capillis:
Atq; opus ipsa suum, seq; ipsa resolueret in se.

ALIVD FRAGMENTVM
ex epistola
Autoris.
AD HADRIANVM
Marium fratrem.

Solet

Solet in Campum habitationi nostræ uicinum cum proceribus suis sæpenumerò prodire Cæsar ac se suosq; omnis generis equestribus ludis exercere.

NVnc torto simulat simũ diademate Maurum,
Nũc Mahumetanæ gẽtis, memor, induit arma,
Doctus equo profugos uolucri præuertere Parthos,
Vulnera mißilibus longè ferit irrita cannis
Arduus, inq; iuba fugiens incuruus anhelat.
Illum omnes unum Dryades, & Oreades omnes,
Illum suspirant liquidæ per flumina Nymphæ,
Occultaq; stupet innixus ab arbore Faunus.

ANDREAE
ALCIATI MEDIOLANENSIS
Iuriscons. In Ioannis *Secundi*
Hagiensis *mortem.*
EPIGRAMMA.

NOmen perpetuum uita breuiore rependunt,
Elysijsq; abdunt te tua fata locis,
Vincere ne ueteres poßis magnosq; poëtas,
Par quibus hoc modico tempore factus eras:
Flent Musæ, & Charites, lachrymas quoq; fundit Apollo,
Et tua deserto busta Helicone colunt.

NAENIA
NICOLAO Nicolai Grudio Autore, in
obitum Ioannis *Secundi fratris*
optimi.

SIccine in æternam clauduntur lumina noctem,
Lumina perpetuos digna uidere dies?
Siccine pallenteis raperis germane sub umbras?
Victima sic Orci nil miserantis abis?

V Nec

Nec tua te uirtus duris exercita rebus,
Nec tua te pietas, nec tua nota fides,
Nec sanctæ studium Sophiæ remoratur euntem,
Eloquium ue potens, ingenium ue sagax:
Arte Promethæa uiuas quid ducere formas,
Profuit, aut cælo saxa animasse tuo:
Alciatoue sacras leges didicisse magistro:
Qui facit Insubrum clarius esse solum.
Quid iuuat Aonias iam tum coluisse puellas,
Cursabas patrium quum puer ante larem:
Cui mox Cyprigena iuueni cum matre Cupido
Blandus Acidalijs ora rigaret aquis,
Firmior ætate ut faceres certantia morti
Carmina, Thymbræo doctus ab ipse Deo:
Quæ caneret facili dominæ blanditus amator,
Quæq; iacens duras peruigil ante foreis:
Ergo nec audiuit te carminis autor Apollo:
Ergo pij uates turba prophana sumus:
Frustra cura deûm, frustra sacriq; uocamur,
Mors quoq; si sacris uatibus æqua uenit.
At tibi Dij facerent, melior pars isset ut æui,
Quum secuit uitæ stamina Parca nocens.
Crudeles diuæ, stygijs deposcitis undis,
Lustra cui nondum quinq; uidere fuit:
Dij facerent, interq; manus atq; ora tuorum,
In patrioq; solo te potuisse mori

Vndi-

Vndiq; præruptis singultibus ora sonarent,
Solaq; non fleret te modò nostra domus.
Mœstus uterq; piam fleuisset Catzius umbram,
Catzius in uersu clarus uterq; tuo.
Clericus & flesset qui fusca sub cute gestat
Pectora non tacta candidiora niue.
Goclenius rapti plorasset funus amici,
Goclenius nullis uatibus inferior,
Qui pridem nostras urbem traducit in oras,
Quam Tros cum socio struxit Aborigine.
Atq; alij, atq; alij flessent longo ordine uates,
Sectantes mortis dira feretra tuæ.
O, q̄ multa graueis educens pectore questus
Corriperet madidas ungue puella genas?
Ipsa quidem ante alias flens charum Iulia uatē,
Illa tuus, frater, Iulia primus amor,
Iulia formosas inter uictura puellas,
Vatis amatoris munere facta dea,
Immiti spargens myrtosq; rosasq; sepulchro,
Condiret lachrymis funera deciduis,
Oraq; de largo imprimeret turgentia fletu
Vatis amatoris dona suprema genis.
Et longæua parens nati complexa cadauer
Mixta daret tepidis oscula cum lachrymis,
Et non una soror laceros turbata capillos,
Dilanians sæua pectora & ora manu.

Et terni fratres cineri bona uerba precati
Duro cum gemitu florea serta darent.
Aut tibi si patria procul & natalibus aruis,
Inuidiosa deûm fata fuere mori,
Saltem non diui spectasset uicus Amandi
Implentem uitæ munia summa tuæ,
Nec satis à patria prope nec natalibus aruis,
At neq; sat patria de regione procul.
Nigra dies melius rigidos clausißet ocellos
In desertorum rupibus Arragonum,
Siue Tagi ad ripas rapidi sub lumine Phœbi,
Arida quum febris clauderet ora siti.
Quom sæpe (ut memini) nequicq̃ fata precatus
Sensisti surdos ad tua uota deos.
Serius ut certè uenissent nuncia lethi,
Venissent domui sic leuiora tuæ.
Et genitrix, quæ nunc subito exanimata dolore est,
Sensisset medicam temporis esse moram.
Forsitan ipsa etiam minuissent tanta locorum
Interualla aliquid, quod propiora negant.
Nec tam certa tuæ manasset fama ruinæ,
Essent nec lethi tot monimenta tui.
Lenius ipse equidem sic tunc mea damna tulissem,
Redditus aßiduis durior usq; malis,

Quum

Quũ mea (quid grauius?) lenti post tædia morbi
Coniux est nigras ire coacta uias,
Nec charam illius potui comitarier umbram,
Vt sequerer, duri non uoluere dei.
Quis scit an ipse etiam tunc æquius occubuisses
Languidus, & fractus penè dolore meo:
Certè aliquid fuerat quosdam spectare tuorum,
Quodq; oculos tegeret fratris amata manus,
Quòd charæ acciperent tua membra sepulchra sororis
Quodq; unus fieret mixtus uterq; cinis.
Triste subiuissent Venerilla Neæraq; funus,
Mânibus unanimes & pia uerba darent.
Hæc quoq; frigenti tot basia figeret ori,
Quot solita est uiuo figere, quotq; modis.
Ipse ego thura sacrasq; darem cum carmine lauros,
Quæ tua promeruit non temerata fides:
Quàm longum pariter licitos trãsegimus annos,
Seu fors blanda mihi seu mihi dura fuit,
Quo me cunq; tulit fati imperiosa potestas,
Dum uagor ignoto Cæsaris orbe comes,
Quem dominũ occasus latè ueneratur & ortus,
Et plaga, septena quâ micat Vrsa face.
Pinifero quoties residenteis uertice nubeis
Quæq; Pyrenæo nix iacet alta iugo

Tecum unà potui celeri perrumpere manno
Sæuaq; ab hyberno frigora ferre Ioue:
Tecum unà Hesperios potui contemnere soleis,
Finderet arenteis dum ferus ardor agros,
Ilicis ô quoties tecti requieuimus umbra:
Dum daret alternos nostra Thalia modos:
O, quoties matutinas uenatibus horas
Lusimus: ut caderet præda petita lepus:
Ergo, qui tecum potui perferre labores.
Qui tecum omnigenis ludere delicijs,
Cur non te potui per regna inamœna secutus
Transmitti lethes dira fluenta nigris:
Et tristeis sine sole domos, sine lumine lucos
Visere: nigranteis & comes ire uias:
Inde etiam tecum Elysios habitare recessus,
Quà per odoratum sibilat aura nemus:
Sic mage constarent fraternæ fœdera dextræ,
Passibus inparibus nec meus iret amor.
Vestra mihi Diuæ toties cur defuit ira:
Cur trahitis lenta stamina nostra manu:
Immò ego quin ferro tantos finire dolores
Accelero: et mihi do, quod fera Parca negat:
Nam nec longa dies mihi me placauerit, aut quæ
Afflictos animos bacchica dona leuant.
Sed mihi quid prodest renouari uulnera uerbis:
Quidue iuuat gemitu publica damna queri:
Si ta-

Si tamen interea rigidarum pensa Sororum
Decurrunt, nullis impedienda modis.
Aut tibi quid prosit me læthum urgere negatum
Si nostra redimi mors tua morte nequit?
Spero equidē (nec longa mora est) uestigia ponè
Chara sequar, nec nos diuidet ulla dies.
Vos sancti manes tacita requiescite in urna
Interea, & tellus non grauis ossa premat.

IDEM
IN LIBRVM IOANNIS SEcundi, *Liber ipse loquitur.*

TV quemcunq; iuuat tenero cognoscere uersu
Seria delicijs mixta Cytheriacis,
Basia quem madidis delectant pressa labellis,
Semper & alterius finis amoris amor:
Me lege, & admonitus properata morte Secūdi,
Carpe diem: uolucri uoluitur ille rota.
Ni facis, ereptum tempus lugebis amori,
Quum ueniet rapido mors inopina pede.

HADRIANI MARII MACLINIENSIS IN MORtem Ioannis Secundi Hagiensis fratris charissimi desideratissimiq; NAENIA.

QVis luctus, lachrymæue, aut quæ lamenta dolori
Sufficiant nostro: nunc claro pectora planctu
Irrequieta sonent, nunc fœmineo singultu
Vrbem orbemq; implere iuuat, si forte leuetur
Immensus dolor, & mens debacchata residat.
O maria, ò terra, ò quod circuit omnia cœlum;
O crudele nefas, ò sæui iniuria fati,
Naturæq; uices inuersæ, ò plurima Diuûm
Inuidia, ò quondam mea maxima gaudia frater,
Nunc dolor, afflictoq; niger sub pectore luctus:
Quàm mallem has lachrymas, hos te charissime questus
Impendisse meis meliori carmine fatis.
Hæccine quæ nuper de te sperare iubebas?
Hic ne celer reditus, tua quem mihi litera pacta est,
Idibus his ad me Bruxellæ mœnia linquens

Quam dederas? nondum ecce nouæ uenêre Calendæ,
Aduentumq; tui subito mihi fama ministri
Nunciat, extemplo circum præcordia sanguis
Horruit, & manifesta mali præsagia tanti
Mens perculsa dedit, sic ad præsepia nota
Turbatus sonipes domino sessore relicto
Accurrit, casuq; domum conturbat acerbo:
Illum autem in syluis immitis turba latronum
Infelicem auro spoliatum animaq; reliquit,
Incautumue palus ignoto uortice sorpsit,
Flent uxor, natiq;, incertaq; funera lugent.
Felices illi præ me, cui certa malorum
Stat ratio, ueraxq; nimis cui nuncius aureis
Læsit, & æterno damnauit lumina fletu.
Ergo procul dulci patria & natalibus aruis
Sic germane iaces? & diui uicus Amandi
Extremos hausit gemitus morientis, & ora
Hyblæo nuper clausit manantia melle?
Et terra texit, quarta quem uiderat ante
Viuentem ualidumq; die, nec uiderat ante,
Quam fato cum nunc illuc, urgente uenires?
Quid nunc Hesperiam obstanteis fugisse per alpeis
Profuit, & patriam terraq; mariq; petisse?

Vt nostras interq; manus, atq; oscula nota,
Longiqui ferres leuius fastidia morbi,
Aut melius certè ac patientius expirares:
Inuidit fortuna necis solatia, & aegro
Desperatam animam charos uix inter amicos
Ducenti placidam mortem indignata negauit,
Vt propè sanatum subito crudelius inter
Ignotasq; manus extingueret, extinctumq;
Externa tegeret tellure, nec optima mater
Circumfusa sui corpus moestißima nati
Oscula non iteranda daret, gemitusq; supremos,
Ore suo legeretq; animam morientis ab ore:
Obtegeretq; extrema oculos in morte natameis
Ne soror abscissos aut haec aut illa capillos
Cumq; thymo molli, cum purpureïs hyacinthis,
Rore maris, uiolisq;, & odorae germine myrti,
Munera summa tuo inijceret deuota sepulchro.
Ne fratres moesti, atq; horum moestißimus ipse,
Vltima pallidulis mandata excerpere labris
Supremumq; uale coniunctis dicere dextris
Possemus, mutam neu defleremus ad urnam
Compositum, et magna maneis ter uoce uocātes,
Doctorum lachrymis circum stillante corona,
Et nostras singultu interrumpente querelas,
Iremus praeclara tuae per facta iuuentae.

Dul-

Dulcibus ut Musis tenero deuinctus ab æuo,
Cum bis quintus adhuc paruo decurreret ãnus,
Iam tunc imperio cantabas docta magistri
Carmina, sic illi tamen haud uulganda per orbem.
Tunc spes nata tuis amplæ certißima frugis.
Non aliter, q̃ cum tenera densißima in herba
Stat seges, & tectam uiridi uelamine terram
Eripit ex oculis, læti per rura coloni
Dona ferunt diuis, & spe pascuntur opima:
Horreaq; extendant uenturæ amplißima meßi.
Atq; utinam nõ horum aliquis sua dona reposcat
Ingratos diuos, mista si grandine turbo
Aut niger albenteis contriuerit imber aristas,
Et late diteis opibus spoliauerit agros:
Relliquias tempestatis rarosq; maniplos
Cum lachrymis gens mœsta legat, lectosq; uacantis
Exigua latè tecti sub parte reponat,
Sic obtrita tui nobis spes maxima frater
Ingenij, sic pauca pia nunc fragmina dextra
Colligimus, seclis tamẽ haud spernenda futuris,
Ni me fallit amor, nisi nil præsagia uatum
Nil fidei sacer ardor habet, tua IVlia uiuet
Aeternum, uiuent formosæ blanda Neæræ
Basia, diuersiq; alij quos ludis amores,

Dilecti uiuent ſolatia blanda ſodales
Siue tuis celebrati elegis, ſeu litera notos
Quos tua per geminos faciet diſtincta libellos;
Odæ Pyndaricæ uiuent imitamina chordæ.
Et ſalibus conſperſa ſuis epigrammata parua;
Quin ſua defuncti per te poſt funera uiuent,
Queis tumulos pius & tumulis pia uerba dediſti,
Quæ legat & ſanctos maneis uentura ſalutet
Poſteritas, ſimiliq; optet noteſcere uate.
Orphea perpetuum Lycidas patrem orphea uatum
Coniuge mœrentem rapta canet, aurea ſemper
Aurato celſa in ſolio regina ſedebit
Sola potens rerum domitrixq; PECunia fati.
Aeternum ſyluæq; tuæ & tua fama uirebit.
Nulla dies unq̃ taleis plaga nulla labores
Neſciet, artificesq; manus, & cæla poëtæ,
Iulia queis uiuo formoſa in marmore ſpirat,
Et formoſa Neæra, atq; altera tertius ignis,
Et chari fratrum uultus, chariq; parentis,
Oraq; amicorum uaria, & tua maxima Cæſar
Nunquam ſculpta alia melius ſimulataue dextra.
Quid memorem, argilla ſolitus quos ducere ab (uda,

Viuenteis hominum uultus, uultusq; deorum:
Quæ cuncta aſpiciens, & nomina nota Secundi
Poſteritas ſtudioſa legens, mirabitur olim,
Phidiacasq; manus, facundiq; ora Properti,
Prima uni facileis diuos tribuiſſe iuuenta,
Et tantam prima ſpem præſecuiſſe iuuenta,
Claudenti primum nonæ triæteridis annum.
Quid referam, merita iuuenilia tempora lauru
Vrbe tua Biturix dextra præcincta uerenda
Alciati magni, ſanctarum inſignia legum:
Quæ nunc quid proſunt? quid tot uolitaſſe per urbeis?
Quid pietas tibi mitis heri? quo celſa Toleti
Præſule dijs grato fumant altaria ture,
Quem dominum dudum ſuſpirat maxima Roma:
Ille tibi arcanasq; notas, arcanaq; ſcripta
Credidit, atq; tua gauiſus ſcribere dextra eſt
Magnanimos latij ad proceres, dominæq; potentem
Paulum urbis dominum, quin & te Cæſaris arma
Inſtructamq; ſequi iuſsit per cærula claſſem,
Cum Mytilenæo, Lybicas qui inſederat oras,
Prædoni nuper bellum exitiumq; pararet,
Pænorumq; in auita reponere regna Tyrannum

Expulsum ultro iret mundi pacator, ut esset,
Victuro praesens qui posset carmine bella
Tantaq; magnanimi describere Caesaris orsa.
Deinde uti uictorem terraq; mariq; secutus,
Flauentem ad Tybrim, magnaeq; palatia Romae,
Pontifici summo summos orator honores
Nomine gratareris heri, triplicemq; coronam.
Obstitit atra lues, & diri iniuria morbi,
E mediaq; uia uestigia uertere retrò
Compulit, & patrias inuitum quaerere sedeis.
Heic illeic sub sistentem, inualidumq; potenti
Cedentem morbo. tandem tenuißima uenit
Ad nos umbra tui, sic te charißime rerum
Aspicimus, dixi, lachrymis amplexus obortis,
Laetitiamq; inter dubius, moestumq; dolorem,
Et dudum ipse meae damnans praesagia mentis.
Hei mihi nō frustra, quid enī patrij aëris haustu
Profuit excußisse refecto è corpore morbum?
Relliquiae pulsi subito si funere morbi
Sternere debebant firmatam penè salutem?
Quid precibus nostris fractaeq; aetate parentis
Concessisse iuuat, patrijs ne rursus ab oris
Cedens, morbiferis ambustum solibus orbem
TAueraeq; tui peteres cupidißimus aulam,

Sed patrios intra fineis cum præsule sancto,
Traiecti cui ceßit apex, & maxima templa,
Conditione ageres simili, sed non diuturna.
Nam summos paulo ante dies ad Cæsaris aulã
(Qui tunc pacata Tyriæ Carthaginis ora
Lustrabat Latias populis gratantibus urbeis.)
Accersitum ultro Pernoti litera uenit.
(Pernoti, sine quo magnus nil marte togáue
Cæsar agit, dudum Hesperia cui notus in ora es,
Ingenio quantum dextra linguáq; ualeres.)
Cæsaris ut signata manu quæcunq; latino
Litera ferretur latum sermone per orbem,
Ingenij illa tui dextræq; opus esset & oris.
Fata retraxerunt iter importuna parantem,
Inq; alias egêre uias, nemo unde reuerti
Ingressus potuit semel, infandoq; sopore
Heu dulceis oculos & doctæ murmura linguæ
Damnarunt, doctasq; manus, crudelia fata,
O crudelia fata, & uos (si dicere fas est)
Crudeles diui, qui fatis cuncta licere
Concessumq; homini naturæ legibus æuum
Florenti finitis præcidere sæpe iuuenta.
Aeternum ô mihi frater aue, te plorat ademptum
Vnà omnis turbata cohors studiosa, uiriq;

Artifices, plorat senio confectaq; luctu
Mater, & in miseram partem germana doloris
Terna uenit, terniq; tibi fidissima quondam
Pectora, postq; obitum fidissima pectora, fratres,
E quibus hic, primis tecum qui uixit ab annis,
Et pene æquæuam tam longum tramite uitam
Produxit simili, uitæ nunc parte carebit
Dimidia meliore suæ, dum uiuere partem,
Quæ superest inuita, fides pietasq; sinetis,

EPITAPHIVM EIVSDEM

Eodem Autore.

HOspes, ne teneri sistas super ossa Poëtæ,
Hic sacer est Musis & tibi Phœbe locus,
Seruat Ioannis qui corpus inane Secundi,
Quo iuuenis nostro haud doctior orbe fuit,
Mollia seu facili deducere carmina uersu,
Siue hominum uultus sculpere, siue deûm.
Testãtur monimenta, atq; hæc, atq; illa, per orbẽ
Plurima, quæ morti cedere uiua negant.

Epigram-

EPIGRAMMA IN IMAGINEM EIVSDEM à Ioanne Schorellio doctißimè pictam, EODEM AVTORE.

Talis Ioannes oculis eram & ore Secundus
Festinans quintam claudere olympiadem,
Præuênit cita mors, at, docti dextra Schorelli
Quam dederat uitam, lædere non potuit.

IN ALIAM EIVSDEM IMAGINEM ad Sepulchrum suspēdi destinatam, Alíud eiusdem Epigramma.

Quisquis Ioannis uidisti scripta Secundi,
Aut, cælo ductas illius effigies:
Heic ipsum, qualis uiuus fuit, aspice, & oßa,
Et uenerare sacrum quod tegit ossa solum.

FINIS

ERRATA QVAE ANIMADVERTIMVS

& indicanda indicauimus hæc ſunt.

B.4.*tertio uerſu* Eleg. X. *pro uinctrici legendũ uictrici*

Eadem elegia ultimo uerſu pro P*æctoli* P*actoli*

B.5.*facies.2. in uerſu incipiente* V*ota quib. pro miſeris legendum miſerum*

B.6.*fa.2.octauo uerſu pro* I*re uacillatim legendum* I*re uacillanti*

B.8 *fa.2.uerſu quarto à fine pro & trepidum legendum & tepidum*

C.6.*fa.2.penultimo uerſu pro frutrex lege frutex*

C.7.*quarto uerſu à fine pro caloris lege calorĩ*

C.7.*fa.2 uerſu tertio pro permittens legendum promittens*

C.8.*uerſu.4.pro afflarat legendũ afflaret*

D.1.*uerſu, incipiẽte* T*olle tuas pro iſte lege iſta*

D.3.*uerſu.5.pro* I*n niueo legendũ* I*am niueo*

D.7.*fa.2.uerſu à fine.6.pro uincta lege iuncta*

E.1.*uerſu.6.pro fera legendum fero*

Eadem loco uerſu à fine.7. pro reuecta lege refecta

Eodem

Eodem loco tertio uersu à fine pro annis legendum annus

E.2. uersu sexto pro clausa, clauda legendum

E.3. fa.2. 7. uersu à fine, legendum proq; tubis non pro tubis

E.6. fa.2. in titulo Elegiæ. X. legendum In Reuerendissimum pro In Romanum

Eiusdem eleg. uersu. 3. pro inficienda lege inficianda

E.7. uersu. 4. pro primus legendum pinus

E.7. fa.2. uersu. 3. pro abessem legẽdum abissem

Eodem loco in titulo Elegiæ. XIIII. Item in primo eiusdẽ eleg. uersu pro Statium & Statius legendum Stratium & Stratius

Eadẽ fa. uersu. 5. à fine pro princeps lege præceps

E.8 fa.2. uersu. 1. pro moretur lege meretur

Eadem fa. in uersu incipiente In quibus pro Statius iterum Stratius legendum

F.5. uersu. 7. pro incendia legendum incendere

F.6. fa.2. in uersu incipiente Sera neq; pro longũ lege longam.

K.2. fa.2. uersu. 2. pro uocalu lege uocali

L.8. fa.2. in primo uersu basij XVII pro imane lege mane

M.4. in uersu incipiente Non minor pro heic lege hic

ERRATA

Q.4.fa.2.in uerſu incipiente Neſcio pro ſtridebit lege ſtridebat

R.2.uerſu a fine.11.pro undæ lege unde

R.4.uerſu primo pro languentem lege languentum

R.5.uerſu primo pro uis legendum ius

S.7.uerſu ſecundo pro cuſuras lege caſuras

T.1.uerſu a fine.6.pro angela lege anhela

T.3.uerſu ſeptimo a fine terra terram lege

T.3.fa.2.uerſu penultimo pro cachinno lege cachinnos

T.5.fa.2.uerſu quarto pro concuſſu lege concuſſus

FINIS

Felici Genio uiuax liber arte per orbem,
Chalcographa mißus, nō minus ille uolat.

FIDE ET FORTITUDINE